





# Innhold

<b>Kjære leser!</b> .....	<b>3</b>	Kontrollordninger .....	59
<b>Styrets og kontrollnemndas medlemmer</b> .....	<b>4</b>	Styrets markedsmidler .....	60
<b>Representantskapsmøte 2007</b> .....	<b>6</b>	Økonomi .....	60
Ressurskontroll, sporing og miljømerking.		Informasjonsteknologi .....	63
Hvordan skape trygghet for konsumenten? .....	6	Råfisklagskortet .....	63
Salg og marked .....	6	Valg og oppnevninger til tillitsverv .....	63
<b>Styrets beretning</b> .....	<b>8</b>	<b>Statistikk</b> .....	<b>64</b>
Virksomhetens art .....	8	<b>Representanter fra Norges Råfisklag i styrer, råd</b>	
Formål .....	8	<b>og utvalg med tilknytning til fiskerinæringen</b>	
Fortsatt drift .....	8	<b>pr. 31.12.2007</b> .....	<b>67</b>
Nøkkeltall .....	8	<b>Organisasjonskart</b> .....	<b>67</b>
Styrets aktiviteter .....	8		
Omsetning .....	8		
Spesielle saker .....	11		
Økonomi .....	12		
Datterselskaper .....	14		
Arbeidsmiljø.....	15		
Ytre miljø.....	15		
Godtgjørelser og honorarer .....	15		
Utsikter 2008 .....	15		
<b>Regnskap</b> .....	<b>18</b>		
Resultatregnskap .....	18		
Balanse pr. 31. desember 2007 .....	19		
Regnskapsprinsipper.....	20		
Noter .....	21		
Kontantstrømanalyse .....	26		
<b>Revisors beretning</b> .....	<b>27</b>		
<b>Kontrollnemndas beretning</b> .....	<b>29</b>		
<b>Virksomhetsrapport</b> .....	<b>30</b>		
Innhold.....	30		
Hovedtall for omsetning .....	30		
Kvantums- og verdiutvikling.....	31		
Omsetningsformer.....	33		
Utenlandske landinger .....	33		
Landinger ved nøytrale fryselagre .....	35		
Kjøpere.....	36		
Sjømateksport fra Norge .....	37		
Omsetning av viktige arter/produkter.....	37		



Foto: Thor E. Kalsaas

# Kjære leser!

Vår årsberetning med tilhørende virksomhetsrapport for 2007 fremstår på mange måter som en vareopptelling for omsetningsåret. For den interesserte leser er det mye nyttig informasjon og mange talloppstillinger å studere. For oss er det viktig at denne informasjonen kan danne grunnlag for videre utvikling både i Råfisklaget og i våre omgivelser, samtidig som det blir et historisk dokument i ettertiden. Vi ser en rekke utfordringer som aktørene i og rundt fiskerinæringa vil møte, og under vårt årsmøte vil slike forhold berøres og debatteres nærmere.

Året 2007 ble en bekreftelse på det vi så for oss i 2006, at den gode utviklingen i våre fiskerier og i markedene ville fortsette. Med unntak av rekesektoren, hvor situasjonen kan beskrives som lysere men fortsatt tøff etter flere vanskelige år, er det resultatfremgang på nær sagt alle felt.

Årets omsetning endte på 6,586 millioner kroner, en økning på 12 prosent fra 2006. Isolert for norske fiskere ble verdiøkningen på 10 prosent. Etter en kontinuerlig oppgang fra høsten 2003, har markedet nå flatet ut. En sterk norsk krone gir oss utfordringer - særlig i forhold til amerikanske dollar og britiske pund, og dette har fått innvirkning på utviklingen blant annet for hyse og sei. For noen arter av fisk og skaldyr har utviklingen vært stabil og god, med et ekstra hyggelig pluss for taskekrabbe.

For oss i Råfisklaget er de grunnleggende oppgaver fortsatt de viktigste. Vi er opptatt av å sikre like konkurransebetingelser og -forhold mellom utøverne på sjø og land. Dette skal skje med utgangspunkt i et solid og forutsigbart regelverk. Våre garanti- og økonomisystemer, og våre salgs- og omsetningsordninger er under kontinuerlig utvikling til beste for hele næringen.

Stadig viktigere blir våre kontrolloppgaver. Det er viktig at vi har kontroll med og kan dokumentere uttak av all fisk fra våre rike fiskefelt. Gjennom krav fra miljøbevisste konsumenter og innkjøpere, som også stiller krav til lovlighet, vil sporing av fangst bli et nytt viktig område. Systemer for håndtering av sluttседler i Norges Råfisklag og i de øvrige fiskesalgslagene skreddersys i disse dager for å møte nye krav til slik dokumentasjon.

Kvalitetsarbeide står stadig i fokus. Ekstra utfordringer har vi i de tøffeste sesongene, når store mengder fangst skal omsettes til stadig færre fiskekjøpere. I perioder synes



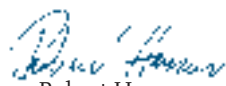
*Fra venstre: Ass. direktør Svein Ove Haugland, styreleder Robert Hansen, adm. direktør Trygve Myrvang og økonomidirektør Alf-Erik Veipe. Foto: Thor E. Kalsaas*

det som om vi har en lang vei igjen å gå, men vi ser at det fører fram å sette søkelys på rutinene. Vi vil fortsette å rette oppmerksomheten på kvalitetshåndtering, og vi har godt belegg for å si at dette må skje som en løpende aktivitet.

Vi lever i et mediasamfunn der det er viktig å være synlig. Det er ikke alltid at fiskepriser og sjømatomsetning kan konkurrere om oppslag med sportsbegivenheter. Vi kan likevel gjøre mye mer for å fremstille næringen som attraktiv og spennende både for publikum og for nye potensielle næringsaktører.

I organisasjonsmessig sammenheng er ikke 70 år noen alder å snakke om. Det blir innsatsen i de neste 70 årene som virkelig vil vise om vi duger. Vi håper og tror at fiskerne, fiskekjøperne og øvrige næringsaktører og interessenter på kysten, i fellesskap med våre politikere og myndigheter, ser nytte av det arbeidet salgslagene utfører og at man nyttiggjør seg den informasjon og de tjenester som tilbys. Det er dessuten anledning til å gjøre forespørsler og stille krav til oss.

Polarfakta har nylig gjennomført en spørreundersøkelse om hvordan våre kunder ser på oss. Vi fikk mange positive innspill, men det framkom også forhold som gir rom for forbedring. Råfisklaget skal bidra på best mulig måte til at de som lever av å fange, produsere og selge fisken vår, skal ha et best mulig langsiktig utbytte av naturressursene våre. Vi håper og tror den årsmeldinga du nå har foran deg, vil synliggjøre en spennende næring og en moderne og vital 70-åring som arbeider for en bærekraftig og lønnsom verdiskaping i norsk fiskerinæring.

  
Robert Hansen  
Styreleder

  
Trygve Myrvang  
Adm. direktør



# Styrets og kontrollnemndas medlemmer

Sammensetning i beretningsåret 1. januar til 31. desember 2007:

## Styret

Styreleder: Robert Hansen, Skjervøy

Nestleder: Hilmar Blikø, Måneset, Kolvereid

### Finnmark:

Roger Hansen, Skarsvåg

1. vara Johnny Pettersen, Forsøl
2. vara Ken Ivan Pettersen, Kamøyvær

Willy Andreassen, Berlevåg

1. vara Alf Steinar Thomassen, Skarsvåg
2. vara Per Nicolaysen, Berlevåg

### Troms:

Robert Hansen, Skjervøy

1. vara Sigvald Berntsen, Fjordgård (til 24.5)  
Tor H. Antonsen, Ånstad (fra 24.5)
2. vara Roy-Iver Isaksen, Spildra

Kurt Ludvigsen, Sommarøy

1. vara Trond Hågensen, Skjervøy
2. vara John Olav Enoksen, Silsand

### Nordland:

Thor Wold, Andenes (til 24.5)

Harald E. Hansen, Kleppstad (fra 24.5)

1. vara Harald E. Hansen, Kleppstad (til 24.5)  
Kurt Karlsen, Øksnes (fra 24.5)
2. vara Per Gundersen, Våg (til 24.5)  
Karl Viktor Solhaug, Svolvær (fra 24.5)

Einar Frismo, Husvær, Brasøy

1. vara Fritz Nilsen, Napp
2. vara Tom Tobiassen, Bø

Jan Andersen, Leines (til 24.5)

Kjell Ingebrigtsen, Bodø (fra 24.5)

1. vara Jan Erik Johnsen, Toftsundet
2. vara Kjell Bjørnar Bakken, Støtt

### Midt-Norge:

Hilmar Blikø, Måneset, Kolvereid

1. vara Egil Berge, Mausund
2. vara Ronald Settnøy, Rørvik

### Nordmøre:

Idar Gustad, Langøyneset, Averøy

1. vara Torkil Hopmark, Edøy, Smøla
2. vara Helge Aukan, Aure

### Norsk Sjømannsforbund:

Ole G. Koch, Sørreisa

1. vara Erlend Hanssen, Stokmarknes
2. vara Ann-Jorunn Olsen, Laukvik

### Fiskebåtredernes Forbund:

Johnny Caspersen, Tromsø

1. vara Harald M. Iversen, Smøla
2. vara Svein Tore Jørgensen, Finnsnes

Ola Helge Holmøy, Sortland (til 24.5)

Jan Roger Lerbukt, Tromsø (fra 24.5)

1. vara Ari T. Josefsen, Stamsund (til 24.5)  
Egil Hansen, Tromsø (fra 24.5)
2. vara Einar Tore Esaiassen, Senjahopen (til 24.5)  
Knut R. Holmøy, Sortland (fra 24.5)

### Norges Kystfiskarlag:

Steinar M. Friis, Ramberg

1. vara Paul O. Jensen, Kvaløysletta
2. vara Knut Nilssen, Hasvik

### Ansattes representant:

Lisbeth Drotz, Tromsø

Vara Arvid Johansen, Tromsø

## Arbeidsutvalget (oppnevnt av styret)

Robert Hansen - leder

Hilmar Blikø - nestleder

Johnny Caspersen

1. vara Idar Gustad
2. vara Ole G. Koch

## Kontrollnemnda

Leder: Stig Myhre, Rørvik

Johnny Ingebrigtsen, Gjesvær

1. vara Bjørn Rogne, Frei
2. vara Tor Nilsen, Hammerfest

Geir Roger Benonisen, Sørvågen

1. vara Ottar Olausen, Vokkøy
2. vara Leif Ulriksen, Reipå

Stig Myhre, Rørvik

1. vara Roger Kristiansen, Trondheim
2. vara Leif B. Hagen, Vestsmøla

Statens kontrollør: Arild O. Eidesen, Tromsø





# Representantskapsmøte 2007

Norges Råfisklags 69. ordinære representantskapsmøte ble avholdt 23. og 24. mai 2007 på Scandic Hotel i Tromsø. Det møtte i alt 55 delegater fra fylkesfiskarlagene i Norges Råfisklags distrikt, Norsk Sjømannsforbund, Fiskebåtredernes Forbund og Norges Kystfiskarlag.

I tillegg deltok Norges Råfisklags styre, kontrollnemnd og statens kontrollør. Tilstede var innbudte gjester fra myndighetene, fylkesordførere, fiskeriorganisasjonene og andre organisasjoner. Den administrative ledelse og innbudte funksjonærer i Norges Råfisklag deltok også på møtet.

Utenom de ordinære årsmøtesakene sto følgende saker på programmet:

## Ressurskontroll, sporing og miljømerking. Hvordan skape trygghet for konsumenten?

Innlegg ved:

Statssekretær Vidar Ulriksen

Leder havmiljøprogram i WWF, Maren Esmark

Coop Norge AS v/ Miljø- og IK-matsjef Knut Lutnæs

Adm. direktør Trygve Myrvang

Etter debatt ble følgende vedtak fattet:

Representantskapet tar innledningene fra statssekretær Vidar Ulriksen, leder i WWFs havmiljøprogram Maren Esmark, miljø og IK-matsjef i Coop Norge Knut Lutnæs og adm. direktør Trygve Myrvang til orientering.

Representantskapet viser til sitt vedtak i sak 05/2006 hvor styret ble anmodet om å delta aktivt i utviklingsprosjekter innen sporing, merkesystemer og ressurskontroll. Representantskapet er fornøyd med at styret har fulgt opp dette ved å delta i det nasjonale arbeidet innen miljødokumentasjon og dokumentasjon av lovlig fangst.

Representantskapet slutter seg til den nasjonale strategien for å dokumentere bærekraftige og lovlige norske fiskerier. Viktigheten av å etablere systemer både nasjonalt og internasjonalt som dokumenterer lovlig fangst, understrekes spesielt. Representantskapet anmoder derfor styret om å gi full prioritet til prosjekter innen verdikjedesporing, slik at arbeidet med en norsk miljøstandard for våre fiskerier og systemene for dokumentasjon av lovlig fangst kan fremstå som ledende

internasjonalt. Spesielt vil representantskapet be om prioritet til arbeidet med en norsk miljøstandard.

Representantskapet ønsker å fremheve de store fordelene Norge som fiskerinasjon har når bærekraftighet og lovlig fangst skal dokumenteres. Salgslagssystemet gir oss et unikt verktøy som ingen andre fangstnasjoner kan vise til. Koplingen av fangstregistrering og økonomisk oppgjør, og alle kontrollsystemene rundt dette, innebærer at Norge har et meget effektivt system som er godt tilpasset de krav som markedet stiller og vil stille i fremtiden.

## Salg og marked

Gjennomgang av virksomhetsrapport 2006 og pris- og markedsituasjonen 2007, samt orientering om markeds-satsing sei og reker.

Innlegg ved:

Ass. direktør Magnar Pedersen

Markedsdirektør i Eksportutvalget for fisk, Merete Kristiansen og

Markedssjef Lisbeth Bjørvik-Hansen

Etter debatt og oppsummering ble følgende vedtak fattet:

Representantskapet tar innledningene fra markedsdirektør Merete Kristiansen, markedssjef Lisbeth Bjørvik-Hansen og ass. direktør Magnar Pedersen til orientering.

Representantskapet er tilfreds med at store deler av næringen har opplevd en positiv markedsutvikling de siste tre årene. Etterspørselen etter norsk sjømat har vært økende, og prisutviklingen har med få unntak vært positiv. I den situasjonen næringen nå befinner seg i, kan det – med erfaringene fra tidligere lignende situasjoner – være fare for at det slakkes på kravene til råstoff- og produktkvalitet, og innsatsen i markedsarbeidet. Representantskapet er derfor opptatt av at næringen øker sin innsats i forhold til kvalitet, felles og individuelle markedsførings tiltak og konstruktivt samarbeid i hele verdikjeden. Representantskapet anmoder styret om å bidra positivt i denne sammenhengen, bl.a. ved å stille midler til disposisjon til kvalitetsarbeid og til markedsprosjekter.

I arbeidet med å styrke kvaliteten på råstoffet vil representantskapet nok en gang peke på behovet for at myndighetene tar en atskillig mer aktiv rolle i den konkrete kvalitetskontrollen på kaikanten.



Foto: Thor E. Kalsaas

Representantskapet viser til orienteringene fra Eksportutvalgets representanter og er fornøyd med oppfølgingen av tidligere vedtak i representantskapet om ekstra innsats i markedsarbeidet for sei- og rekeprodukter. For hele næringen er det svært viktig å utvikle produkter og markeder som gjør at fiske og produksjon av sei og reker gir gode bidrag til alle ledd i verdikjeden. Basert på erfaringene fra de to nevnte prosjektene, anmoder representantskapet styret om å vurdere eventuelle oppfølgingsprosjekter.

#### Vedtektsendringer

Representantskapet vedtok to endringer i vedtektene. Den første endringen gjaldt reduksjon av lagsavgiften. På dette punktet hadde styret vedtatt endringer med bruk av hasteparagrafen, slik at nye lagsavgiftsatser kunne tre i kraft fra 1.1.2007.

Representantskapet vedtok følgende endring av lagsavgiften i § 17 (Andelskapital og lagsavgift) i vedtektene:

Fersk råfisk, skalldyr, bløtdyr m.m.:  
Fra 1,17 % til 0,95 %

Ombordfryst fisk og rå skallreker m.m.:  
Fra 0,90 % til 0,73 %

Ombordfryst fiskefilet og farse m.m.:  
Fra 0,45 % til 0,30 %.

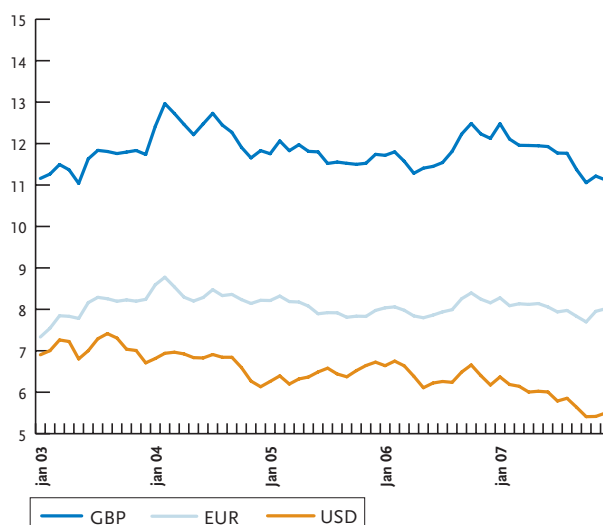
Representantskapet vedtok også å endre vedtektene slik at det skal forhåndsoppnevnes en kombinert valg- og lønnsnemnd som forbereder både innstilling til valg og godt-

gjørelser for tillitsvalgte. Tidligere forhåndsoppnevnte man kun valgmemnd.

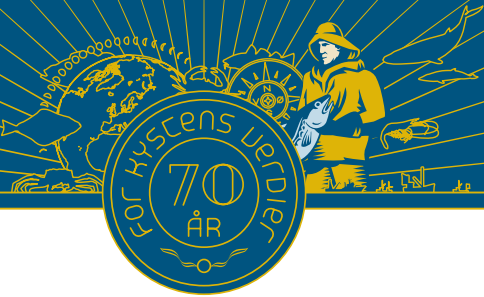
§ 11 pkt. 8 (Styrets oppgaver) ble derved endret til å lyde:

Å oppnevne valg- og lønnsnemnd etter innstilling fra eierorganisasjonene. Valgnemndas/lønnsnemndas medlemmer skal være medlemmer av representantskapet.

Det vises for øvrig til gjeldende vedtekter godkjent av Fiskeri- og Kystdepartementet høsten 2007.



Månedlige valutakurser for pund, euro og dollar mot norske kroner 2003-2007 (kilde: Norges Bank, månedsgjennomsnitt av daglige noteringer)



# Styrets beretning

## Virksomhetens art

Norges Råfisklag er fiskernes salgsorganisasjon som i medhold av råfiskloven og med geografisk virkeområde fra og med Finnmark til og med Nordmøre, organiserer førstehåndsomsetning av hvitfisk, skalldyr, bløtdyr og småkval. Norges Råfisklag ble etablert i 1938 og er organisert som et andelslag. Lagets eiere er Norges Fiskarlags fylkesfiskarlag i salgslagets distrikt, Fiskebåtredernes Forbund, Norsk Sjømannsforbund og Norges Kystfiskarlag. Norges Råfisklag er lokalisert med hovedkontor i Tromsø og med regionkontorer i Svolvær og Kristiansund.

## Formål

Ved organisert omsetning skal Norges Råfisklag gjennom sine tjenester sikre fiskernes inntekter og bidra til en bærekraftig og lønnsom verdiskaping i norsk fiskerinæring.

## Fortsatt drift

Årsoppjøret er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Til grunn for antagelsen ligger budsjett for år 2008 samt strategiplan for årene fremover. Konsernet er i en sunn økonomisk og finansiell stilling.

## Nøkkeltall

Omsatt fangst 2007 i rund vekt: 596.000 tonn  
Omsetningsverdi 2007: 6.586 millioner kroner

**Tabell 1: Nøkkeltall fra regnskapet 2007 sammenlignet med 2006 (millioner kroner)**

Konsern			Norges Råfisklag	
2006	2007		2006	2007
95	95	Driftsinntekter	68	64
3	- 3	Driftsresultat	- 1	- 8
29	22	Finansresultat	31	25
23	12	Årsresultat	23	12

## Styrets aktiviteter

I beretningsåret ble det avholdt 5 ordinære styremøter og det ble behandlet 78 saker. Styremøtene ble avviklet slik:

- Tromsø 11. og 12. april
- Tromsø 21. og 22. mai
- Tromsø 24. mai
- Tromsø 18. september
- Tromsø 12. og 13. desember

Styret gjennomførte to studieturer i beretningsåret.

En gruppe fra styret gjennomførte en studietur til Nederland og Belgia i forbindelse med European Seafood Exhibition. Formålet med reisen var å få et innblikk i markedsutsiktene globalt og innenfor EU-systemet. Samtidig var det et ønske om å få informasjon fra myndigheter og aktører i forhold til innføringen av havnestatskontrollen i EU fra 1. mai 2007, og videre om ivaretagelse av norske fiskeriinteresser i EUs politiske systemer. Studieturen ble gjennomført i samarbeid med Eksportutvalget for fisk.

En annen gruppe fra styret gjennomførte en studietur til Kina i november. Reisen ble gjennomført som en del av Norske Sjømatbedrifters Landsforenings studietur, og innbefattet besøk på sjømatmessen "China Fisheries & Seafood Expo" i Dalian. Gruppen besøkte også flere kinesiske fiskeindustribedrifter og fikk blant annet omvisning på Pacific Andes sitt nye fabrikkområde utenfor Qingdao. Videre fikk gruppen innføring i det norske markedsføringsarbeidet i Kina i regi av Eksportutvalget for fisk og Innovasjon Norge. Det ble også anledning til å treffe kinesiske fiskere og man fikk utvekslet erfaringer med disse.

Det er utarbeidet egne rapporter fra styrets studieturer.

Arbeidsutvalget (AU) har i beretningsåret avholdt 10 ordinære møter og 4 telefonmøter.

AU behandlet totalt 63 saker.

## Omsetning

### Årets omsetning

For fjerde år på rad, økte totalverdien av Råfisklagets omsetning. Omsetningsverdien ble 6.586 millioner kroner, noe som utgjør en verdiøkning på 12 prosent fra 2006. I løpende kroner er dette den høyeste omsetningsverdien i Råfisklagets historie, men i årene fra og med 1998 til og med 2001 var omsetningsverdien høyere når det korrigeres for inflasjonen. Den positive utviklingen i omsetningsverdien kom hovedsakelig som følge av en god markedssituasjon med økning i oppnådde priser på de viktigste fiskeslagene, samt som følge av økte landinger fra den russiske flåten.

Omsatt kvantum økte i 2007 til totalt 596.000 tonn, noe som er en økning på 35.000 tonn fra 2007. Økningen



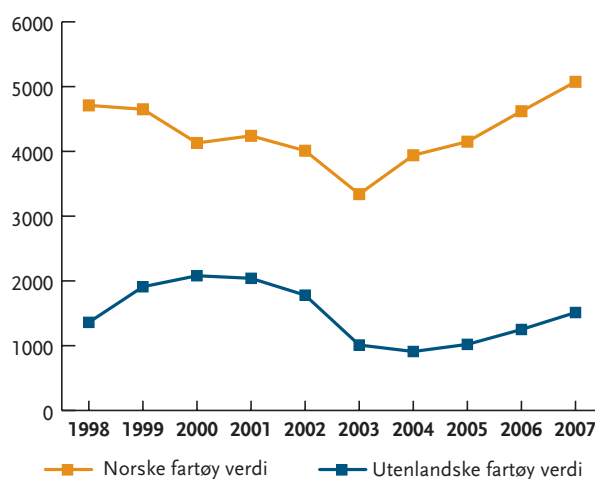


Fra venstre: Einar Frismo, adm. direktør Trygve Myrvang, styreleder Robert Hansen, Kurt Ludvigsen, nestleder Hilmar Blikø, Roger Hansen, Harald E. Hansen, Ole G. Koch, Idar Gustad, Jan Roger Lerbukt, Kjell Ingebrigtsen (bakerst), 1. varamedlem Paul O. Jensen (for Steinar M. Friis), Lisbeth Drotz, Willy Andreassen og Johnny Caspersen. Foto: Thor E. Kalsaas

kommer som en følge av økt omsetning av krill fra Sørishavet. Denne arten kom inn med hele 53.000 tonn i 2007. Samlet kvantum torsk økte til 271.000 tonn, hovedsakelig som følge av økte utenlandske landinger. Seikvantommet gikk ned til 112.000 tonn fra 137.000 tonn året før, etter en seinotsesong som var svakere enn 2006. Hysekvantommet endte på totalt 79.000 tonn, noe som er det høyeste hysekvantommet de siste 10 år. For reker endte årskvantommet på 21.000 tonn, noe som er en nedgang på 10.000 tonn fra 2006, og det klart laveste rekekvantommet på mange år.

For den norske flåten ble omsetningen på 5,074 millioner kroner, noe som er en økning på 10 prosent fra året før. Dette er også den høyeste totalverdien som noen gang er registrert i løpende kroner, men korrigert for inflasjonen var både 1977, 1998 og 1999 bedre år når vi ser på totalverdien for norske fartøy. I disse årene hadde vi imidlertid betydelig høyere kvanta enn i 2007.

Den russiske flåten landet fangst for 1,512 millioner kroner, noe som er en økning på 21 prosent fra året før. For fjerde år på rad økte derved verdien av de utenlandske landingene.



**Diagram 1:** Total omsetningsverdi for norske og utenlandske fartøy 1998-2007 (millioner kroner). Verditalle er i løpende millioner kroner. Tallene er ikke korrigert for inflasjon.

#### Råfisklagets omsetningsordninger

Råfisklaget praktiserer flere forskjellige former for omsetningstjenester for flåten. Innenfor et etablert regelverk og avhengig av hvilke produkter som skal selges, kan fiskeren velge blant de tilbudte omsetningsordningene.

De viktigste ordningene er:

- Frivillige avtaler om leveranser av fisk direkte til fiskekjøperens mottaksanlegg. Omsetningen foregår innenfor Råfisklagets forretningsregler og prisbestemmelser.
- Frivillig auksjon av ombordfrys fisk som mellomlagres på nøytralt fryselager i Råfisklagets distrikt. På auksjonen tilbys fisken til interesserte kjøpere i og utenfor Råfisklagets distrikt.
- Obligatorisk auksjon av ombordfrysede reker i kombinasjon med forpliktende direkteavtaler mellom fisker og kjøper.

I tillegg kan fiskerne velge å benytte tjenester som aktiv formidling av fangster til kjøpere med best pris, auksjon av fisk på kjøp og auksjon av låssatt sei. All kval selges på obligatorisk auksjon.

### Bruken av regulering og dirigering

I medhold av råfiskloven er fiskesalgslagene gitt hjemmel til å regulere fisket ut fra avsetningsmessige hensyn (§5) samt å dirigere fangster til bestemte kjøpere eller anvendelser når dette er nødvendig for å få en hensiktsmessig gjennomføring av fisket (§6). I 2007 ble disse hjemlene benyttet i følgende tilfeller:

- I seinotfisket ble det gjennomført dirigering/regulering av leveranser av rund sei i perioden 4. mai til 8. juli i området Nordmøre, Trøndelag og Helgeland hvor man anså at fangst og tilgjengelighet overgikk mottakskapasiteten. Dirigering ble gjennomført for å fordele begrenset mottakskapasitet mest mulig rettferdig mellom deltakende fartøy.
- Under vårtorskefisket i Finnmark ble det gjennomført regulering for å begrense størrelsen på fangstene. Særlig representerte store hysefangster et problem. De to siste helgene i april ble det innført forbud mot fangsting med snurrevad øst for Sværholt. Det ble også innført ukekvoter for fangsting med konvensjonelle redskaper og leveranse av ferske fangster i fire uker i samme område i april / mai.
- Kvalomsetningen har de siste årene vært preget av en begrenset mottakskapasitet og omsetningsproblemer. Kvalfangsten ble derfor regulert med turkvoter som begrenset mengden kjøtt som ble levert etter hver tur. Dette med grunnlag i erfaringen om det kunne være vanskelig å omsette store fangster.

### Prisutviklingen

Også i 2007 hadde vi i hovedsak en positiv utvikling i fiskeprisene innenfor Råfisklagets omsetningsordninger. Et unntak var imidlertid seien, hvor vi fikk en viss nedgang i betalt pris til fisker som følge av en negativ markedsutvikling spesielt i markedet for salt sei. Det vises for øvrig til detaljer med hensyn til prisutviklingen for det enkelte fiskeslag i virksomhetsrapporten.

Siden bunnårene 2002 og 2003 har vi hatt en positiv trend i utviklingen av fiskeprisene for de aller fleste artene.

I takt med dette har de fleste minsteprisene blitt økt i perioden. Råfisklagets strategi har vært å bygge opp minsteprisene jevnt for å sikre stabilitet i råvaremarkedet på lang sikt. Styret mener man har lykket med denne strategien.

For rekeråstoff har vi hatt en økning i oppnådde priser til fisker, og prisene som har vært betalt ligger på det høyeste nivået som har vært de siste 10 årene. Vi har imidlertid hatt en betydelig nedgang i omsatt kvantum. Den videre utviklingen i markedet vil i stor grad være avhengig av tilførselssituasjonen fra de viktigste konkurertlandene Canada og Grønland.

Det har også vært en positiv prisutvikling for kongekrabbe og taskekrabbe i forhold til 2006. For kongekrabben snudde trenden etter flere år med nedgang i gjennomsnittlig pris pr. kg til fisker. Totalverdien i dette fisket gikk imidlertid ned som følge av at gjennomsnittsvekten på krabbene har gått ned og det har ført til at totalt landet kvantum kongekrabbe er lavere enn året før. Gjennomsnittsprisen på taskekrabben fikk et lite løft i 2007 etter å ha ligget nokså stabilt rundt kr 7,50 i flere år.

Også for kvalen fikk vi en positiv prisutvikling i 2007, først og fremst som følge av god etterspørsel i ferske-markedet. Dette førte til relativt gode priser på auksjonene særlig for små fangster tatt nært kysten.

Tabell 2 viser utviklingen i faktisk betalte priser fordelt på hovedvaregruppene fisk, reker, taskekrabbe, småvalkjøtt og biprodukter. Prisene er oppgitt pr. kilo rund vekt for fisk, reker og krabbe, og for levert vekt av småvalkjøtt og

**Tabell 2: Utvikling i faktisk betalte priser\* fordelt på hovedvaregrupper som fisk, reker, taskekrabbe, småvalkjøtt og biprodukter 1998-2007 (kroner pr. kg)**

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Fisk (alle arter)	8,37	9,76	10,07	10,64	9,56	7,81	8,57	9,47	10,09	11,67
Reker	12,51	12,00	12,24	10,55	9,27	9,41	11,37	9,56	10,67	14,09
Krabbe (ekskl. kongekrabbe)	6,17	6,18	6,64	7,30	7,46	7,56	7,47	7,46	7,69	7,94
Småvalkjøtt	29,76	28,39	30,40	30,59	30,59	29,41	29,47	29,08	29,94	31,82
Biprodukter (ekskl. rognkjeksrogn)	4,73	4,45	5,32	7,68	7,96	4,77	4,90	5,21	5,60	6,27

\* Prisene er oppgitt i kroner pr. kg rund vekt for fisk, reker og krabbe, og for levert vekt av småvalkjøtt og biprodukter.

biprodukter. Tabellen viser gjennomsnittstall for den enkelte gruppe eller art og kan kun brukes som indikasjon på utviklingstrekk. Tabellen tar ikke høyde for kvantumsforskjninger mellom fiskeslag i en gruppe, endringer i størrelsessammensetning eller endringer i kvalitet.

### **Føringstilskudd**

For å sikre mottaksmulighetene for fiskeflåten på steder som ikke har eget produksjonsanlegg, er det etablert ordninger med tilskudd til frakt av fisk fra mottaksstasjoner til produksjonsanlegg. Ordningene finansieres med offentlige tilskuddsmidler, og i 2007 disponerte Råfisklaget totalt 18,8 millioner kroner i slike føringsmidler. De viktigste føringsordningene er føring av fisk fra mottaksstasjoner, og føring av taskekrabbe fra mottaksstasjoner.

I takt med at det har blitt færre produksjonsanlegg langs kysten, har behovet for mottaksstasjoner økt. Fisket etter taskekrabbe har også spredt seg nordover, uten at produksjonskapasiteten er bygget ut, noe som har økt behovet for å føre taskekrabbe til produksjonsanlegg.

Styret vil understreke viktigheten av å ha gode føringsordninger for fiskeråstoff for å sikre en differensiert flåte- og mottaksstruktur, samt en desentralisert bosetningsstruktur langs kysten. Ut fra endringen i mottaks- og produksjonsstrukturen samt økte logistikkostnader i distriktene, vil det være et økt behov for føringstilskudd i fremtiden.

## **Spesielle saker**

### **Ny vektgrense for torsk**

Under prisdrøftelsene i mai 2007, ble partene enig om å innføre en ny vektklasse for torsk over 5 kg. Minsteprisen for torsk over 5 kg ble kr 25,00. Hovedeffekten av den nye vektclassen vil komme i vintersesongen 2008 for de fiskerne som bare oppnår minstepris for sine torskeleveranser.

### **Nasjonal miljødokumentasjon**

Arbeidet med å møte markedets krav om dokumentasjon på at fisken er lovlig fanget innenfor et velregulert fiskeri, kom inn med full tyngde i beretningsåret. Råfisklaget har deltatt med representanter i den nasjonale gruppen som jobber med dette spørsmålet. Vår strategi på området bygger på representantskapets vedtak fra 2007 med blant annet vekt på å etablere en nasjonal miljøstandard. Vi er involvert i tre konkrete sporingsprosjekter.

### **Markedsprosjekter reke og sei**

Representantskapet i 2005 anmodet om at Råfisklaget skulle tilføre mer midler til markedsarbeidet med sei og reker. I beretningsåret har vi videreført samarbeidet med Eksportutvalget for fisk om et prosjekt som markedsfører

klippfisk av sei i den nord-østlige delene av Brasil (Natal). I Sverige er rekekampanjen "Snabbmat på norska" rettet mot konsumentene, med blant annet bruk av reklameinnslag på TV. Mottakelsen har vært svært god både i markedet og hos eksportører.

### **Kvalitetsprosjekter**

I 2006 og 2007 kjørte Råfisklaget et kvalitetsprosjekt i samarbeid med fem lokale fiskeindustribedrifter på Røst, Fiskarlaget Midt-Norge, Nordland Fylkes Fiskarlag og Norges Kystfiskarlag. Hensikten med prosjektet var å oppnå økt kvalitet på fiskeråstoffet ved å gi fiskerne en prisstimulans ved leveranse av kvalitetsråstoff. Prosjektet innebar blant annet stor tilstedeværelse av kvalitetsveiledere fra Råfisklaget. Etter relativt oppløftende resultater i 2006-sesongen, kan det synes som om man i 2007 fikk noe mer blandede effekter av prosjektet. For 2008 rettes kvalitetsarbeidet hovedsakelig inn mot landingene fra snurrevadflåten i Finnmark. Den regionale avgrensingen er foretatt bl.a. ut fra hensynet til bruken av våre personellressurser.

### **Omsetningen av krill fra Sørishavet**

Fartøy hjemmehørende i Råfisklagets distrikt, startet i 2005 fiske etter krill i Sørishavet. Denne arten er underlagt Råfisklagets omsetningsordninger, og arten slo i 2007 relativt tungt inn på kvantumsstatistikkene ved at totalt 53.000 tonn krill ble omsatt.

### **Neste generasjon auksjonssystem**

Vi startet i 2007 utviklingen av neste generasjon internettbaserte auksjonssystem for våre lagerauksjoner. Systemet skal ferdigstilles i 2008, og effekten vil blant annet bli en mer effektiv og mindre tidkrevende gjennomføring av auksjonene.

### **Arbeidet med størrelsen på – og sammensetningen av styrende organer i Råfisklaget**

Styret startet i beretningsåret et arbeid med å justere størrelsen på – og sammensetningen av Råfisklagets styrende organer. Et forslag som innebar en reduksjon av størrelsen både på representantskapet og styret, ble sendt på høring til eierorganisasjonene høsten 2007. Etter høringsrunden har styret konkludert med at det ikke vil bli fremmet noen sak for representantskapet i 2008 på dette temaet, men at man vil fortsette dialogen med eierorganisasjonene for å avklare om man kan samles om et forslag fram mot årsmøtet i 2009.

### **Endring av Råfisklagets markedsarbeid**

Styret vedtok i 2007 å legge ned "Markedsutvalget" i den form det har hatt de siste årene. Råfisklagets markedsarbeid videreføres innenfor de samme økonomiske rammene som tidligere i regi av administrasjonen i dialog med styrets arbeidsutvalg (AU). Ved bevilgninger på over

kr 150.000 skal disse vedtas av AU. Råfisklaget kan innenfor denne ordningen støtte markedsprosjekter knyttet til bl.a. markedsføring, design, markedsundersøkelser, produktutvikling, profilering og arbeid med råvare- og produktkvalitet.

---

For øvrig viser styret til utfyllende detaljer om pris, omsetning og marked i 2007 i administrasjonens virksomhetsrapport bak i beretningen.

## Økonomi

### Resultat 2007

Resultatregnskapet for 2007 viser et overskudd etter skatt på 12,1 millioner kroner, mot 22,9 millioner kroner i 2006. Reduksjon av lagsavgiftssatsene fra 1. januar 2007 ga en reduksjon i Råfisklagets avgiftsinntekter på 5,6 millioner kroner. Samlede avgiftsinntekter utgjorde 54,2 millioner.

Driftsresultatet viser et underskudd på 7,5 millioner kroner. Det er ca. 6 millioner svakere enn året før, men sett i lys av reduksjonen på avgiftssatsene er driftsresultatet tilfredsstillende.

Gjennom styrets fastsettelse og oppfølging av Råfisklagets budsjetter vektlegges en kontinuerlig kontroll og vurdering av driftskostnadene. Samtidig prioriterer styret effektivitet, kvalitet, service og sikkerhet på alle tjenester Råfisklaget utfører for fiskere og fiskerinæringen. I driftsregnskapet for 2007 er det også utgiftsført betydelige kostnader for å skape et moderne, fremtidsrettet tjenestetilbud gjennom langsiktig satsning på forskning og utvikling, markedsarbeid, infrastruktur, informasjon, med videre.

### Reduksjon av lagsavgiftssatsene

I 2006 anmodet representantskapet styret om å vurdere avgiftssatsene. Utviklingen i lagets økonomiske resultater de senere år og utsiktene fremover, gjorde det forsvarlig for styret å vedta en reduksjon av avgiftssatsene på ca. 20 prosent gjeldende fra 1. januar 2007 gjennom endring av forretningsreglene. Fiskeri- og kystdepartementet godkjente endringen, og de nye avgiftssatsene ble vedtekstfestet i representantskapsmøtet 2007.

Avgiftssatsene er spesifisert i regnskapets note 2.

Finansmarkedet utviklet seg svakere enn året før. Renteoppgangen fortsatte og svekket markedsverdiene på beholdningen av rentebærende papirer. Aksjemarkedet i Norge var urolig med betydelige svingninger. Inkludert i finansresultatet er Råfisklagets investeringer i datterselskaper, som i 2007 forbedret finansresultatet med 7,4 millioner gjennom solide overskudd både i Marinest AS, Fiskernes Hus AS og Fiskeribladet AS.

Netto realisererte kursgevinster på Råfisklagets kapitalforvaltning utgjorde 9,1 millioner. Endringene på markedsverdien av verdipapirene ga et bokført tap på 10,9 millioner i 2007. Dette er vesentlig svakere enn i 2006, og har sammenheng med urolighetene i finansmarkedet. Samlet utgjorde netto realisererte og urealiserte tap 1,9 millioner kroner mot tilsvarende gevinst i 2006 på 9,2 millioner kroner. Råfisklagets forvaltning av norske og utenlandske aksjer og obligasjoner oppnådde en avkastning på 3,4 prosent i 2007.

Netto finansinntekter i 2007 ble på 24,6 millioner mot tilsvarende 31,4 millioner i 2006.

Råfisklagets resultat før skatt viser et overskudd på 17 millioner kroner. Skattemessig resultat gir en skattekostnad på 4,9 millioner kroner, hvorav betalbar skatt utgjør 4,6 millioner kroner jfr. regnskapets note 1.

Den totale omsetningen ble på 6,586 millioner kroner, noe som er 714 millioner høyere enn i 2006.

Styret er tilfreds med at kontinuerlig fokus på driftskostnadene sammen med økningen på omsetningsverdien, har bidratt til et tilfredsstillende driftsresultat sett i lys av en betydelig reduksjon av satsene for lagsavgift.

Årsresultatet i 2007 viser et overskudd for Råfisklaget på 12,1 millioner etter skatt. Dette gir en positiv avkastning på egenkapitalen. Styret er tilfreds med at Råfisklagets økonomiske fundament er styrket gjennom 2007, noe som sikrer opprettholdelse av tjenestetilbudet både på kort og lang sikt.

### Balansen pr. 31. desember 2007

Råfisklagets eiendeler utgjorde ved årets slutt 611 millioner, hvorav 456 millioner er knyttet til omløpsmidlene. Kort-siktig gjeld var på 119 millioner, og Råfisklagets egenkapital etter disponering av årets resultat er økt til 478 millioner. Arbeidskapitalen utgjorde ved årets slutt 337 millioner. Styret er tilfreds med kapitalsituasjonen. Solid egenkapital og styrket arbeidskapital er viktig for å sikre Råfisklagets handlingsevne, og for å opprettholde et høyt servicenivå på tjenestene til fiskerne.

### Kontantstrømanalysen

Kontantstrømanalysen viser at betalingsmidlene er redusert med 32,6 millioner. Netto innbetalinger på operasjonelle aktiviteter er 46,4 millioner. Beholdning av betalingsmidler var ved utgangen av året 34,4 millioner mot 67 millioner året før.

### Oppgjørsordningen

Råfisklagets ordning for garanterte oppgjør for levert fangst er en primærtjeneste for fiskerne. Oppgaven med å forestå oppgjør for levert fangst med rask og presis



betaling har høy prioritet i Råfisklagets administrasjon, og det brukes store ressurser, kompetanse og avansert teknologi for å utføre denne oppgaven.

I tillegg til å sikre betaling for fangstene, så medvirker oppgjørsordningen til like konkurransevilkår for kjøperne og like leveringsvilkår for fiskerne. Det er derfor viktig for ordningen at regelverket følges av både fisker og kjøper.

Oppgjørsordningen krever solid likviditet, spesielt i perioder med høy omsetning og store utestående hos fiskekjøperne. Det må til en hver tid være tilstrekkelig med betalingsmidler for å kunne foreta utbetaling av oppgjør til fisker i henhold til fastsatt tidspunkt, uavhengig av betalingstidspunkt fra fiskekjøper. Råfisklagskortet er et supplement til oppgjørsordningen, og kortet utvider funksjonaliteten i oppgjørssystemet og gir fiskerne en mulighet til å gjøre fangstens verdi tilgjengelig kort tid etter levering. Samlet sett gir kortet og oppgjørsordningen det beste oppgjørstilbudet for fiskerne, og fremover vil det satses på å forbedre dette ytterligere.

Råfisklagets solide egenkapital og likviditet er en forutsetning for at oppgjørssystemet skal fungere, og framover er det derfor viktig at Råfisklagets resultater og forvaltning sikrer et slikt fundament.

#### **Garantiordningen**

Utestående hos fiskekjøper er sikret gjennom Råfisklagets garantiordning som er spesifisert i regnskapets note 11.

Generelt sett var kjøpernes betalingsevne i 2007 tilfredsstillende. Likevel ble garantifondet påført tap som følge av konkurser. En hver svekkelse av garantifondet reduserer den samlede økonomiske kjøpekapasiteten, og det ble derfor nødvendig å foreta enkelte justeringer i kjøpsrammene for å redusere risikoen for tap på garantifondet.

Samarbeidet med Innovasjon Norge om den statlige garantiordningen ble videreført også i 2007. Denne ordningen ga i 2007 ca. 80 millioner i løpende ekstra garantiramme for kjøp av fisk, og er et viktig bidrag til å holde kjøpet i gang og til å øke muligheten for bearbeiding. Ordningen videreføres i 2008, men den vil bli avviklet innen 2010.

Råfisklagets garantiordning er fordelaktig for kjøperne sammenlignet med det andre salgslag krever, og også sammenlignet med betingelser kjøperne på utenlandske auksjoner har. Tilpasset kjøperstruktur og omsetningsformer med stor grad av direkte avtaler mellom kjøper og fisker, gir ordningen gode garanti-vilkår for kjøperne.

#### **Kapitalforvaltning**

Styrets strategi for forvaltning av Råfisklagets overskuddslikviditet fungerer etter forventningene. Målsettingen er å plassere formue og overskuddslikviditet i henhold til en definert langsiktig strategi for å oppnå så godt økonomisk resultat som mulig. Strategien gir retningslinjer til administrasjonen for hvordan Råfisklagets midler skal forvaltes, og spesielt har styret lagt vekt på moderat risiko med stor spredning i investeringene.

Rapport fra kapitalforvaltningen legges fram for styret på hvert styremøte med oversikt over oppnådde resultater og fastsatte rammer. Hoveddelen av kapitalforvaltningen ivaretas av eksterne forvaltere i henhold til instruks.

#### **Eiendomsforvaltning**

Drift av eiendommer gir positivt bidrag til resultatet, og er samtidig en del av den langsiktige formuesforvaltning som skal gi økt avkastning av midlene på lang sikt. I tillegg til løpende avkastning på eiendomsdriften vil eiendommene også oppnå en langsiktig verdistigning.

Drift og forvaltning av eiendommene ivaretas av Råfisklagets heleide datterselskap Fiskernes Hus AS.

#### **Redegjørelse for årsregnskapet**

Styrets beretning sammen med resultatregnskap og balanse med noter gir en rettvise oversikt over resultat, status og utvikling i virksomheten. Risiko knyttet opp til fordringer mot kjøperne er sikret gjennom særskilt garantiordning (regnskapets note 11). Virksomhetens plasseringer i verdipapirer er basert på styrets retningslinjer der det er vektlagt diversifisering gjennom forvaltningen for å oppnå moderat risiko.

#### **Disponering av årets resultat**

Styret innstiller overfor representantskapet at av overskuddet for 2007 på kr 12.114.338 overføres kr 4.508.452 til annen egenkapital og kr 7.605.886 tilføres fond for vurderingsforskjeller.

## **Datterselskaper**

#### **Fiskernes Hus AS**

Selskapet ble stiftet i 1996 og har som formål å kjøpe, selge og drive utleie av fast eiendom samt annen virksomhet som naturlig faller inn under dette ved aksjekjøp eller på annen måte. Norges Råfisklag eier samtlige aksjer. Selskapets aksjekapital er på 25 millioner kroner.

Selskapet eier eiendommene Stortorget 2, Sjøgata 41/43 seksjon 1 og Sjøgata 39 i sentrum av Tromsø, samt Fiskergata 22 i Svolvær. I tillegg eier selskapet 94 prosent av ANS Sjøgata 41/43 (øvrige 6 prosent eies av Råfisklaget) og 25 prosent andel av Samvirkegården AS.

Regnskapet for 2007 viser et overskudd på 3,2 millioner etter skatt. Balansen pr. 31.12.2007 viser en egenkapital på 37,6 millioner.

Selskapet inngår i konsernregnskapet.

#### **Marinvest AS**

Selskapet ble stiftet i 1998 og har til formål å eie andeler eller aksjer i selskaper som driver forretningsvirksomhet innen fiskerisektoren og tilknyttet virksomhet til denne, for eksempel virksomhet innen eksport, markedsføring og rådgivning. Norges Råfisklag eier samtlige aksjer i selskapet. Aksjekapitalen i selskapet er på 36 millioner kroner, og egenkapitalen utgjorde ved årsskiftet 60 millioner kroner. Selskapets regnskap for 2007 viser et overskudd på 3,3 millioner kroner.

Selskapet inngår i konsernregnskapet. Selskapet har administrasjonsavtale med Fiskernes Agnforsyning.

#### **Fiskeribladet AS**

Norges Råfisklag eier 100 prosent av aksjene i selskapet.

Fiskeribladet AS fikk i 2007 et positivt resultat før skatteberegning på 1 million. Resultatet er bedre enn forventet. Selskapet har en positiv egenkapital på 1,6 millioner.

Selskapet inngår i konsernregnskapet.

Selskapet vil fra 3. januar 2008 inngå i medieselskapet Fiskeribladet Fiskaren AS.

### **Arbeidsmiljø**

Det har i beretningsåret ikke vært arbeidsuhell som har medført rapportering til Arbeidstilsynet.

Arbeidsmiljøet i bedriften oppfattes som godt. Bedriftens arbeidsmiljøutvalg gjennomfører i samarbeid med bedriftshelsetjenesten arbeidsmiljøundersøkelse annet hvert år. Resultatet i undersøkelsene gjennomgås regelmessig, og eventuelle tiltak for forbedringer blir fulgt opp.

Sykefraværet i 2007 var på 6,8 prosent. Dette innebærer en økning fra 4,4 prosent i 2006, og andelen ligger også noe over nivået i 2005 på 6,4 prosent. Sykefraværsprosenten i 2007 har sammenheng med langtidssykemeldte, det vil si personer som er sykemeldt mer enn en måned. Arbeidsgiver følger opp sykemeldte i henhold til Arbeidsmiljølovens bestemmelser.

Arbeidsmiljøutvalget (AMU) består av to representanter fra de ansatte og to representanter fra ledelsen. Det er valgt verneombud ved alle kontorsteder, og hovedverneombud med virke fra Tromsø-kontoret. I beretningsåret

har representant for de ansatte vært leder i AMU, mens representant fra ledelsen har fungert som sekretær. AMU har i beretningsåret behandlet innkomne saker, planlagt aktiviteter knyttet til bedriftshelsetjenesten og gjennomført handlingsplan for miljøarbeidet.

Ved utgangen av beretningsåret var det 67 hel- og deltidsansatte inkludert en prosjektstilling. Totalt ble det utført 60 årsverk i 2007.

Samarbeidet med de ansatte og deres organisasjoner oppfattes som konstruktivt og godt.

#### **Redegjørelse om likestilling**

Det er en målsetting at Norges Råfisklag skal være en arbeidsplass der det råder full likestilling mellom kvinner og menn. I den praktiserte personalpolitikken skal det legges vekt på at det ikke skal forekomme forskjellsbehandling grunnet kjønn.

Av Råfisklagets 67 ansatte pr. 31. desember 2007 var det 37 kvinner og 30 menn. Gjennomsnittlig årslønn for menn var kr 458.000, mens den for kvinner var kr 347.000. Årsaken til at kvinnes gjennomsnittslønn er lavere enn for menn, har sammenheng med at det er færre kvinner i ledende stillinger. Arbeidstidsordninger, personaltilbud og lignende er de samme for kvinner og menn.

Bedriften vil prioritere å øke andelen kvinner i ledende stillinger. Andelen kvinner i ledende stillinger utgjorde 32 prosent i 2007. Dette er på nivå med 2006.

### **Ytre miljø**

Konsernets selskaper forurensrer ikke det ytre miljø ut over det som er normalt for kontorvirksomheter. Det gjennomføres papirinnnsamling ved Råfisklagets kontorsteder, noe som bidrar til en mest mulig miljøriktig håndtering av papiravfall. I 2007 ble det påbegynt en miljøanalyse og prosess i samarbeid med Grønn Hverdag for å få virksomheten godkjent som Miljøfyrtårn.

I Råfisklagets kontorbygg i Tromsø og Svolvær, er det installert varmegjenvinningsanlegg som bidrar til å holde energiforbruket på et lavest mulig nivå.

### **Godtgjørelser og honorarer**

Godtgjørelse og honorar til representantskapet, styret, kontrollnemnda og administrerende direktør i Norges Råfisklag framgår av note 15 til regnskapet. Revisors honorar framgår også av samme note 15.

### **Utsikter 2008**

Utviklingen i kvotene for de viktigste fiskeslagene Råfisklaget har omsetningsretten til framgår av tabell 3 på neste side.

**Tabell 3: Kvoteutvikling torsk, sei og hyse 1998-2008, inklusive forskningskvoter (tusen tonn rund vekt)**

Fiskeslag	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Torsk, nord for 62 ° N	313	237	193	196	196	196	225	226	220	200	203
Sei, nord for 62 ° N	138	138	119	125	152	154	154	200	176	201	225
Hyse, nord for 62 ° N	71	46	38	51	51	58	71	65	68	76	79

Den norske torskekvoten nord for 62 ° N har vært relativt stabil i perioden etter årtusenskiftet. Vi registrerer 4 år med årlige kvoter på vel 190.000 tonn, deretter 3 år med vel 220.000 tonn og nå sist torskekvoter i 2007 og 2008 på rundt 200.000 tonn, omtrent på et gjennomsnitt for perioden. Både sei- og hysekvotene nord for 62 ° N er i 2008 rekordstore, sammenlignet med de andre årene i perioden 1998-2008.

Markedssituasjonen for flere produkter av hvitfisk, herunder spesielt torsk, hyse og sei, har hatt en positiv utvikling de siste årene. Denne situasjonen gjenspeiles også i minsteprisene for torsk og hyse i vintersesongen 2007/2008, mens det i forkant av samme sesong har vært en negativ markedsutvikling og nedgang i minsteprisene for sei.

**Tabell 4: Utvikling i minstepriser, vinter 1998-2008 (kroner pr. kg og prosent)**

Fiskeslag/Sortering	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Endring 2007-2008 i prosent
Torsk over 5,0 kg											25,00	
Torsk over 2,5 kg*	12,10	16,85	19,00	20,00	19,00	15,00	17,00	18,25	19,25	21,50	22,00	+ 2,3
Torsk 1,0-2,5 kg	9,60	14,25	15,60	15,60	15,60	13,00	14,00	15,00	16,25	18,50	19,00	+ 2,7
Hyse over 8 hg	6,70	11,25	12,60	14,30	14,30	11,00	7,50	7,75	8,25	10,50	10,75	+ 2,4
Sei over 2,3 kg	6,10*	7,35	6,40	6,40	6,20	5,20	5,00	5,00	7,50	8,00	7,50	- 6,3
Sei 1,2-2,3 kg	4,90*	6,50	5,35	5,20	5,20	4,30	4,30	4,30	5,20	5,90	5,50	- 6,8

\* Fra mai 2007 ble det opprettet egen minstepris for torsk over 5,0 kg. I denne tabellen er derfor minsteprisen for torsk over 2,5 kg fra og med 2008 begrenset til torsk 2,5-5,0 kg.

\*\* Vektgrensene for sei var 1,4 og 2,5 kg fram til april 1998.

### Etter 13 uker i 2008

I løpet av 1. kvartal 2008 har fiskerne som har levert fangst i Råfisklagets distrikt, oppnådd gode priser for torsk. Fra 1. kvartal 2006 til 1. kvartal 2007 var det en økning på i gjennomsnitt 17 prosent i hva som ble betalt for torsk. Fra 1. kvartal 2007 til 1. kvartal 2008 har den svært positive utviklingen flatet noe ut, men det registreres fortsatt en økning for torsk på i gjennomsnitt 6 prosent.

Etter en svært positiv utvikling i gjennomsnittlig oppnådde hysepriser fra 1. kvartal 2006 til 1. kvartal 2007 på hele 26 prosent, ble det registrert en nedgang på 6 prosent til 1. kvartal 2008. Gjennomsnittlige oppnådde priser for sei økte med hele 39 prosent fra 1. kvartal 2005 til 1. kvartal 2006. Det ble registrert en liten nedgang på 2 prosent til 1. kvartal 2007, og videre en større nedgang til 1. kvartal 2008 på i gjennomsnitt 9 prosent for sei.

For frysede råreker til pilling er omsetnings- og markeds-situasjonen noe lettere etter flere vanskelige år. Det har ikke vært mulig for flåtesiden å oppnå en forsvarlig lønnsomhet ut i fra de priser som har blitt betalt. Det ble for frysede råreker til pilling registrert en positiv og gledelig prisøkning fra 1. kvartal 2006 til 1. kvartal 2007 på over 40 prosent. Denne positive situasjonen har fortsatt inn i 1. kvartal 2008, vel og merke med en gjennomsnittlig prisnedgang på 9 prosent fra 1. kvartal 2007.

Det skal da legges til at kvantumet 1. kvartal 2007 utgjorde knappe 400 tonn reker av relativt stor størrelse, mens det for 1. kvartal 2008 er snakk om opp mot 4.000 tonn reker av mer normal størrelse.

Etter 13 uker i nytt år, hadde vi følgende omsetning i kvantum sammenlignet med til samme tid de foregående år:



Tabell 5: Omsetning 2000-2008 i kvantum pr. uke 13 (tonn rund vekt)

		Pr. uke 13								
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
<b>Norske fartøy:</b>	Torsk:	76.300	89.600	93.200	101.400	108.500	96.500	92.900	103.000	100.300
	Hyse:	10.500	15.600	10.900	8.400	13.400	12.900	9.700	14.300	13.300
	Sei:	24.000	27.000	23.800	25.700	23.000	20.900	22.100	20.500	17.200
	Reker:	4.400	4.500	6.900	2.200	4.300	400	5.100	400	4.000
<b>Sum norske:</b>	<b>123.300</b>	<b>147.400</b>	<b>142.200</b>	<b>143.100</b>	<b>158.500</b>	<b>142.100</b>	<b>144.400</b>	<b>166.600*</b>	<b>164.800*</b>	
<b>Utenlandske fartøy:</b>	Torsk:	23.400	23.000	21.300	18.400	12.100	20.400	19.700	20.600	20.300
	Hyse:	2.500	4.600	3.900	2.600	2.100	4.300	3.900	6.800	5.400
	Sei:	1.100	1.000	700	400	1.000	1.200	1.300	2.000	2.400
	Reker:	2.200	1.800	800	200	600	900	300	300	0
<b>Sum utenlandske:</b>	<b>39.800</b>	<b>43.300</b>	<b>40.800</b>	<b>36.800</b>	<b>21.300</b>	<b>32.600</b>	<b>36.600</b>	<b>34.600</b>	<b>33.800</b>	
<b>Sum norske og utenlandske:</b>	<b>163.100</b>	<b>190.700</b>	<b>183.000</b>	<b>179.900</b>	<b>179.800</b>	<b>174.700</b>	<b>181.000</b>	<b>201.200*</b>	<b>198.600*</b>	

\* I sum for norske fartøy og i total sum for norske og utenlandske fartøy inngår krill fisket i Sørishavet med henholdsvis 14.000 tonn og 19.800 tonn pr. uke 13 i 2007 og 2008.

Landingsmønsteret i Råfisklagets distrikt viser både for norske og utenlandske fartøy en stor grad av stabilitet når utviklingen sees over noen år. Etter 13 uker i det enkelte år etter årtusenskiftet, er torskelandingene i 2008 for norske fartøy de fjerde høyeste, slått av landingene i 2003, 2004 og 2007. Økte priser har for tredje år på rad sørget for at verdien av de norske torskelandingene etter 13 uker ligger over alle de andre årene fra og med 2000. Samlet verdi av torsk fra norske fiskere ligger ca. 3 prosent over til samme tid i 2007. Torsk utgjør

i 1. kvartal 2008 ca. 60 prosent av kvantumet norske fiskere etter 13 uker har brakt på land i Råfisklagets distrikt. I verdi til samme tid utgjør torsken hele 80 prosent. Tilsvarende andeler var det i 1. kvartal 2007. Torskeavhengigheten er fortsatt stor!

Styret er tilfreds med at positiv markedsutvikling også i 2007 har gitt bedre priser og positiv verdiutvikling for råstoffet til beste for fiskerne og hele verdikjeden.

Tromsø, 31. desember 2007  
31. mars 2008

  
Willy Andreassen

  
Robert Hansen  
Styreleder

Trygve Myrvang  
Adm. direktør

  
Hilmar Blikø  
Nestleder

  
Idar Gustad


  
Roger Hansen

  
Kurt Ludvigsen

  
Kjell Ingebrigtsen

  
Einar Frismo

  
Ole G. Koch

  
Steinar M. Friis

  
Harald E. Hansen

  
Lisbeth Drotz  
Ansattes representant

  
Jan Roger Lerbukt

  
Johnny Caspersen



# Regnskap

## Resultatregnskap

(tall i hele tusen)

Konsern			Norges Råfisklag	
2006	2007	Noter	2007	2006
		<b>DRIFTSINNEKTER</b>		
5 871 815	6 586 280	Omsetning 2	6 586 280	5 871 815
5 812 049	6 532 095	Avregnet til fisker	6 532 095	5 812 049
59 766	54 186	Lagsavgift 2	54 186	59 766
12 807	12 791	Leieinntekter	24	18
22 923	27 759	Andre driftsinntekter	9 735	8 673
<b>95 496</b>	<b>94 736</b>	<b>SUM DRIFTSINNEKTER</b>	<b>63 945</b>	<b>68 457</b>
		<b>DRIFTSKOSTNADER</b>		
39 900	43 163	Lønn og pensjonskostnader 4,15	33 807	32 504
41 088	43 447	Andre driftskostnader 9,15	29 796	28 528
6 512	5 798	Bevilgninger 3	5 798	6 512
5 327	5 081	Ordinære avskrivninger 10	2 085	2 402
<b>92 827</b>	<b>97 489</b>	<b>SUM DRIFTSKOSTNADER</b>	<b>71 487</b>	<b>69 946</b>
<b>2 669</b>	<b>-2 753</b>	<b>DRIFTSRESULTAT</b>	<b>-7 541</b>	<b>-1 489</b>
		<b>FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER</b>		
0	0	Inntekt på investering i datterselskap 6	7 426	7 935
3 979	1 771	Inntekt på investering i tilknyttede selskap 6	54	42
912	962	Aksjeutbytte	849	912
15 856	20 969	Renteinntekter	18 806	14 294
8 010	11 823	Netto kursgevinst verdipapirer	9 076	7 736
1 456	-12 344	Verdiendring av markedsbaserte omløpsmidler 5	-10 944	1 456
-1 499	-1 481	Rentekostnader	-693	-964
<b>28 715</b>	<b>21 701</b>	<b>NETTO FINANSINNEKTER</b>	<b>24 574</b>	<b>31 411</b>
<b>31 384</b>	<b>18 948</b>	<b>ORDINÆRT RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD</b>	<b>17 033</b>	<b>29 922</b>
-8 489	-6 833	Skattekostnad på ordinært resultat 1	-4 919	-7 027
<b>22 895</b>	<b>12 114</b>	<b>ÅRSRESULTAT</b>	<b>12 114</b>	<b>22 895</b>
		<b>OVERFØRINGER</b>		
		Overført til fond for vurderingsforskjeller 14	7 606	4 222
		Konsernbidrag	0	1 080
		Overført til annen egenkapital 14	4 508	17 592

# Balanse pr. 31. desember 2007

(tall i hele tusen)

Konsern		Norges Råfisklag		
2006	2007	Noter	2007	2006
			<b>EIENDELER</b>	
			<b>Anleggsmidler</b>	
5 727	5 514		0	0
30 646	28 748	10	597	442
6 822	6 207	10	5 692	6 277
0	0		99 206	90 239
21 914	12 703	6	504	635
38 457	38 248	7	19 450	22 807
3 898	6 336	4	8 182	6 143
28 298	23 573	9,13,15	21 266	29 023
<b>135 762</b>	<b>121 330</b>		<b>154 898</b>	<b>155 566</b>
			<b>Sum anleggsmidler</b>	
			<b>Omløpsmidler</b>	
227 210	213 238	11	213 238	227 210
22 750	23 392	9	12 481	8 143
85 641	70 133	5	70 133	64 869
116 529	125 628	5	125 628	116 529
70 091	76 660	8	34 443	67 072
<b>522 221</b>	<b>509 051</b>		<b>455 923</b>	<b>483 824</b>
			<b>Sum omløpsmidler</b>	
<b>657 983</b>	<b>630 381</b>		<b>610 821</b>	<b>639 390</b>
			<b>SUM EIENDELER</b>	
			<b>EGENKAPITAL OG GJELD</b>	
			<b>Egenkapital</b>	
			<b>Innskutt egenkapital</b>	
			11	11
			<b>Opptjent egenkapital</b>	
13 331	20 937		12 964	5 358
450 700	456 736		464 699	458 663
<b>464 031</b>	<b>477 673</b>	<b>14</b>	<b>477 673</b>	<b>464 031</b>
			<b>Langsiktig gjeld</b>	
11 140	10 079	12	0	0
0	0	1	591	292
5 163	14 056	16	14 056	5 163
<b>16 303</b>	<b>24 135</b>		<b>14 647</b>	<b>5 455</b>
			<b>Sum langsiktig gjeld</b>	
			<b>Kortsiktig gjeld</b>	
96 967	60 186		60 186	96 967
9 032	6 584	1	4 604	6 712
35 173	33 062		32 247	34 491
36 478	28 740		21 463	31 734
<b>177 649</b>	<b>128 572</b>		<b>118 501</b>	<b>169 903</b>
<b>657 983</b>	<b>630 381</b>		<b>610 821</b>	<b>639 390</b>
			<b>SUM EGENKAPITAL OG GJELD</b>	
5 054	4 600	12	4 600	5 054
11 140	10 079	12		

Tromsø, 31. desember 2007  
31. mars 2008

  
Willy Andreassen

  
Robert Hansen  
Styreleder

Trygve Myrvang  
Adm. direktør

  
Hilmar Blikø  
Nestleder

  
Idar Gustad


  
Roger Hansen

  
Kurt Ludvigsen


  
Kjell Ingebrigtsen

  
Einar Frismo

  
Ole G. Koch

  
Steinar M. Friis

  
Harald E. Hansen

  
Lisbeth Drotz  
Ansattes representant

  
Jan Roger Lerbukt

  
Johnny Caspersen



# Regnskapsprinsipper

## Generelt

Regnskapet er avlagt i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk. Norges Råfisklag eier 100% av aksjene i Fiskeribladet AS, Fiskernes Hus AS og Marininvest AS, som sammen med Norges Råfisklag utgjør konsernregnskapet.

## Klassifiseringsprinsipper

Fordringer og gjeld knyttet til oppgjør gjennom Norges Råfisklag klassifiseres som omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Fordringer og gjeld som ikke er knyttet til oppgjør gjennom Norges Råfisklag klassifiseres som omløpsmidler og kortsiktig gjeld dersom de forfaller til betaling innen ett år eller er lett omsettelige. Som ekstraordinære inntekter og kostnader føres vesentlige inntekter og kostnader av uvanlig art og som ikke kan forventes å opptre regelmessig.

Aksjer i selskapene HRG, Sparebank1 Nord-Norge og Lytix biopharma på 21 millioner samlet er omklassifisert fra omløpsmidler til anleggsmidler. Det er i den forbindelse også foretatt en omarbeidelse av balansen for 2006.

## Driftsinntekter

Norges Råfisklag presenterer omsetning som første linje i resultatregnskapet. Omsetningen er totalt ilandbrakt førstehandsverdi på fisk, skalldyr, bløtdyr, akkar, småkval og biprodukter av disse.

## Eierandeler i andre selskap

Norges Råfisklag eier 6 % av andelene i ANS Sjøgata 41/43. Disse eierandelene blir sammen med datterselskapene Fiskeribladet AS, Marininvest AS og Fiskernes Hus AS, presentert som netto andel av egenkapital (egenkapitalmetoden). Andre andeler og aksjer er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi pr 31.12.

## Obligasjoner, sertifikater og aksjer

Kortsiktige plasseringer klassifiseres som omløpsmidler. Markedsbaserte verdipapirer er vurdert til markedsverdi pr 31.12, mens andre verdipapirer er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og markedsverdi pr 31.12. Ved vurdering av eventuell nedskrivning av andre verdipapirer er hele porteføljen lagt til grunn. Plasseringer i utenlandsk valuta er omregnet etter den laveste av transaksjonskurs og kurs pr 31.12. Urealisert tap kostnadsføres, mens urealisert gevinst bare inntekts-



Foto: Thor E. Kalsaas

føres i den utstrekning den medgår til å dekke urealisert tap i samme valuta.

## Pensjonsforpliktelser

Norges Råfisklag dekker i hovedsak sine pensjonsforpliktelser via kollektive pensjonsordninger i Norges Råfisklags pensjonskasse. For valgte organer er pensjonsordningene sikret i livsforsikringsselskap. Disse pensjonsordninger omfatter i alt 137 pensjoner, herav er 70 personer yrkesaktive. Pensjonsordningene er behandlet som ytelsesplaner. Dette innebærer at Norges Råfisklag har forpliktet seg til å utbetale pensjoner etter en nærmere avtalt størrelse.

Pensjonsforpliktelser er vurdert til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som er opptjent på balansedagen. Pensjonsmidler er vurdert til markedsverdi. Hvilke forutsetninger disse beregningene bygger på fremgår av note 4.

Pensjonsmidler som kan sannsynliggjøres til bruk til dekning av fremtidige pensjonsforpliktelser er oppført som en eiendel i lagets balanse.

## Varige driftsmidler og avskrivninger

Varige driftsmidler vurderes til historisk kost etter fradrag for bedriftsøkonomiske avskrivninger.

Bedriftsøkonomiske avskrivninger er beregnet på grunnlag av kostpris og fordelt lineært over antatt økonomisk levetid.

## Kontantstrømanalyse

Kontantstrømanalysen er utarbeidet etter den direkte metode i henhold til foreløpig norsk regnskapsstandard.



# Noter

## Note 1 – Skatter

Nedenfor er det gitt en spesifikasjon over forskjellen mellom det regnskapsmessige resultat før skattekostnad og åretsskattegrunnlag.

	Norges Råfisklag	
	2007	2006
Resultat før skattekostnad	17 033	29 922
Permanente forskjeller	-9 707	-20 745
Endring i midlertidige forskjeller	-2 043	3 611
Resultatandel TS/DS	7 480	7 977
<b>Årets skattegrunnlag</b>	<b>12 762</b>	<b>20 765</b>
Årets betalbare inntektsskatt 28%	3 573	5 814
Årets formueskatt 0,3 %	1 358	1 318
Årets betalbare skatt	4 932	7 132
Tilbakeført tilleggsskatt	-328	0
Ytet konsernbidrag	0	-420
<b>Årets betalbare skatt</b>	<b>4 604</b>	<b>6 712</b>

### Utsatt skatt

Utsatt skatt eller skattefordel pr 31.12.07 er beregnet på grunnlag av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier ved utgangen av regnskapsåret. Negative midlertidige forskjeller og positive midlertidige forskjeller som reverseres eller kan reverseres i samme periode er utlignet og nettoført.

	Norges Råfisklag	
	2007	2006
Omløpsmidler	-1 114	-1 114
Anleggsmidler	-604	-608
Andre forskjeller	8 182	6 143
Sum midlertidige forskjeller som påvirker betalbar skatt	6 464	4 420
Forskjeller knyttet til verdipapirer	-4 352	-3 376
<b>Sum midlertidige forskjeller</b>	<b>2 112</b>	<b>1 045</b>
Utsatt skatteforpliktelse	591	292
Anvendt skattesats	28%	

Skattekostnad	Norges Råfisklag
Årets betalbare skatt	4 932
Økning utsatt skatt	299
Tilbakeført tilleggsskatt	-328
For lite beregnet skatt 2006	16
<b>Årets skattekostnad</b>	<b>4 919</b>

## Note 2 – Lagsavgift

Driftsinntektene består av lagsavgift samt leieinntekter og andre driftsinntekter. Lagsavgiften har for inntektsåret 2007 vært på 54,2 millioner og avgiftssatsene har vært som følger:

	1.1-31.12
Fersk råfisk, skalldyr, bløtdyr etc.	0,95%
Ombordfrosne fisk, ombordfrosne skalldyr	0,73%
Tilvirket vare	0,73%
Ombordtilvirket, frosne produkter i konsumpakning	0,30%

Omsetningen har i 2007 vært på 6,6 milliarder. Det har vært både utenlandske og norske landinger, og omsetningen samt inntektene fra denne omsetningen fordeler seg slik:

	Norge	Utland
Omsetning	5 074 395	1 511 885
Lagsavgift:		
Fersk råfisk, skalldyr, bløtdyr etc.	33 030	401
Ombordfrosne fisk/skalldyr, tilvirket vare	10 506	9 031
Ombordtilvirket, frosne produkter i konsumpakning	519	700
<b>Sum lagsavgift</b>	<b>44 054</b>	<b>10 132</b>

## Note 3 – Bevilgninger

Bevilgninger og bidrag gis av Norges Råfisklag til ulike formål. Fordelte midler benyttes i stor grad til støtte for lokale tiltak til fordel for fiskeribefolkningen, og kan ha stor nytte for bosettingsmønsteret. Dette gjelder spesielt støtte til velferd-, service- og mottaksstasjoner i lagets distrikt. Det gis også støtte til allmenne og kulturelle formål. Videre er laget delaktig i prosjekter til å markedsføre fiskeprodukter samt utvikling innenfor næringen. Det gis også studiestøtte som kan relateres til næringen. Herunder følger en oversikt over bidrag og bevilgninger gitt av ulike utvalg til disse formål.

	2007	2006
Styrets bevilgninger	5 752	3 962
Markedsutvalgets bevilgninger	46	2 350
Lagets administrasjon	0	200
<b>Sum bevilgninger</b>	<b>5 798</b>	<b>6 512</b>

## Note 4 – Pensjonskostnader og netto pensjonsmidler

Netto pensjonsmidler	2007	2006
Verdi av pensjonsmidler	73 752	74 712
Nåverdi av pensjonsforpliktelse	-84 506	-81 281
Utsatt resultatføring av estimatavvik	18 936	12 712
<b>Netto pensjonsmidler oppført i lagets balanse</b>	<b>8 182</b>	<b>6 143</b>

Estimatavvik resultatføres over pensjonsordningenes gjennomsnittlige opptjeningstid.

Sammensetning av årets pensjonkostnad	2007	2006
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	3 298	5 285
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	4 271	4 397
Forventet avkastning av pensjonsmidler	-2 405	-4 953
<b>Årets pensjonkostnad</b>	<b>5 164</b>	<b>4 729</b>

Forutsetninger som er lagt til grunn for beregningen	2007	2006
Avkastning av pensjonsmidlene	5,8 %	5,8 %
Diskonteringsrente	5,2 %	5,2 %
Årlig lønnsvekst	4,5 %	4,5 %
Årlig G-regulering	4,3 %	4,3 %
Regulering av løpende pensjoner	4,3 %	4,3 %

## Note 5 – Markedsbaserte aksjer og andre omløpsmiddelaksjer

Markedsbaserte aksjer				
Selskapets navn:	Antall	Pålydende	Kostpris	Bokf. verdi
Storebrand Privat Investor	104 484	104	1 085	1 400
Eltek ASA	30 000	30	1 744	882
Arthumas Group Inc.	20 000	20	1 392	660
Royal Caribbean Cruises LTD	5 000	0	1 258	1 138
Nord-Norge Eiendom AS	25	500	500	500
Global Eiendom AS	98 039	2	1 020	1 020
Orkla ASA	22 340	28	2 448	2 335
Tandberg ASA	21 000	21	2 839	2 368
Aker ASA	456	13	153	154
Renewable Energi Corp ASA	409	0	93	112
Statoil ASA	1 000	3	180	169
Yara International ASA	450	1	89	114
Biotec Pharmacon ASA	2 124	2	92	65
Ementor ASA	3 530	35	143	143
Sparebanken Midt-Norge	3 350	84	236	242
Nøtterøy Sparebank AS	1 700	170	196	190
Sparebanken Rogaland	3 946	99	246	260
<b>Sum aksjer</b>		<b>13 713</b>	<b>11 752</b>	
Danske Fund Global	18 019	18 019	1 689	2 062
Danske Fund Norge III	1 654	1 654	2 737	5 023
Danske Fund eastern europe	14 447	14 447	3 233	8 552
Danske Fund High Dividend	34 970	34 970	6 000	5 986
Gambak	221	221	3 000	3 098
ABN Amro Global quant	42 188	42 188	10 500	10 201
ABN Amro Global emerging markets	1 741	1 741	1 500	1 477
Ishares Euro STX50	7 090	7 090	2 276	2 475
Ishares MSCI Germany	18 552	18 552	3 098	3 576
Xact Fonder SBX	6 609	6 609	2 281	1 886
Xact Fonder Bull	2 050	2 050	312	293
DIA Diamonds Dow Jones	9 351	9 351	7 291	6 742
DNB Nor obx	166	166	6 576	7 009
<b>Sum aksjefond</b>		<b>50 493</b>	<b>58 381</b>	
<b>Sum omløpsaksjer/aksjefond</b>		<b>64 206</b>	<b>70 133</b>	

### Obligasjoner

Det er ingen forskjell mellom konsernregnskapet og selskapsregnskapet vedrørende obligasjoner, obligasjonsfond og pengemarkedsfond.

Selskapets navn:	Rente	Pålydende	Kostpris	Bokf. verdi
Pan Fish	8,57%	2 571	2 571	386
Ballangen Energi	5,50%	1 000	1 061	993
Obligasjonsforetaket II	4,50%	10	10	10
Obligasjonsforetaket III	6,10%	1 000	969	850
Obligasjonsforetaket IV	5,30%	2 000	2 000	1 720
Obligasjonsforetaket V	6,02%	3 500	3 500	3 220
IM Skaugen ASA		500	500	488
Karmøy kommune	3,85%	1 000	1 000	981
Hegra Sparebank 04/14	4,85%	1 500	1 514	1 509
Hegra Sparebank 06/10	3,77%	1 000	1 000	997
Lillestrøm Sparebank	5,17%	2 000	2 020	1 917
Sandsvær Sparebank		1 008	1 021	971
Neset Sparebank	3,98%	4 000	4 001	4 002
Deep Sea Supply 06/11	6,50%	3 000	3 042	3 036
Sparebank1 Midt-Norge		500	491	472
FRN DNO ASA 05/12	6,96%	1 500	1 516	1 455
Toten Sparebank	5,21%	1 000	1 039	975
Toten Sparebank	5,29%	2 280	2 299	2 509
Sparebank1 Liv		726	701	676
Sparebanken Nord-Norge	5,62%	2 000	1 997	1 787
District Offshore 04/09		1 000	988	964
Hexagon Composites	5,47%	2 500	2 498	2 506
Nes Prestegjeld Sparebank		500	494	486
Kverneland		2 000	2 000	1 975
Blaker Sparebank		500	500	501
B2 Holding ASA		1 000	1 000	995
Danske Andelskassers Bank	4,40%	1 000	1 002	985
<b>Sum obligasjoner</b>		<b>40 733</b>	<b>37 365</b>	

Obligasjonsfond	Andeler	Kostpris	Bokf. verdi
Storebrand Rente +	2 111	2 115	2 091
ABN Amro Kort obligasjon	30 301	3 008	3 013
ABN Amro obligasjon	215 550	24 089	24 065
ABN Amro obligasjon 3-5 +	5 430	6 011	6 013
ABN Amro OECD+	3 440	3 010	3 003
ABN Amro emerging markets bond	2 287	3 000	2 979
ARBF V300I	30	3 000	2 992
Danske Fund norsk obligasjon	13 844	13 782	13 530
Ing Intl senior bank loans euro	50	20 981	21 114
<b>Sum obligasjonsfond</b>		<b>78 996</b>	<b>78 801</b>

Pengemarkedsfond	Antall	Kostpris	Bokf. verdi
Danske Fund Norsk Likviditet	6 318	6 321	6 300
ABN Amro Pengemarked	31 239	3 164	3 162
<b>Sum pengemarkedsfond</b>		<b>9 485</b>	<b>9 462</b>
<b>Sum obligasjoner og fond</b>		<b>129 214</b>	<b>125 628</b>

Det er kostnadsført kr 10.944 på disse verdipapirene. Beløpet fremkommer slik:

Kostnadsført forrige års verdiøkning aksjer og aksjefond	-11 074
Inntektsført verdiøkning av bokført verdi for 2007	1 057
Inntektsført forrige års nedskrivning av obligasjoner og fond	2 660
Kostnadsført verdireduksjon av bokført verdi for 2007	-3 586
<b>Sum kostnadsført 2007</b>	<b>-10 944</b>

## Note 6 – Investeringer i datterselskap og tilknyttede selskap

Egenkapitalmetoden benyttes ved vurdering av andelen til Norges Råfisklag i datterselskap og tilknyttede selskap.

Konsern				Norges Råfisklag							
Ek-and.1.1	Res.and.	Utb/ Salg	Ek 31.12	Selskap	Kostpris	EK-and.1.1	Res.andel	Utb	Kjøp/Salg	EK-and 31.12	Eierandel
<b>Datterselskap</b>											
				Fiskernes Hus AS	2 500	34 417	3 184	0	0	37 602	100,0 %
				Fiskeribladet AS	1 180	666	914	0	13	1 594	100,0 %
				Marinvest AS	56 000	55 156	3 327	0	1 528	60 011	100,0 %
				<b>Sum datterselskap</b>	<b>59 680</b>	<b>90 239</b>	<b>7 426</b>	<b>0</b>	<b>1 541</b>	<b>99 206</b>	
<b>Tilknyttede selskap</b>											
3 425	872	0	4 297	Kirkenesterminalen AS							43,0 %
7 907	0	-7 907	0	Norfra AS							0,0 %
10 582	899	-3 075	8 407	ANS Sjøgata 41/43		635	54	-185	0	504	6,0 %
<b>21 914</b>	<b>1 771</b>	<b>-10 982</b>	<b>12 703</b>	<b>Sum tilknyttede selskap</b>		<b>635</b>	<b>54</b>	<b>-185</b>	<b>0</b>	<b>504</b>	

## Note 7 – Andre anleggsmiddelaksjer

Konsern				Norges Råfisklag						
Antall aksjer	Pålydende	Kostpris	Bokf. verdi	Selskapets navn:	Antall aksjer	Pålydende	Kostpris	Bokf. verdi	Eierand.	
186 819	1 868	18 134	13 264	HRG	186 819	1 868	18 134	13 264		
74 620	3 731	3 643	3 643	Sparebanken Nord-Norge	74 620	3 731	3 643	3 643		
3 300	14	508	508	Lytix Biopharma AS	3 300	14	508	508		
2 500	250	1 000	1 000	Sinas AS	2 500	250	1 000	1 000	2,7 %	
150	150	150	150	Samvirkegården AS					25,0 %	
1 000	1 000	1 000	1 000	Måsøy Næringsutvikling AS	1 000	1 000	1 000	1 000	15,3 %	
1	10	11	11	Skibotterminalen						
583	233	376	376	Vadsø Fryselager AS						
100	100	100	100	Værøy Fryselager AS						
46 505	2 000	3 358	2 358	Fishex AS						
250	25	1 000	1 000	Calanus AS						
400	400	400	400	Norinnova Invest AS						
500	125	3 000	3 000	Praktisk Teknologi AS						
825	825	950	424	Kristiansund Fryseri AS						
20	100	100	100	Båtsfjord Sentralfryselager AS						
841	841	859	859	Hammerfest Fryseri AS						
930	93	1 353	1 353	Dualog AS						
1 000	1 000	1 000	0	Brødrene Hveding						
458	458	6 119	6 119	Stella Polaris AS						
510	510	548	548	Kap Nord Fond AS						
556 932	557	1 000	1 000	Lofitorsk AS						
1 000	1 000	1 001	1 001	Helgelandstorsk AS						
		296	35	Diverse andre selskap			296	35		
		<b>45 905</b>	<b>38 248</b>				<b>24 581</b>	<b>19 450</b>		

## Note 8 - Bundne midler

Av de likvide midler er følgende bundet:	2007	2006
Bundet skattetrekk	1 592	1 571
<b>Sum bundne midler</b>	<b>1 592</b>	<b>1 571</b>

Norges Råfisklag har en trekkrettighet hos Fokus Bank for inntil 150 millioner som kan benyttes i tidsrom hvor likviditeten i laget er anstrengt.

## Note 9 - Tap på fordringer og utlån

Fordringer og utlån er vurdert til antatt virkelig verdi. Tapsføringen fremkommer slik:

Konsern			Norges Råfisklag		
Avsetning 01.01	Avsetning 31.12	Endring	Avsetning 01.01	Avsetning 31.12	Endring
1 114	1 114	0	1 114	1 114	0
378	378	0	378	378	0
		7			7
		<b>7</b>			<b>7</b>
		<b>Netto tapsført i 2007</b>			<b>7</b>

## Note 10 - Inventar, maskiner og eiendommer

Konsern			Norges Råfisklag		
Driftsløsøre		Eiendommer inkl.tomter	Driftsløsøre		Eiendommer inkl.tomter
17 961	80 251	Kostpris pr 1.1.2007	16 016	442	
1 650	915	Tilgang 2007	1 499	155	
-390	0	Avgang 2007	-390	0	
<b>19 221</b>	<b>81 166</b>	<b>Kostpris pr 31.12.07</b>	<b>17 125</b>	<b>597</b>	
0	0	Tilbakeført avskrivning	0	0	
13 014	52 418	Akkumulerte avskrivninger	11 433	0	
<b>6 207</b>	<b>28 748</b>	<b>Bokført verdi 31.12.07</b>	<b>5 692</b>	<b>597</b>	
2 268	2 813	Årets ordinære avskrivninger	2 085	0	
10 -30%	4 - 8%	Ordinære avskrivninger i %	0 -30%	0%	

Eiendommer inklusive tomter er forretningseiendommer hvor fremkommet bokført verdi er anskaffelseskost redusert med akkumulerte avskrivninger og eventuelle påkostninger. Levetid er beregnet til 25 år for anskaffelser og avskrives med 4% lineære avskrivninger.

Konsern					Norges Råfisklag			
Ansk.kost	Akk.avskr.	Påkostning	Bokf.verdi	Forretningseiendom	Ansk.kost	Akk.avskr.	Salg	Bokf.verdi
21 339	18 953	0	2 385	Stortorget 2, Tromsø	0	0	0	0
5 964	4 206	0	1 757	Sjøgata 41/43, Tromsø	0	0	0	0
29 550	10 995	689	19 243	Sjøgata 39, Tromsø	0	0	0	0
22 957	18 263	71	4 765	Fiskergt. 22, Svolvær	0	0	0	0
<b>79 809</b>	<b>52 418</b>	<b>760</b>	<b>28 151</b>	<b>Forretningseiendom</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Fritidseiendom</b>								
334	0	0	334	Hytteeiendom, Tromsø	334	0	0	334
263	0	0	263	Diverse tomter	263	0	0	263
<b>597</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>597</b>	<b>Fritidseiendom</b>	<b>597</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>597</b>
<b>80 406</b>	<b>52 418</b>	<b>760</b>	<b>28 748</b>	<b>Eiendommer</b>	<b>597</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>597</b>

Investering og salg av driftsmidler de siste 5 år

Konsern					Norges Råfisklag			
Driftsløsøre		Eiendommer		År:	Driftsløsøre		Eiendommer	
Kjøp	Salg	Kjøp	Salg		Kjøp	Salg	Kjøp	Salg
1 209	0	3 293	0	2003	1 209	0	0	0
1 987	314	365	5	2004	1 987	314	365	5
2 349	782	171	0	2005	2 349	782	171	0
2 584	458	0	0	2006	2 584	356	0	50 260
1 650	390	915	0	2007	1 499	390	155	0

## Note 11 – Tilgode fiskekjøpere

Garantifondene	2007	2006
Depositum fra kjøperne	77 193	75 399
Felles garantifond	31 631	31 584
<b>Sum garantifond</b>	<b>108 824</b>	<b>106 983</b>

Garantifondet administreres av Norges Råfisklag, og er etablert som sikkerhet for oppgjør fra fiskekjøperne hvor avkastning av midlene tilfaller fondet. Avkastning av innestående depositum tilfaller fiskekjøperne. Utover garantifondene er det i tillegg stilt individuelle bankgarantier.



## Note 12 – Pantstillelser og garantistillelser

Av konsernets gjeld er 10 079 sikret ved pant. Bokført verdi pr 31.12 av de eiendelene som er stillet som sikkerhet er 19 243. Norges Råfisklag har stillet garanti for følgende:

Solidaransvarsgaranti overfor deltakerne i ANS Sjøgata 41/43	4 100
Garanti for lån til Fiskeribladet AL	500
<b>Sum garantistillelser</b>	<b>4 600</b>

## Note 13 – Konsernmellomværende

Følgende oppstilling viser mellomværende også mot tilknyttede selskap. Beløpene er i de respektive regnskaper bokført som andre fordringer under omløpsmidler.

	2007	2006
Fiskeribladet AS	1 205	-981
Fiskernes Hus AS	291	324
Marinvest AS	1	1
<b>Sum tilgode/gjeld (-) Norges Råfisklag</b>	<b>1 497</b>	<b>-657</b>

## Note 14 – Egenkapital

Egenkapitalen i laget består av innbetalt andelskapital på 11 tusen og resten opptjent egenkapital. Det er utstedt andelsbrev på fylkesfiskarlagene, Norges Kystfiskarlag, Norsk Sjømannsforbund samt Fiskebåtrederens Forbund basert på medlemstall i organisasjonene. De har andeler for hhv 5,5, 0,5, 1,5 og 3 tusen. Medlemstall i organisasjonene kan variere, og andelskapitalen varierer da tilsvarende. Følgende oppstilling viser spesifikasjon over egenkapitalen samt egenkapitalendringer.

	Andelskapital	FFV	Annen EK	Sum EK
Andelskapital (21 à 500)	11			11
Fond for vurderingsforskjeller		5 358		5 358
Annen egenkapital			458 663	458 663
Egenkapital 01.01	11	5 358	458 663	464 031
Salg anleggsmidler med konserninternt forhold			1 528	1 528
Årets resultat		7 606	4 508	12 114
<b>Egenkapital 31.12</b>	<b>11</b>	<b>12 964</b>	<b>464 699</b>	<b>477 673</b>

Fond for vurderingsforskjeller fremkommer slik:

	01.01.	Tilført	31.12.
Fiskernes Hus AS	5 358	3 184	8 542
Fiskeribladet AS	0	411	411
Marinvest AS	0	4 011	4 011
<b>Sum</b>	<b>5 358</b>	<b>7 606</b>	<b>12 964</b>

## Note 15 – Godtgjørelser og utlån

Norges Råfisklag hadde ved utgangen av inntektsåret 67 ansatte fordelt på 60 årsverk. Lønnskostnadene i laget kan spesifiseres som herunder:

Konsern		Norges Råfisklag	
2006	2007	2007	2006
32 152	34 461	Lønnskostnader	26 279 25 874
2 348	2 668	Arbeidsgiveravgift	2 234 1 754
5 253	5 902	Pensjonskostnader	5 164 4 729
147	131	Øvrige personalkostnader	131 147
<b>39 900</b>	<b>43 163</b>	<b>Sum lønnskostnader</b>	<b>33 807 32 504</b>

Godtgjørelser gitt til administrerende direktør, valgte organ og revisjon har for 2007 vært som følger

	Lønn/Honorar	Pensjonskostnad	Annen godtgjør.
Administrerende direktør	1 062		8
Styrehonorar	1 886		49
Kontrollnemndas honorar	204		15
Ekstern revisjon			321
- konsulenttjenester			193

Norges Råfisklag yter lån til lagets ansatte. Det er en forutsetning at lånet benyttes til boligformål og maksimalt lånebeløp er 100 % av lånetakst og ikke høyere enn 1.600.000 pr ansatt. Avdragstiden kan avtales individuelt, men kan ikke være lengre enn 30 år. Det forlanges pant i fast eiendom og rentebetingelsene er de samme for alle ansatte. For 2007 har rentesatsen utviklet seg fra 3,75 % i begynnelsen av året (0101-2802) til 5,00 % i siste del av året (0111-3112). Herunder følger en spesifikasjon over saldo på utlån.

	Antall	Gjenstående løpetid	Saldo
Administrerende direktør	1	25 år	1 200
Øvrige ansatte	41		18 862
<b>Sum utlån ansatte</b>	<b>42</b>		<b>20 062</b>

## Note 16 – Langsiktig gjeld

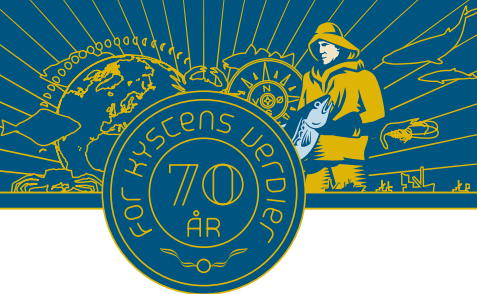
Langsiktig gjeld er netto inntrukne midler av overtredelser av saltvannsfisklovens og råfisklovens bestemmelser. Dette er lagets prisreguleringsfond og beløpet fremkommer som inntrukne midler som er betalt, mens ubetalte inntrukne midler ikke fremkommer i posten. Midlene administreres av laget og benyttes til å dekke kostnader ved kontrollaktivitet samt ordninger som understøtter lagets omsetning for eksempel føring av fisk. Regnskap over fondet rapporteres årlig til Fiskeri- og Kystdepartementet og er som følger for 2007:

	2007	2006
Inngående balanse 1.1	5 163	6 599
Netto inntrukne midler	12 859	3 362
Brukte midler diverse tilskudd	-	-1 045
Brukte midler kontrollaktivitet	-3 966	-3 753
<b>Langsiktig gjeld 31.12</b>	<b>14 056</b>	<b>5 163</b>



# Kontantstrømanalyse

Konsern			Norges Råfisklag	
2006	2007		2007	2006
		<b>Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter</b>		
4 231 622	4 655 512	Innbetalinger fra fiskekjøpere knyttet til oppgjør gjennom laget	4 655 512	4 231 622
14 967	19 906	Innbetalinger av renter fra plasseringer i verdipapirer, bankinnskudd, mv.	18 860	14 337
8 579	-21 950	Inn-/Utbetalinger(-) i kortsikige plasseringer i aksjer og obligasjoner	-21 950	8 579
26 245	35 142	Innbetalinger fra utleie av fast eiendom og andre driftsinntekter	24	18
8 648	10 038	Innbetalinger knyttet til kurstap og utbytte	9 926	8 648
-4 043 832	-4 467 589	Utbetalinger til fiskere knyttet til oppgjør gjennom laget	-4 467 589	-4 043 832
-148 093	-159 319	Utbetalinger av offentlige avgifter knyttet til oppgjørsordningen	-159 319	-148 093
-17 898	-46 718	Utbetalinger knyttet til andre driftskostnader	-31 474	-8 019
-36 292	-44 979	Utbetalinger av lønn, pensjoner, arbeidsgiveravgift, skattetrekk mv	-35 347	-28 446
-3 271	-9 082	Utbetalinger av skatter	-6 744	-2 926
-5 752	-7 589	Utbetalinger knyttet til bidrag og bevilgninger	-7 589	-5 752
-1 256	-729	Utbetalinger knyttet til renter og bankomkostninger	-693	-964
<b>33 667</b>	<b>-37 357</b>	<b>Sum inn-/utbetalinger(-) knyttet til operasjonelle aktiviteter</b>	<b>-46 383</b>	<b>25 172</b>
		<b>Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter</b>		
15 347	5 298	Innbetalinger knyttet til langsiktige investeringer i obligasjoner og utlån	7 750	15 347
-2 230	-2 389	Utbetalinger knyttet til investeringer i eiendom, løsøre etc.	-1 479	-2 076
-4 156	-1 343	Utbetalinger i langsiktige investeringer i aksjer og andeler	-1 411	-3 115
<b>8 960</b>	<b>1 566</b>	<b>Sum innbetalinger knyttet til investeringsaktiviteter</b>	<b>4 861</b>	<b>10 156</b>
		<b>Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter</b>		
-8 497	7 832	Inn-/Utbetalinger(-) knyttet til langsiktig gjeld	8 893	-1 436
-595	-685	Utbetalinger av renter knyttet til pantelån	0	0
<b>-9 093</b>	<b>7 147</b>	<b>Sum inn-/utbetalinger(-) knyttet til finansieringsaktiviteter</b>	<b>8 893</b>	<b>-1 436</b>
<b>33 535</b>	<b>-28 643</b>	<b>Netto endring i betalingsmidler</b>	<b>-32 629</b>	<b>33 893</b>
57 347	90 882	Beholdning av betalingsmidler 01.01	67 072	33 180
<b>90 882</b>	<b>62 239</b>	<b>Beholdning av betalingsmidler 31.12</b>	<b>34 443</b>	<b>67 072</b>
		<b>Avstemming av kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter</b>		
	26 384	Resultat før skatter	17 033	
	-9 082	Periodens betalte skatter	-6 744	
	-1 479	Gevinst ved salg av aksjer og andre anleggsmidler	-133	
	5 081	Ordinære avskrivninger	2 085	
	-9 143	Resultatandel datterselskap og tilknyttet selskap	-7 426	
	11 285	Reduksjon kortsiktige fordringer	9 634	
	-46 580	Reduksjon i kortsiktig gjeld	-47 795	
	-12 069	Økning i kapitalbinding i kortsiktige verdipapirer	-11 007	
	-2 446	Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger	-2 039	
	7	Tap på fordringer	7	
	685	Rentekostnader pantelån klassifisert under finansieringsaktiviteter	0	
	<b>-37 357</b>	<b>Sum utbetalinger fra operasjonelle aktiviteter</b>	<b>-46 383</b>	



# Revisors beretning

PRICEWATERHOUSECOOPERS 

PriceWaterhouseCoopers AS  
Postboks 6129  
NO-0291 Trondheim  
Telefon 02316  
Teletaks 23 16 10 00

Til representskapet i Norges Råfisklag

## Revisjonsberetning for 2007

Vi har revidert årsregnskapet for Norges Råfisklag for regnskapsåret 2007, som viser et overskudd på kr 12,114 millioner for morselskapet og et overskudd på kr 12,114 millioner for konsernet. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling, noteopplysninger og konsernregnskap. Regnskapslovens regler og norsk god regnskapskikk er anvendt ved utarbeidelsen av regnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av lagets styre og daglig leder. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og evrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontroll-systemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av lagets og konsernets økonomiske stilling 31. desember 2007 og av resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med norsk god regnskapskikk
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av lagets regnskapsopplysninger i samsvar med norsk lov og god bokføringskikk
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Tromsø, 1. april 2008

PriceWaterhouseCoopers AS

  
Frode Kristian Danielsen  
Statsautorisert revisor

Bankene: Akerlis Bergei Dalmen Frelstad Fride Hans Kristiansen Mo Hans Mole Måly Torvik Ole Steinger Styr Thomas Trondheim Torsberg Revord  
PriceWaterhouseCoopers samlet referer til individuelle medlemsfirmaer tilknyttet den uavhengigstende PriceWaterhouseCoopers og/eller 229967.  
Medlemmer av Den norske Revisorforening | Foretaksregisteret 143 987 029 713  
www.pwc.no



Foto: Lisbeth Drotz



# Kontrollnemndas beretning

I beretningsåret 2007 har kontrollnemnda gjennomført nødvendige kontroller i henhold til instruks og egen vurdering. Det er gjennomført besøk og kontroller ved hovedkontoret og regionkontorene.

Kontrollnemnda har gjennomgått saksdokumenter og protokoller fra styret og arbeidsutvalget (AU). Styrets beretning for 2007 er gjennomgått. Nemnda har ikke funnet at noen av de aktuelle organer har fattet vedtak eller foretatt disposisjoner som er i strid med Norges Råfisklags vedtekter, forretningsregler eller vedtak fattet av representantskapet. Styret har fulgt opp representantskapets vedtak i aktuelle saker. Råfisklagets avgiftssatser ble redusert med virkning fra 1.1.2007 blant annet etter signaler fra forutgående representantskapsmøte.

Nemnda har gjennomført statusmøter med Råfisklagets sentrale ledelse og regiondirektørene. I tillegg er det gjennomført statusmøter vedrørende Råfisklagets heleide datterselskaper Fiskernes Hus AS og Marininvest AS. Det er også lagt vekt på å opprettholde en god dialog med de ansatte på det enkelte arbeidssted.

I beretningsåret ble det besluttet å slå sammen Fiskeribladet med Fiskaren og etablere en felles fiskeriavis under navnet Fiskeribladet Fiskaren. Ved utgangen av beretningsåret var Fiskeribladet AS heleid av Råfisklaget. Det er inngått avtaler om etablering av et nytt felles avisselskap hvor Råfisklaget skal eie 33,4 % av aksjene.

Etter det nemnda har erfart har både styret og administrasjonen utført et godt arbeid for fiskerne som omsetter sine fangster i Norges Råfisklags distrikt.

## Heleide datterselskaper:


Fiskernes Hus AS - ingen merknader.

Fiskeribladet AS – ingen merknader.

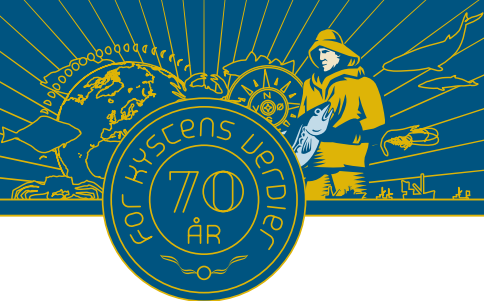
Marinvest AS - ingen merknader.

Tromsø 15. april 2008

  
Geir Roger Benonisen

  
Stig Myhre

  
Johnny Ingebrigtsen



# Virksomhetsrapport

## Innhold

Torsk .....	37	Taskekrabbe .....	54
Hyse .....	44	Vågekval .....	56
Sei .....	45	Krill fra Sørishavet .....	57
Reker .....	48	Rognkjeks .....	57
Blåkveite .....	50	Biprodukter .....	58
Diverse fiskeslag .....	51	Sjølproduksjon av fisk .....	58
Kongekrabbe .....	53		

## Hovedtall for omsetning

Den samlede førstehåndsomsetningen gjennom Norges Råfisklag utgjorde i 2007 en verdi på 6,586 millioner kroner. Omsetningen inkluderer torskefisk, skalldyr, bløtdyr og kval. Norges Råfisklags distrikt strekker seg fra og med Finnmark til og med Nordmøre. Omsetningen inkluderer fangster både fra norske og utenlandske fiskefartøy, hvorav de sistnevnte hovedsakelig er russiske. Omsetningsverdien i 2007 innebærer en økning med 714 millioner kroner eller 12 prosent sammenlignet med 2006, eller en økning med 1,419 millioner kroner eller 27 prosent sammenlignet med 2005.

Verditalleene er i løpende millioner kroner. Tallene er ikke korrigert for inflasjon.

I 2007 ble det gjennom Norges Råfisklag omsatt totalt 596.000 tonn rund vekt fangst. Dette er en økning med 35.000 tonn eller vel 6 prosent sammenlignet med 2006. Av totalkvantumet sto norske fartøy for 465.000 tonn (20.000 tonn mer enn i 2006) og utenlandske fartøy for 131.000 tonn (15.000 tonn mer enn i 2006).

I 2006 startet fartøy hjemmehørende i Råfisklagets distrikt med fiske etter krill i Sørishavet. Kvantumstallene for norske fartøy må sees i lys av at det i 2006 og 2007 ble innmeldt henholdsvis 9.000 og 53.000 tonn med slik krill. Fangstene produseres om bord og produktene blir landet i Sør-Amerika. Fangst og omsetning av slike skalldyr kommer inn under råfisk-

**Tabell 6:** Total omsetningsverdi med fordeling på norske og utenlandske fartøy 1998-2007 (millioner kroner og prosent)

År	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Total verdi	6.065	6.560	6.208	6.280	5.792	4.352	4.851	5.167	5.872	6.586
Norske fartøy verdi	4.709	4.650	4.128	4.238	4.013	3.339	3.945	4.147	4.617	5.074
Utenlandske fartøy verdi	1.356	1.910	2.080	2.042	1.779	1.013	906	1.020	1.255	1.512
Norske fartøy (%)	78	71	66	67	69	77	81	80	79	77
Utenlandske fartøy (%)	22	29	34	33	31	23	19	20	21	23

**Tabell 7:** Totalt omsatt kvantum med fordeling på norske og utenlandske fartøy 1998-2007 (tonn rund vekt og prosent)

År	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Totalt omsatt kvantum	683.000	645.000	586.000	575.000	585.000	523.000	531.000	527.000	561.000*	596.000*
Norske fartøy kvantum	538.000	463.000	402.000	399.000	415.000	416.000	433.000	422.000	445.000*	465.000*
Utenlandske fartøy kvantum	145.000	182.000	184.000	176.000	170.000	107.000	98.000	105.000	116.000	131.000
Norske fartøy (%)	79	72	69	69	71	80	82	80	79	78
Utenlandske fartøy (%)	21	28	31	31	29	20	18	20	21	22

\* Krill fisket i Sørishavet av fartøy hjemmehørende i Råfisklagets distrikt utgjorde ca. 9.000 tonn i 2006 og 53.000 tonn i 2007.

loven og salgslagene enerett til omsetning. Omfanget av fisket er økende. Krillfisket gjør forholdsmessig mindre utslag i førstehandsverdi, med en beskjeden samlet verdi på 3 millioner kroner i 2006 og 17 millioner kroner i 2007.

Utenlandske (hovedsakelig russiske) fartøys andel av totalkvantumet har hatt en positiv årlig utvikling siden 2004. Holdes krill fisket i Sørishavet utenfor, blir utviklingen i de utenlandske landingene enda mer positiv med en kvantumsandel på 24 prosent i 2007.

Av det totale kvantum fangst som i 2007 ble landet av norske og utenlandske fartøy i Norges Råfisklags distrikt, var 60 prosent ferskt og 40 prosent ombordfryst. Dette er på samme nivå som i 2006. Ser vi de totale landingene fra norske fartøy isolert, så var 76 prosent ferskt og 24 prosent ombordfryst. Dette viser økte ferskleveranser sammenlignet med 2006, da forholdet var 73 prosent ferskt og 27 prosent ombordfryst. Utenlandske fartøy leverer nesten utelukkende ombordfryste fangster, og andelen ombordfryst var for disse over 97 prosent i 2007, mot ca. 96 prosent i 2006.

Til sammen 176.000 sluttседler (enkeltfangster/-pakker) ble meldt inn til Norges Råfisklag i 2007. Totalt 4.660 ulike fiskefartøy sto bak disse fangstene, hvorav 130 fartøy var utenlandske. Ca. 200 registrerte fiskekjøpere med anlegg i Norges Råfisklags distrikt var inne i aktivt kjøp. Mottaksstasjoner er ikke her tatt med. Sammenlignet med 2006 viser status for 2007 ca. 2.000 færre enkeltfangster/-pakker (-1,1 prosent), 110 færre fiskefartøy (-2,3 prosent) og 15 færre kjøperanlegg (-7,0 prosent).

I virksomhetsrapporten er i utgangspunktet alle kvantum oppgitt i rund vekt og ingen priser eller verdier er korrigerert for inflasjon. Kvantums- og verditall er basert på norske og utenlandske landinger i Norges Råfisklags distrikt fra og med Finnmark til og med Nordmøre. Unntak fra dette er angitt.

Tall i virksomhetsrapporten for samme år, oftest det foregående, kan bli justert fra en årsberetning til en annen. Dette har sammenheng med at det tar tid før endelige avstemte tall for omsetning og eksport foreligger. Det blir foretatt korreksjoner med tilbakevirkende kraft både av Statistisk Sentralbyrå/Eksportutvalget for fisk, Fiskeridirektoratet og fiskesalgslagene. Av salgslagene blir det blant annet foretatt registreringer (korreksjoner) når lagrede ombordfryste fangster i fiskers eie blir solgt til en kjøper.

## Kvantums- og verdiutvikling

Det samlede kvantum fisk ble redusert med 7.900 tonn eller 1,5 prosent fra 2006 til 2007. Verdien av fisken økte i samme tidsrom med 731 millioner kroner eller nesten 14 prosent.

For fangstgruppen skalldyr og bløtdyr fremkommer fra 2006 til 2007 en stor økning i kvantum med 42.600 tonn eller over 105 prosent. Verdien av skalldyr og bløtdyr ble til tross for dette redusert med 29 millioner kroner eller 5,6 prosent. En hovedforklaring bak dette er økt omsetning av krill fisket i Sørishavet, som i Råfisklagets omsetningstall kommer inn med 9.000 tonn i 2006 og 53.000 tonn i 2007. Holdes krillen utenfor, er viktigste endring fra 2006 en nedgang i rekeomsetningen med over 10.500 tonn (-34 prosent) i kvantum og vel 41 millioner kroner (-12 prosent) i verdi.

Øvrige betydelige endringer fra 2006 er vel 100 tonn og 20 millioner kroner i nedgang for kongekrabbe, og i positiv retning en stor økt omsetning av taskekrabbe med ca. 1.900 tonn og 17 millioner kroner.

Landingene av småkval endte i 2007 på 622 tonn i kvantum og 20 millioner kroner i verdi, omtrent på nivå med omsetningen i 2006.

Omsetningen i 2007 fordelte seg slik på de ulike fangstgruppene (2006-tall i parentes):

Fisk	512.000 tonn (519.900)	5.977 mill. kr. (5.246)
Skalldyr/bløtdyr*	83.100 tonn (40.500)	487 mill. kr. (516)
Småkval	622 tonn (629)	20 mill. kr. (19)

\* Krill fisket i Sørishavet av fartøy hjemmehørende i Råfisklagets distrikt utgjorde av skalldyr/bløtdyr ca. 9.000 tonn og 3 millioner kroner i 2006 og 53.000 tonn og 17 millioner kroner i 2007.

Biprodukter fra de foran nevnte fangstgruppene utgjorde 15.300 tonn i 2007, en økning med 400 tonn fra 2006. Verdien av biprodukter utgjorde 102 millioner kroner i 2007, en økning med 11 millioner kroner fra 2006.

**Tabell 8: Kvantums-, verdi- og faktisk oppnådd prisendring for fisk, skalldyr/bløtdyr, kval og totalt for omsetningen i Norges Råfisklags distrikt 2006-2007 (prosent)**

	Kvantums- endring (%)	Verdi- endring (%)	Pris- endring (%)
Fisk	- 1,5	+ 13,9	+ 15,7
Sjøtilvirket tørrfisk	- 5,1	+ 4,3	+ 10,0
Skalldyr/bløtdyr*	- 24,5	- 9,0	+ 20,6
Kval	- 1,1	+ 5,1	+ 6,3
Totalt for omsetningen*	- 3,2	+ 11,9	+ 15,6

\* Eksklusive krill fra Sørishavet landet i Sør-Amerika.

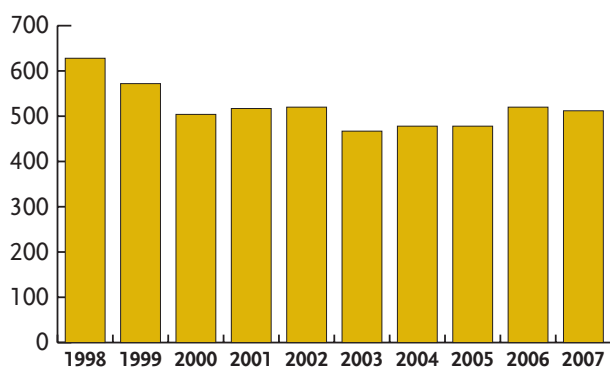


Diagram 2: Kvantumsutvikling fisk 1998-2007 (tusen tonn rund vekt)

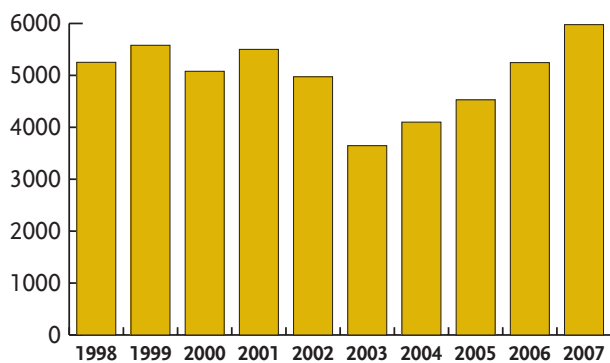


Diagram 3: Verdiutvikling fisk 1998-2007 (millioner kroner)

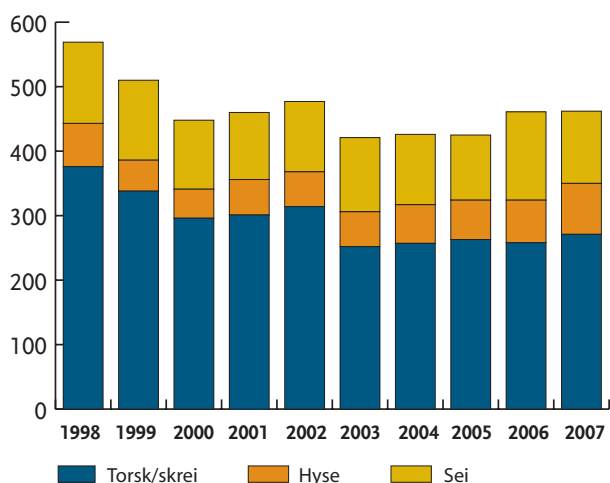


Diagram 4: Kvantumsutvikling torsk, hyse og sei 1998-2007 (tusen tonn rund vekt)

Tabell 9: Minstepriser for utvalgte fiskearter/vektklasser sløyd uten hode i januar 2006 og januar/desember 2007 (kroner pr. kg)

Fiskeslag/størrelse/kvalitet	Jan. 2006	Jan. 2007	Des. 2007
Torsk over 5,0 kg			25,00
Torsk over 2,5 kg*	19,25	21,50	22,00
Torsk 1,0-2,5 kg	16,25	18,50	19,00
Torsk under 1,0 kg	12,00	13,50	14,00
Hyse over 8 hg, snørefanget	10,50	12,50	12,75
Hyse over 8 hg	8,25	10,50	10,75
Hyse under 8 hg	5,75	6,50	6,50
Sei over 2,3 kg	7,50	8,00	7,50
Sei 1,2-2,3 kg	5,20	5,90	5,50
Sei under 1,2 kg	4,00	4,40	4,30
Kvitlange over 2,0 kg	9,00	10,00	10,00
Brosme over 2,0 kg	7,75	8,50	9,00
Flekksteinbit over 3,0 kg	12,00	12,00	12,00
Blåkveite over 2,0 kg	20,00	22,00	21,00
Blåkveite 1,0-2,0 kg (japankuttet)	17,90	20,30	19,10
Uer, rund over 7,0 hg	8,00	9,00	9,00

\* Fra mai 2007 ble det opprettet egen minstepris for torsk over 5,0 kg. I denne tabellen er derfor minsteprisen for torsk over 2,5 kg for desember 2007 begrenset til torsk 2,5-5,0 kg.

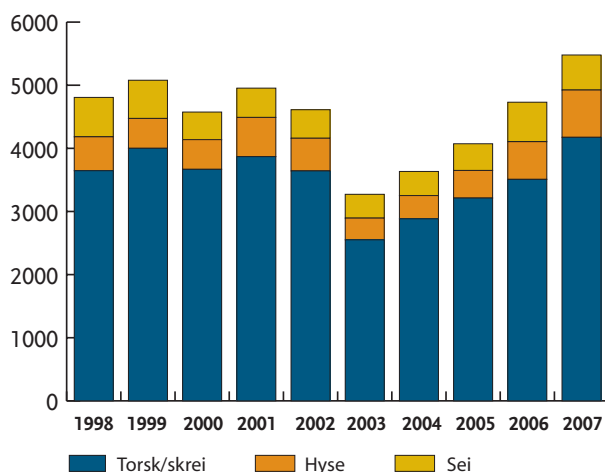


Diagram 5: Verdiutvikling torsk, hyse og sei 1998-2007 (millioner kroner)

Tabell 10: Distriktsvis kvantums- og verdiutvikling over landinger av fisk, eksklusive biprodukter 1998-2007 (tusen tonn rund vekt og millioner kroner)

		1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
FINNMARK	- Kvantum fisk	235	208	195	188	171	164	174	172	179	194
	- Verdi fisk	1.926	1.969	2.001	2.040	1.681	1.284	1.449	1.629	1.825	2.226
TROMS	- Kvantum fisk	168	176	134	153	152	116	115	129	145	140
	- Verdi fisk	1.414	1.737	1.343	1.594	1.402	874	1.018	1.244	1.486	1.698
NORDLAND	- Kvantum fisk	191	155	139	145	168	153	156	147	154	147
	- Verdi fisk	1.647	1.600	1.450	1.594	1.651	1.248	1.385	1.446	1.614	1.768
TRØNDELAG	- Kvantum fisk	13	12	13	11	10	14	14	13	16	11
	- Verdi fisk	90	90	100	100	86	97	101	86	123	111
NORDMØRE	- Kvantum fisk	20	22	23	19	19	19	19	18	26	20
	- Verdi fisk	175	184	185	174	153	143	147	124	197	174



## Omsetningsformer

Norges Råfisklag tilbyr fiskere og fiskekjøpere flere ulike salgssopplegg og måter å kjøpe fangster på. Alternativene er i utgangspunktet basert på frivillighet. Det vil si at fiskerne selv kan velge den salgsmåten de finner hensiktsmessig i forhold til egen drift. Fiskekjøperne har flere alternative måter å skaffe seg råstoff på, og det eksisterer ingen kjøpeplikt.

De ulike formene for omsetning er:

### Direkteavtaler mellom fiskere og fiskekjøpere

Dette er den største og viktigste omsetningsformen i Norges Råfisklags distrikt. Råfisklagets omsetningsbestemmelser og minsteprissystem er grunnleggende og viktige rammebetingelser.

Direkteavtalene er en tradisjonsrik omsetningsform som er godt tilpasset strukturen på kysten. Omsetningsformen har klare fortrinn når over 4.600 fartøy og ca. 200 kjøpere skal samhandle. Lange avstander til alternative kjøpere utelukker ofte auksjon, samtidig som fiskernes tilhørighet naturlig nok gjør at de foretrekker å levere lokalt. Mange fiskere ønsker å ivareta gode forbindelser til faste kjøpere selv om det finnes alternative bedre betalende avtakere. Direkteavtaler mellom fiskere og fiskekjøpere vil fortsatt være en hovedomsetningsform, med et åpent og frivillig tilbud om ekstra service og bistand fra Råfisklaget.

### Auksjon

Lagerauksjon er en omsetningsform som tilbys den delen av fiskeflåten som fryser fangstene ombord. Fangstene landes ofte ved nøytrale fryselagre der kvantum og størrelses-sammensetning blir registrert. Dette danner grunnlaget for det tilbudet som sendes ut til kjøpere. Disse fangstene

tilbys også kjøpere utenfor Råfisklagets distrikt, noe som bidrar til konkurranse om råstoffet og dermed bedre priser. Lagerauksjonene foregår både telefonisk og elektronisk.

Kjølauksjoner er et tilbud som mest har vært benyttet i Råfisklagets sørlige område. Dette er auksjoner hvor råstoffet blir utbudt til kjøpere mens fartøyet er på vei fra fangstfeltet. I Råfisklagets nordlige områder er dette tilbudet lite benyttet.

På grunn av at man i 2001 suspenderte minsteprisene for fryste råreker, foregår all slik omsetning gjennom obligatorisk auksjon, alternativt gjennom formelle langsiktige leveringsavtaler. Produktene fra vågekvalfangsten omsettes også gjennom obligatorisk auksjon.

Norges Råfisklag tilbyr også fiskeflåten å formidle salg av fangster, der fartøyet oppgir i hvilket område de ønsker å levere og Råfisklagets salgsmedarbeidere innhenter det beste tilbudet hos kjøpere i dette området. Fartøyet leverer da fangsten i henhold til de opplysningene som er gitt til den kjøperen som gir det beste tilbudet.

### Kontraktsalg

Kontraktsalg er en salgsform hvor ombordfrost fangst landes ved nøytrale fryselagre etter egne avtaler (kontrakter) om pris etc. mellom leverende fartøy og kjøper. Råfisklaget forestår oppgjør til fartøyene.

### Egenovertakelser

Egenovertakelse er en omsetningsform hvor fisker/fartøy får godkjenning til å overta egen fangst for selv å selge fangsten videre i markedet. Slik omsetning skjer oftest i tilfeller hvor fangstene er bearbeidet til produkter/pakket ombord.

Tabell 11: Fordeling på omsetningsformer i verdi 2001-2007 (millioner kroner)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Direkteavtaler mellom fiskere og kjøpere	3.283	2.990	2.386	2.760	2.867	3.131	3.615
Auksjon, formidling, kontraktsalg m.v.	754	878	783	940	1.104	1.281	1.281
Egenovertakelser	201	145	170	245	176	205	178
<b>Sum norske fangster</b>	<b>4.238</b>	<b>4.013</b>	<b>3.339</b>	<b>3.945</b>	<b>4.147</b>	<b>4.617</b>	<b>5.074</b>
Utenlandske fangster	2.042	1.779	1.013	906	1.020	1.255	1.512
<b>Samlet omsetningsverdi</b>	<b>6.280</b>	<b>5.792</b>	<b>4.352</b>	<b>4.851</b>	<b>5.167</b>	<b>5.872</b>	<b>6.586</b>

## Utenlandske landinger

De samlede landingene av fisk og skalldyr fra utenlandske fiskefartøy nådde i 2000 en topp både i kvantum og verdi i Råfisklagets distrikt. De fire påfølgende årene gikk landingene gradvis tilbake, men fra 2004 har det igjen vært en positiv utvikling i de utenlandske landingene både i kvantum og verdi. Fra bunnivået i 2004 til og med 2007 økte landingene med 34 prosent i kvantum og 67 prosent i

verdi. Isolert fra 2006 økte de utenlandske landingene fra 116.000 til 131.000 tonn (+ 13 prosent) i kvantum og fra 1.255 til 1.512 millioner kroner (+ 20 prosent) i verdi.

Totalt 130 utenlandske fartøy landet fangst i Norges Råfisklags distrikt i 2007. Dette utgjorde 1.088 enkeltleveranser/pakker med fangst. Av disse fartøyene var det 20 som leverte skalldyr, registrert med 36 enkeltleveranser/pakker.

**Tabell 12: Antall utenlandske fartøy som landet fangst 1998-2007, herunder antall sluttседler og fartøy med skalldyr.**

År	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Antall fartøy totalt	224	282	342	226	195	207	194	160	133	130
Antall sluttседler totalt	2.655	2.848	2.052	1.466	1.209	889	856	981	1.045	1.088
Antall fartøy med skalldyr	27	62	89	47	31	24	21	17	12	20

**Tabell 13: Utenlandske landinger 1998-2007 (tonn rund vekt og millioner kroner)**

År	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kvantum	145.000	182.000	184.000	176.000	170.000	107.000	98.000	105.000	116.000	131.000
Verdi	1.356	1.910	2.080	2.042	1.779	1.013	906	1.020	1.255	1.512

**Tabell 14: De viktigste arter landet av utenlandske fartøy 1998-2007 (tonn rund vekt)**

År	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Torsk	114.000	134.000	127.000	131.000	129.000	80.000	68.000	73.000	79.000	87.000
Hyse	11.000	14.000	15.000	19.000	17.000	13.000	14.000	15.000	19.000	28.000
Sei	3.000	4.000	3.000	3.000	3.000	2.000	3.000	3.000	6.000	5.000
Reker	6.000	14.000	22.000	10.000	9.000	4.000	5.000	5.000	2.000	3.000

**Tabell 15: Utvikling i kvantum for utenlandske landinger, totalt og for enkelte kategorier/anvendelser 2001-2007 (tonn rund vekt)**

Utenlandske landinger	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Totalt kvantum	176.000	170.000	107.000	98.000	105.000	116.000	131.000
Fersk iset alle arter	25.000	19.000	5.000	4.000	3.000	4.000	3.000
Fersk iset torsk	22.000	17.000	4.000	3.000	2.000	3.000	2.000
Ombordfryst sløyd fisk	86.000	82.000	63.000	68.000	73.000	80.000	103.000
Ombordfryst sløyd torsk	69.000	66.000	50.000	51.000	56.000	59.000	72.000
Ombordfryst filet alle arter	46.000	49.000	31.000	16.000	17.000	23.000	15.000
Ombordfryst torskefilet	39.000	43.000	27.000	13.000	14.000	17.000	12.000
Saltfisk	1.400	1.900	0	400	300	0	0

**Tabell 16: Distriktsvis fordeling av landinger av fisk fra utenlandske fartøy 2003-2007 (tonn rund vekt)**

	Torsk					Hyse					Sei				
	2003	2004	2005	2006	2007	2003	2004	2005	2006	2007	2003	2004	2005	2006	2007
Øst-Finnmark	40.900	38.800	39.700	39.300	44.500	6.800	6.700	8.400	9.900	14.200	600	1.000	700	1.000	1.100
Vest-Finnmark	11.800	15.000	16.900	19.200	20.200	2.700	3.800	3.100	5.000	6.300	500	1.000	700	1.000	1.300
Troms	17.100	10.500	12.700	13.100	16.700	2.400	2.100	2.400	2.500	5.100	500	1.100	1.200	1.300	2.500
Vesterålen	8.800	3.200	2.800	4.100	2.200	1.400	1.000	600	900	1.200	600	200	100	2.500	100
Nordmøre	600	400	1.500	3.600	3.000	30	30	100	800	800	50	≈ 0	≈ 0	100	100

Andelsmessig holder Øst-Finnmark en sterk posisjon i forhold til landinger av fangst fra utenlandske fiskefartøy. Siden disse landingene kom i gang for fullt tidlig på 90-tallet, har Øst-Finnmark årlig tatt i mot fra 30.000 til 50.000 tonn med torsk fra denne flåten. I 2007 landet utenlandske fartøy 44.500 tonn med torsk i Øst-Finnmark. Dette er rekord siste fem år. Også for hyse har Øst-Finnmark en sterk posisjon, og i 2007 landet utenlandske fartøy hele 14.200 tonn med hyse – en ny rekord siste fem år.

Vest-Finnmark har også vært et viktig område for landinger av utenlandske fangster. I toppårene 1997-98 ble det årlig landet over 35.000 tonn med torsk i Vest-Finnmark.

Etter dette gikk de utenlandske torskelandingene kraftig tilbake til et bunnotering på 11.800 tonn i 2003. Landingene økte igjen i perioden 2004-2006 og i 2007 ble det ny bestenotering siste fem år med 20.200 tonn torsk, i tillegg til 6.300 tonn hyse.

Troms og Vesterålen har også vært betydelige landingsområder for utenlandsk fangst. Troms har i perioder årlig tatt i mot 45.000 til 50.000 tonn torsk fra utenlandske fartøy. Vesterålen nådde i en topp i 1997 med 27.000 tonn torsk fra slike fartøy. I 2007 utgjorde landingene av torsk fra utenlandske fartøy 16.700 tonn i Troms, men bare 2.200 tonn i Vesterålen.

Rekekvantumet fra utenlandske fartøy ble mer enn halvert i Råfisklagets distrikt fra 8.700 tonn i 2002 til knappe 3.800 tonn i 2003. I 2004 ble det en økning til 5.400 tonn, i 2005 endte det på ca. 4.800 tonn, i 2006 ble det vel 2.000 tonn mens det ble en økning til nesten 3.500 tonn med reker fra utenlandske fartøy i 2007.

Hoveddelen av de utenlandske leveransene kommer fra den russiske flåten.

### Landinger ved nøytrale fryselagre

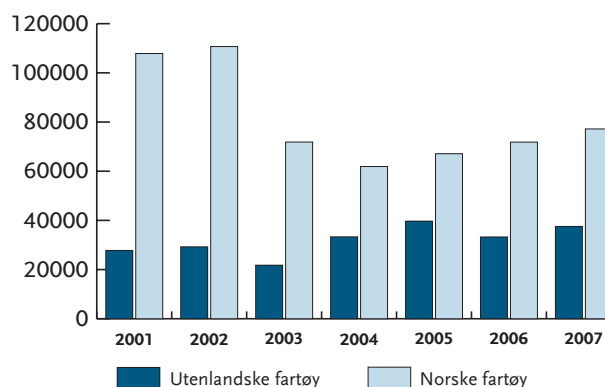
De nøytrale fryselagrene som er etablert langs kysten har en stor betydning for den del av flåten som fryser fangsten om bord. Først og fremst er det norske trålere og autolinebåter som lossere sin fangst ved disse anleggene. Dette er fisk som skal selges på auksjon eller omsettes på en annen måte gjennom Norges Råfisklag.

Ved å dele opp fangstene i egnede pakker, bidrar auksjonsomsetningen via fryselagrene til at flere kjøpere kan få ta del i denne formen for omsetning. Samtidig gir slike auksjoner kjøperne anledning til å kjøpe de fiskeslag og størrelser de er interessert i. Det er stor konkurranse på auksjonene, noe som bidrar til gode priser til flåten.

I tillegg er de nøytrale fryselagrene en landingsplass for leveranse av fryst fisk fra utenlandske fartøy, som i vesentlig grad baserer sin omsetning på direkteavtaler med norske kjøpere.

Ved utgangen av 2007 var det 20 godkjente nøytrale fryselagre i Råfisklagets distrikt, mot 24 året før. Sentrale havner for lossinger fra norske fartøy er først og fremst Tromsø, med sin gode infrastruktur, samt havner som Senjahopen, Melbu, Myre og Sortland. For lossinger av fryst fisk fra utenlandske fartøy, er Kirkenes og Hammerfest de mest benyttede.

Det er Norges Råfisklags regionkontor i Svolvær som forestår auksjon og salg av ombordfrosne fiskefangster. Etter lossing blir fangstene delt opp i pakker etter avtaler med



**Diagram 6:** Utviklingen i landet kvantum ombordfrost torsk ved nøytrale fryselagre fra norske og utenlandske fartøy 2001-2007 (tonn rund vekt)

rederne, og utbud sendes til et 70-talls kjøpere over hele landet. De nøytrale fryselagrene er profesjonelle partnere i denne sammenheng. Det er tatt i bruk verktøy for elektronisk overførsel av landingsedler til Råfisklaget etter lossing. I løpet av 2008 skal det tas i bruk et internettbasert auksjonssystem som skal gjøre det enklere både for Råfisklagets salgsfolk og for kjøperne.

Aktivitetene i 2007 viser en pen økning både på kvantum og verdi. Verdien økte fra 990 millioner kroner i 2006 til 1.080 millioner kroner i 2007, en økning på 9 prosent. Dette utgjør i verdi over 20 prosent av lagets omsetning for norske fartøy. Totalt kvantum endte på 90.000 tonn rund vekt mot 85.000 tonn året før, en økning på 6 prosent. Størst økning hadde autolinebåtene som i 2007 losset 19.000 tonn mot 16.500 tonn i 2006, en økning på 14 prosent.

Av auksjonskvantumet i 2007 på 90.000 tonn, ble ca. halvparten omsatt til kjøpere i lagets distrikt. Tilsvarende andeler var det også i 2004, 2005 og 2006. Øvrige store kjøpere er lokalisert på Vestlandet.

Vi gjør oppmerksom på at tallene i tabell 17 for samme år, oftest det foregående, kan bli justert fra en årsberetning til

**Tabell 17:** Fordeling av førstehåndsomsatte fangster gjennom Norges Råfisklag, losset ved nøytrale fryselagre 2004-2007 (tonn rund vekt og tusen kroner)

		Norske				Utenlandske			
		2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007
Fisk - tilvirket:	- kvantum	7.700	8.400	5.200	10.000	15.500	16.900	22.600	15.400
	- verdi	70.500	90.200	63.000	137.100	154.400	165.200	235.400	196.500
Fisk - utlirket:	- kvantum	65.300	77.100	52.000	76.200	67.400	71.400	76.300	96.500
	- verdi	640.100	844.700	677.000	1.005.300	606.600	699.000	824.100	1.100.100
Skalldyr:	- kvantum	30.600	32.400	25.700	16.000	3.300	500	2.600	3.900
	- verdi	340.100	291.100	268.900	216.900	52.400	34.500	80.700	86.600
Sum:	- kvantum	103.600	117.900	82.900	102.200	86.200	88.800	101.500	115.800
	- verdi	1.050.700	1.226.000	1.008.900	1.359.300	813.400	898.700	1.140.200	1.383.200



Fra venstre salgsteamleder Thor Arne Pedersen, deretter salgskonsulentene Elin Williksen, Gullik Ringkjøb og Fridhild Jakobsen (alle ved Svolværkontoret). Foto: Sverre A. Nielsen

en annen. Dette kan blant annet skje fordi det blir foretatt registreringer (korreksjoner) med tilbakevirkende kraft når lagrede ombordfryste fangster i fiskers eie blir solgt til en kjøper.

I 2007 ble det fra norske fiskefartøy landet til sammen ca. 465.000 tonn rund vekt fangst i Norges Råfisklags distrikt. Ca. 110.000 tonn (24 prosent) av dette var ombordfryste fangster. Sammenstilles disse opplysningene med tabell 17, og 102.200 tonn i samlet kvantum for norske fangster losset ved nøytrale fryselaagre, førstehåndsomsatt gjennom Råfisklaget, fremkommer det at over 90 prosent av de norske ombordfryste fangstene tok veien om nøytrale fryselaagre i 2007.

## Kjøpere

Både på sjø- og landsiden viser utviklingen i Norge et fall i antall aktører knyttet til førstehåndsomsetningen av fisk, skalldyr m.v. Det blir færre fiskere, færre fiskefartøy og færre fiskekjøpere. Tall for Norges Råfisklags distrikt viser også en slik utvikling, senest for 2007 sammenlignet med 2006 med ca. 2.000 færre enkeltfangster til totalt 176.000, 110 færre fiskefartøy til totalt 4.660, ca. 120 færre fiskere med fiske som hovedyrke til totalt 5.800 og 15 færre kjøperanlegg til totalt 200.

Det er viktig for utviklingen av sesonger og fiskerier at man søker å oppnå likeverdige forhold og en sunn og god konkurranse mellom aktører på sjø og land. Utviklingen i antall aktører, men også aktørenes bånd, avtaler og eierskap, er av stor betydning for gjennomføringen av omsetningen. Råfisklagets tjenester utvikles og tilpasses etter dette.

Det fremgår av tabell 19 at andelen kjøpere med store innkjøp er økende. Disse kjøperne er definert som mottakere av mer enn 4.500 tonn fangst pr. år, og i 2007 sto slike kjøpere for 59 prosent (53 prosent i 2006) av totalverdien av omsetningen i Norges Råfisklags distrikt.

De til enhver tid aktive fiskekjøpere og mottak i Råfisklagets distrikt framkommer geografisk fordelt av en oversikt på Råfisklagets hjemmeside - [www.rafisklaget.no](http://www.rafisklaget.no) under valgene "Salg & omsetning", derunder "Kjøpere og mottak".

I tillegg til foran nevnte kjøperanlegg, var det i Råfisklagets distrikt i 2007 totalt 59 aktive mottaksstasjoner for fisk. Disse førte fangst til i alt 33 kjøperanlegg med produksjon. Under taskekrabbefisket i 2007 var det i tillegg 23 mottaksstasjoner i aktivitet.

**Tabell 18:** Antall registrerte kjøperanlegg, fordelt distriktvis pr. 31. desember 2006 og 2007

Distrikt	Kjøperanlegg	
	31.12.2006	31.12.2007
Øst-Finnmark	19	18
Vest-Finnmark	20	20
Troms	36	32
Vesterålen	18	14
Lofoten/Salten	77	73
Helgeland	6	6
Nord-Trøndelag	4	3
Sør-Trøndelag	17	17
Nordmøre	18	17
<b>Totalt</b>	<b>215</b>	<b>200</b>

Tabell 19: Andel av kjøpere fordelt etter omsetning 2003-2007

Mottatt kvantum rund vekt	Prosentandel av kjøpere					Prosentandel av omsetningsverdi				
	2003	2004	2005	2006	2007	2003	2004	2005	2006	2007
0-600 tonn	58	59	56	54	53	9	11	8	6	5
601-1.500 tonn	20	20	19	19	19	18	18	14	12	10
1.501-2.500 tonn	9	9	7	8	7	16	16	9	10	7
2.501-3.500 tonn	4	4	7	5	8	11	10	14	9	12
3.501-4.500 tonn	3	2	3	4	4	10	8	7	10	7
over 4.500 tonn	5	6	8	10	9	35	37	49	53	59

## Sjømateksport fra Norge

### Hovedtall

Norge eksporterte sjømat i 2007 til en total verdi av 37 milliarder kroner. Dette er en økning med 1,5 milliarder kroner eller 4,3 prosent fra 2006. Det ble eksportert 2.183.927 tonn sjømat, nesten 17 prosent mer enn i 2006.

Ulike produkter av hvitfisk utgjorde over 10,3 milliarder kroner, eller 28 prosent av den totale sjømateksporten fra Norge i 2007. Av dette utgjorde konvensjonelle produkter 54 prosent, ulike fryste produkter 28 prosent og ferske produkter 19 prosent.

Mens sjømat totalt hadde en nedgang i gjennomsnittlig pris pr kilo, hadde hvitfisk samlet en prismessig økning på 9,5 prosent.

### Eksport av konvensjonelle fiskeprodukter

Konvensjonell sektor (klippfisk, saltfisk og tørrfisk) bidro i 2007 til den norske eksporten med ca. 5,6 milliarder kroner – 15 prosent mer enn året før. Av dette utgjorde klippfisk en verdi på 3,3 milliarder kroner – 12 prosent mer enn året før.

Portugal er fremdeles Norges største klippfiskmarked med en eksportverdi på nesten 1,2 milliard kroner. Til Brasil gikk totalverdien opp med 8 prosent, til 1,1 milliard kroner. Av dette økte klippfisk sei med 9 prosent i volum, mens prisen gikk ned fra kroner 27,70 til 24,00.

Eksportverdien av saltfisk økte i 2007 med 26 prosent til 1,5 milliarder kroner. Det ble eksportert tørrfisk til en verdi av 679 millioner kroner, 7 prosent mer enn året før.

### Eksport av fersk og fryst hvitfisk

Eksporten av fersk og fryst hvitfisk fra Norge hadde i 2007 en samlet verdi på 4,8 milliarder kroner. Dette er 2 prosent mindre enn året før. Volummessig var det en nedgang på 10 prosent til 195.000 tonn, etter en oppgang året før.

Det ble i 2007 eksportert fryst filet av artene torsk, hyse, sei og uer til en verdi av 1,16 milliarder kroner. Dette er nedgang på 11 prosent fra 2006. Økningen i eksporten av

ferske fileter fortsatte i 2007. Eksporten av ferske fileter av villfanget torsk økte med 40 millioner kroner til 388 millioner kroner. Dette utgjør en økning på 12 prosent, mens eksporten av ferske seifileter økte med 11 prosent og ferske hysefileter gikk tilbake 9 prosent.

## Omsetning av viktige arter/produkter Torsk (*Gadus morhua*)

Den norske torskekvote nord for 62° N var på 192.500 tonn rund vekt i 2007 (199.500 tonn inklusive forskningskvote). Dette var 20.000 tonn mindre enn kvoten i 2006.

Torskekvote ble i 2007 fordelt med 56.903 tonn til trålerne og 135.597 tonn til fartøy som drifter med konvensjonelle redskaper. Den videre oppsplitting av kvotene var slik:

Fartøygrupper:	Kvoter (tonn rund vekt):
Torsketrål	56.153
Seitrål	750
Sum trål	56.903
Fartøy på 28 m og over	17.370
Fartøy under 28 m (gruppe I)	105.345
Fartøy under 28 m (gruppe II)	12.882
Sum konvensjonelle redskaper	135.597

Trålerne var regulert med fartøykvoter uten overregulering, og for øvrig med rederikvoter/enhetskvoter. For andre år på rad ble det avsatt et kvantum på 1.896 tonn av trålkvantommet til distriktskvote.

Reguleringene for fartøy som drifter med konvensjonelle redskaper var tredelt, slik:

- Fartøy på 28 meter og over.
- Fartøy under 28 meter lukket gruppe (adgangsbegrenset).
- Fartøy under 28 meter åpen gruppe.

Fartøy på 28 meter og over ble regulert med fartøykvoter. Kvoteenheten var 193 tonn, d.v.s. at et fartøy med kvotefaktor 1,0 hadde en fartøykvote på 193 tonn torsk.

Fartøy under 28 meter i åpen gruppe var fordelt etter den såkalte Finnmarksmodellen i fire størrelsesgrupper, regulert med maksimalkvoter i kombinasjon med garantert kvote. For fartøy under 15 meter var dette en overgang etter fem år med samlekvote.

Gjennom året pågikk en strukturdebat som først og fremst omfattet gruppen under 28 meter i åpen gruppe. I begynnelsen av juni presenterte Fiskeri- og kystminister Helga Pedersen den nye strukturpolitikken for fiskeflåten. Etter strukturpause iverksatt 20. oktober 2005 ble det åpnet for strukturering innenfor skjerpede regler. Det ble åpnet for en begrenset strukturering for fartøy ned til 11 meter, mot tidligere grense på 15 meter, men for fartøy med hjemmelslengde for kvotetildeling mellom 11 og 15 meter ble strukturkvoter gitt med kvotemessig virkning først fra 2008. Driftsordningen for fartøy under 15 meter ble også avvirket fra 1. januar 2008.

Også fartøy i åpen gruppe ble i 2007 regulert med en kombinasjon av maksimalkvote og garantert kvote.

Distriktskvoteordningen som ble innført i 2006, ble videreført i 2007. Gruppene som var involvert, var trål og lukket gruppe 15-21 meter og 21-28 meter, som totalt hadde avsatt ca. 3.500 tonn av sitt torskekvanrum til distriktskvote til et høstfiske for levering i Nordland, Troms eller Finnmark. Kvotesituasjonen i 2006 mot slutten av året var preget av at det gjensto et stort torskekvanrum som medførte stadige kvoteøkninger. Effekten av distriktskvoteordninga ble da minimal, og det meste av de 2.700 tonn som da ble omsatt under ordninga, ble levert som ombordfryst råstoff fra trålere. I 2007 var situasjonen en annen, og

kystflåten deltok i langt større grad og tok sitt kvantum. Hele totalkvantumet ble levert, og som følge av et seint torskeinnsig ble det levert et større kvantum til kjøpere i Finnmark enn det som var avsatt.

Det framgår av tabell 20 at den norske torskekvote nord for 62° N i 2007 ble overfisket med vel 11.000 tonn, når man korrigerer for forskningsfangst, hvor 7.000 tonn var avsatt i tillegg til ordinær kvote. Av totalt 209.500 tonn omsatt, ble 182.600 tonn (87 %) omsatt gjennom Norges Råfisklag. Av trålkvanrumet inngikk 2.027 tonn som distriktskvote, og tilsvarende var 1.492 tonn av kvantumet tatt med konvensjonelle redskaper levert som distriktskvote.

#### Omsetning i torskefisket

Omsetningen av torsk gjennom Norges Råfisklag utgjorde 271.000 tonn i 2007, hvorav 87.000 tonn kom fra utenlandske fartøy. Førstehåndsverdien av torsk var 4.175 millioner kroner. Kvantumsmessig var dette en økning på 13.000 tonn fra 2006, som skyldtes at både leveranser fra norske fartøy ble økt fra 179.000 til 185.000 tonn, og at leveransene fra utenlandske båter økte fra 79.000 til 87.000 tonn. Totalverdien av torskeleveransene økte med 670 millioner kroner fra 2006. Verdimessig utgjorde omsetningen av torsk 63 prosent av Råfisklagets totale omsetningsverdi i 2007, opp fra 60 prosent i 2006.

**Tabell 20:** Den norske torskekvote 2007 – landinger i tonn fordelt på fartøygrupper (kilde: Fiskeridirektoratet, foreløpige tall)

Fartøygrupper	Kvote	Fangst	Landet i NR's distrikt	Forskningsfangst	Restkvote
Trål: *	56.903	61.077	46.295	4.394	220
Konvensjonelle fartøy:					
- Konv. fartøy over 28 m	17.370	19.271			-1.901
- Lukket gruppe, 21-28 m *)	29.743	29.849			-106
- Lukket gruppe, 15-21 m *)	19.977	20.148			-171
- Lukket gruppe, 10-15 m	41.456	47.036			-5.580
- Lukket gruppe, u/10 m	14.169	16.190			-2.021
- Åpen gruppe	12.882	14.600			-1.718
- Sum konvensjonelle fartøy	135.597	148.378	136.353	1.284	-11.497
<b>Sum alle fartøy:</b>	<b>192.500</b>	<b>209.455</b>	<b>182.648</b>	<b>5.678</b>	<b>-11.277</b>

\* Kvote og fangst inkluderer distriktskvote. Kvanrum landet i NR's distrikt basert på seddel dato, ikke oppgjort dato som tallene i teksten og tabellene under neste overskrift refererer til.

**Tabell 21:** Kvantums- og verdiutvikling for torsk 1998-2007 (tonn rund vekt og millioner kroner)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kvanrum	376.232	337.618	296.168	301.060	313.887	252.218	256.980	262.852	258.110	271.283
Verdi	3.646	4.001	3.668	3.869	3.643	2.551	2.884	3.213	3.509	4.175

**Tabell 22:** Minsteprisutvikling for torsk vinter 2000-2007 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Torsk over 2,5 kg	19,00	20,00	19,00	15,00	17,00	18,25	19,25	21,50
Torsk 1,0 – 2,5 kg	15,60	15,60	15,60	13,00	14,00	15,00	16,25	18,50



Etter vintersesongen 2007 innførte Norges Råfisklag en ekstra prisklasse for stor torsk. Den nye inndelingen for torsk over 2,5 kg ble etter det torsk 2,5-5 kg og torsk minst 5 kg.

Minsteprisene for sløyd/hodekappet torsk ble i forkant av vintersesongen 2007 økt til kr 21,50, kr 18,50 og kr 13,50 pr. kg for henholdsvis stor, mellomstor og liten torsk. I mai ble som nevnt ny prisklasse innført for stor torsk, og da med minstepriser kr 25,00 pr kg for torsk minst 5 kg, 22,00 for torsk 2,5-5 kg, 19,00 for torsk 1,0-2,5 kg og 14,00 for torsk under 1,0 kg. Disse minsteprisene ble ikke endret på prisdrøftelsene i september og i desember.

### Regulering av råstoffmarkedet

Som følge av en svært vanskelig avtakssituasjon i Øst-Finnmark i ukene etter påske, spesielt for hyse, ble det innført stopp i fisket med snurrevad i området fra Sværholt og øst fra fredag 20. til søndag 22. april 2007. Stoppen ble etterfulgt av 4 uker med reguleringer for fartøy som driftet med konvensjonelle redskaper, med ukekvoter på 10-25 tonn alle fiskeslag sløyd/hodekappet vekt levert fersk, gradert etter båtstørrelse. I tillegg kom ytterligere en helgestopp i området for fiske med snurrevad, siste helga i april.

**Tabell 23:** Gjennomsnittlig oppnådde priser for fersk og ombordfryst torsk sløyd uten hode 2000-2007 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Torsk over 5,0 kg								28,12
Torsk over 2,5 kg *	21,09	22,50	19,15	16,17	18,37	19,94	21,54	24,51
Torsk 1,0-2,5 kg	17,77	18,03	16,19	14,64	16,02	17,33	19,82	22,04

\* Fra mai 2007 ble det opprettet egen minstepris for torsk over 5,0 kg. Fra dette tidspunkt gjelder derfor denne gjennomsnittsprisen for torsk 2,5-5,0 kg.

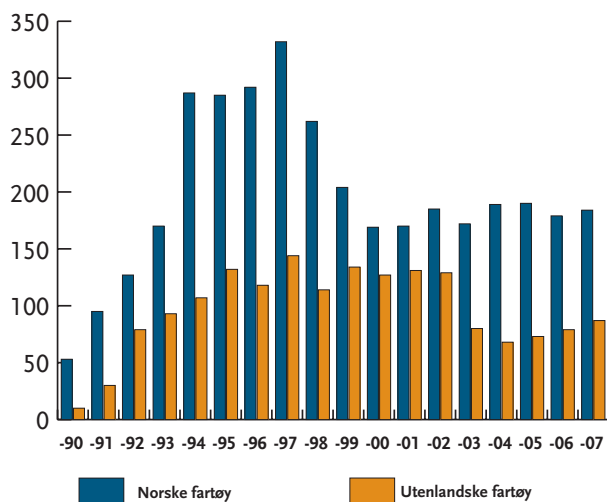
**Tabell 24:** Distriktsvis omsetning av torsk 2003-2007 (tusen tonn rund vekt og millioner kroner)

Område	Kvantum					Verdi				
	2003	2004	2005	2006	2007	2003	2004	2005	2006	2007
Øst-Finnmark	59,6	59,7	63,1	57,2	64,5	604,5	631,0	729,0	736,1	915,8
Vest-Finnmark	37,7	45,5	48,7	51,0	54,3	367,3	497,9	568,3	677,7	820,8
Troms	58,1	60,0	66,8	64,5	72,2	602,3	698,0	839,2	914,3	1.153,1
Vesterålen	32,3	30,9	32,1	30,8	34,3	336,2	355,8	410,8	429,2	565,3
Lofoten/Salten	57,0	54,1	45,3	44,9	37,9	564,6	620,0	582,7	627,2	605,8
Helgeland	1,6	1,9	1,6	1,8	1,6	14,8	20,6	19,4	22,0	22,6
Nord-Trøndelag	2,1	1,5	1,4	1,6	1,3	19,5	16,4	15,6	19,6	19,0
Sør-Trøndelag	0,7	0,6	0,5	0,5	0,6	5,8	5,9	5,9	6,7	8,3
Nordmøre	3,1	2,7	3,3	5,8	4,5	36,0	38,0	42,2	76,2	64,5
SUM	252,2	256,9	262,8	258,1	271,2	2 551,0	2 883,6	3 213,1	3.509,0	4.175,2

**Tabell 25:** Landinger av torsk i kvantum og verdi 1990-2007 (tusen tonn rund vekt og millioner kroner)

År	Torsk		Lofotskrei		Sum torsk/Lofotskrei		Herav utenlandsk	
	Tusen tonn	Mill. kr	Tusen tonn	Mill. kr	Tusen tonn	Mill. kr	Tusen tonn	Mill. kr
1990	95	748	23	205	118	953	14	109
1991	125	1.211	35	147	160	1.358	30	308
1992	206	1.630	46	429	252	2.059	79	614
1993	263	1.718	50	383	313	2.101	93	546
1994	332	2.237	62	456	394	2.693	107	653
1995	365	2.533	52	440	417	2.973	132	831
1996	358	2.214	52	393	410	2.607	118	635
1997	419	2.709	57	379	476	3.088	144	865
1998	324	3.149	53	497	376	3.646	114	1.078
1999	308	3.572	30	429	338	4.001	134	1.456
2000	268	3.228	28	440	296	3.668	127	1.501
2001	271	3.399	30	470	301	3.869	131	1.593
2002	270	3.053	44	590	314	3.643	129	1.423
2003	205	2.084	47	463	252	2.551	80	811
2004	212	2.378	45	506	257	2.884	68	700
2005	226	2.736	37	477	263	3.213	73	797
2006	221	2.965	37	544	258	3.509	79	960
2007	240	3.655	31	520	271	4.175	87	1.160





**Diagram 7:** Landinger av torsk fra norske og utenlandske fartøy 1990-2007 (tusen tonn rund vekt)

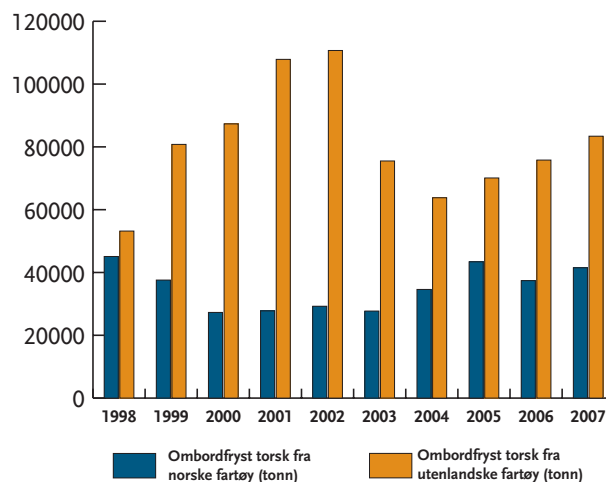
### Fisket i Vesterålen og Lofoten/Salten

I Vesterålen og spesielt Andenes og Øksnes startet året med brukbare fangster på de fleste bruksarter, og med stor innblanding av torsk. Etter hvert trakk silda inn nært land noe som medførte av lineflåten fikk lite fisk. Det var rift om fangstene og gode priser på torsk. Ved utgangen av januar herjet uværet i flere dager, med kuling og opptil storm langs kysten. Den første tiden i februar gikk fisket noe tilbake i Vesterålen. I Lofoten var fisket fortsatt labert. Flere båter var da ankommet Røst, hvor det var en viss bedring i linefangstene med opptil 150 kg på stampen.

I slutten av februar var det et godt fiske i Vesterålen, med fangster på garn og snurrevad på opptil 20 tonn torsk. Linefisket var fortsatt labert. Juksaflåten var hindret av været. I Lofoten blåste det østlig kuling med lave temperaturer, noe som hindret fisket for den mindre flåten. Fortsatt laber aktivitet på innersida av Lofoten.

I Vesterålen var det over lengre tid et godt fiske, noe som medførte at garnflåten medio mars begynte å bli fri for kvote. Aktiviteten for denne redskapen hadde derfor vært stor. I Lofoten, på yttersida tok fisket seg nå opp, med garn- og snurrevadfangster opptil 25 tonn. Enkelte fangster hadde litt innblanding av hyse og sei, men det var torsk som dominerte. På innersida av Lofoten var det snurrevadfangster på inntil 2 tonn torsk.

I dagene før påske gikk fisket kraftig tilbake i Vesterålen. Heller ikke i Lofoten var fisket godt. I tillegg var man hindret av kuling med mye landligge. I ukene etter påske var aktiviteten i både Vesterålen og Lofoten værhindret. I tillegg var det lite kvote igjen. Dette gjaldt spesielt for fartøy som hadde fisket i Vesterålen. I slutten av april var det betydelig mindre torsk i fangstene. Sesongfiskeriet i Lofoten og Vesterålen var dermed over for denne gang.



**Diagram 8:** Landinger av ombordfryst torsk fra norske og utenlandske fartøy 1998-2007 (tonn rund vekt)

I Vesterålen ble det i 2007 året sett under ett landet 34.295 tonn torsk mot 30.826 året før. I Lofoten/Salten ble det i 2007 landet 37.892 tonn torsk mot 44.915 året før.

I det tradisjonelle Lofotfisket ble det i 2007 landet 30.647 tonn skrei til en førstehandsverdi på 520 millioner kroner. I 2006 ble det landet 37.233 tonn skrei til en førstehandsverdi på 544 millioner kroner. Av skreikvantumet i Lofoten i 2007 ble ca. 60 prosent anvendt til henging.

Skreikvantumet fordelte seg kommunevis med følgende kvantum rund vekt:

Røst 10.213 tonn, Værøy 5.218 tonn, Moskenes 3.104 tonn, Flakstad 4.049 tonn, Vestvågøy 4.315 tonn, Vågan 3.748 tonn.

### Viknafisket

Viknafisket foregår i tiden februar og fram til slutten av april. Det er den minste flåten som deltar i dette fisket, for det meste en- og tomannssjarker fra Trøndelag og Nordmøre. De fleste drifter med garn. Vanligvis veksler båtene mellom å fiske i Vikna og på Røst eller i Vesterålen. I Vikna var det i 2007-sesongen to kjøpere med sine hovedanlegg i Rørvik og på Flerengstrand. I tillegg har kjøperne til sammen 5 mottaksstasjoner rundt om i Vikna. Totalt 225 båter leverte fangst i perioden fra februar til slutten av april i 2007, mot 180 båter i 2006.

I 2007 ble det under Viknafisket fra siste uka av februar og ut april levert totalt 1.929 tonn rund vekt (eksklusiv kvitlaks), mot 2.350 tonn i 2006. Dette utgjør en reduksjon i kvantum på 421 tonn eller 18 prosent. Førstehandsverdien gikk ned fra 25,2 million kroner i 2006 til 22,1 million kroner i 2007, en reduksjon på 13 prosent.

**Tabell 26:** Kvantums- og verdiutvikling for torsk i Vesterålen og Lofoten/Salten 1998-2007 (tonn rund vekt og millioner kroner)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kvantum	122.376	84.080	70.373	72.532	90.800	89.392	85.036	77.405	75.761	72.187
Verdi	1.199	1.106	992	1.043	1.149	901	976	994	1.056	1.171

**Tabell 27:** Minsteprisutvikling for torsk vinter 2000-2007 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Torsk over 2,5 kg	19,00	20,00	19,00	15,00	17,00	18,25	19,25	21,50
Torsk 1,0-2,5 kg	15,60	15,60	15,60	13,00	14,00	15,00	16,25	18,50

**Tabell 28:** Gjennomsnittlig oppnådde vinterpriser januar t.o.m. april for fersk torsk sløyd uten hode i Vesterålen og Lofoten/Salten 2000-2007 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Torsk over 2,5 kg	22,67	23,39	20,68	15,09	17,40	19,72	21,31	24,42
Torsk 1,0-2,5 kg	18,55	17,85	16,43	13,19	14,75	16,93	18,68	22,20

**Tabell 29:** Kvantum og verdi for hovedartene i Vesterålen og Lofoten/Salten 2007 (tonn rund vekt og millioner kroner)

	Vesterålen		Lofoten/Salten		Totalt	
	Kvantum	Verdi	Kvantum	Verdi	Kvantum	Verdi
2007						
Torsk	34.295	565	37.892	606	72.187	1.171
Hyse	12.004	134	6.814	59	18.818	193
Sei	18.907	110	16.320	91	35.227	201
Totalt	65.206	809	61.026	756	126.232	1.565

**Tabell 30:** Antall deltagende fartøy i Lofotfisket etter redskapsgruppe i perioden 2000-2007

Redskap	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Garn	770	672	753	836	799	618	550	505
Line	183	218	192	219	195	181	162	152
Juksa	435	476	515	500	473	426	362	290
Snurrevad	110	123	120	164	143	120	126	87
Sum	1.498	1.489	1.580	1.719	1.610	1.345	1.200	1.034

**Tabell 31:** Kvantum torsk/Lofotskrei til henging i Lofoten og gjennomsnittlig oppnådd pris for torsk/Lofotskrei til denne anvendelse 2000-2007 (tonn rund vekt og kroner pr. kg)

Anvendelse	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Henging	20.862	19.902	25.918	24.590	21.101	20.668	21.420	17.811
Gjennomsnittspris (kr pr. kg sløyd u/hode)	23,34	24,32	20,77	14,88	17,19	19,44	21,04	24,29

Av ilandbrakt kvantum under Viknafisket i 2007 utgjorde torsk 1.016 tonn rund vekt til en verdi av 14,8 million kroner mot 1.295 tonn rund vekt til en verdi av 16,1 million kroner i 2006.

#### Vårtorskefisket i Finnmark

Den norske kystflåten som driftet med konvensjonelle redskaper under vårtorskefisket utenfor Finnmark første halvår 2007, økte sitt kvantum kraftig fra året før, som imidlertid var et år under gjennomsnitt. Fangstmengden

torsk, hyse og sei i 2007 utgjorde 56.000 tonn, mot 42.000 tonn i 2006. Av kvantumet i 2007 utgjorde torsk 41.700 tonn, hyse 9.100 tonn og sei 4.900 tonn. Kvanta fra seinotflåten inngår ikke i tallene.

Leveransene under vårtorskefisket i 2007 hadde i likhet med året før et vestlig tyngdepunkt. I 2007 ble henholdsvis 39 prosent (21.500 tonn) og 61 prosent (34.200 tonn) av kvantumet levert i Øst- og Vest-Finnmark. Kvantumet torsk/hyse/sei levert av kystflåten i Øst-Finnmark 1. halvår

økte fra 14.900 tonn i 2006 til 21.500 tonn i 2007, mens tilsvarende for Vest-Finnmark var en økning fra 27.300 tonn til 34.200 tonn.

Kvantumsøkningen fra 2006 til 2007 kom på snurrevad og garn. Snurrevad-leveransene økte fra 15.000 til 23.000 tonn, og garnfangstene fra 12.800 til 18.100 tonn. For line- og juksaflåten var det bare små endringer. Juksa-fangstene økte fra 5.000 til 5.300 tonn, mens det for lina faktisk ble en liten reduksjon i kvantum, fra 9.400 til 9.200 tonn. Alle kvanta gjelder totalt for torsk, hyse og sei.

Kvantumsøkningen og positiv prisutvikling gjorde at verdien av torsk, hyse og sei fra kystflåten i halvår 2007 økte til 758 millioner kroner, mot 503 millioner kroner året før.

Som vanlig var det linefisket som dominerte i Øst-Finnmark de første ti ukene av året, med omtrent like mye torsk og hyse. Lineflåten avsluttet sitt fiske i begynnelsen av mars, og startet igjen i begynnelsen av mai, de første ukene med størst innblanding av torsk, men fra juni tok hysa over. Lineflåtens totalkvantum i halvår levert Øst-Finnmark var 3.400 tonn torsk og 2.700 tonn hyse. Garnflåten kom skikkelig i gang med sitt fiske i østfylket og hadde sin topp i perioden når linefisket var fraværende, d.v.s. i uke 10-20, med en absolutt topp i uke 12 med 750 tonn torsk. Garnflåtens fiske i området besto nesten utelukkende av torsk, som utgjorde 4.400 tonn. Snurrevadflåten som i perioden/området leverte 4.400 tonn torsk, 3.700 tonn hyse og 1.400 tonn sei, kom inn i fisket i midten av mars og fortsatte til slutten av mai. Denne flåten hadde en topp like etter påske, i uke 16, med 685 tonn torsk og 560 tonn hyse. Som følge av et intensivt fiske fra denne flåten i ukene etter påske, med stort innslag av hyse i fangstene, innførte Råfisklagets arbeidsutvalg regulering av fisket i Øst-Finnmark. Reguleringen ble gjennomført på grunn av kapasitetsproblemer blant kjøperne i området og etter samråd med kjøperne. Reguleringene besto av helgestopp de to siste ukene av april for snurrevadflåten som driftet i området fra Sværholt og øst, kombinert med fire uker med ukekvoter for fartøy som driftet med konvensjonelle redskaper i området.

Som følge av problemene som oppsto på Øst-Finnmark når fisket toppet seg etter påske, ble partene i prisforhandlingene i mai enige om å kjøre i gang et prosjekt under 2008-sesongen i Finnmark, med fokus på nevnte problemstilling.

I Vest-Finnmark økte landingene fra kystflåten jevnt og trutt fram mot påske, med en topp i uke 11, da nær 2.500 tonn torsk ble landet fra den aktuelle flåten. Etter påske holdt torskefisket i Vest-Finnmark seg på ukekvanta fra

2.000 til 2.500 tonn i løpet av de fire første ukene, for så å avta. Garnfisket dominerte stort fram mot påske, med en topp på 1.500 tonn i hver av ukene 11 og 12, for deretter å avta til null i slutten av april. Fisket med snurrevad tok seg opp i ukene før påske og holdt seg på et høyt nivå i måneden etter påske med en topp i uke 18 på 1.200 tonn. Den samme tendensen gjaldt for juksafisket, som også hadde en topp i uke 18 med nær 1.000 tonn torsk levert til kjøperne i Vest-Finnmark.

Tidlig på året kom Fjordlaks i gang med sitt kjøp i Tufjord, i tillegg til Ingøy hvor firmaet året før hadde etablert seg. Dette bidro til en ny konkurransesituasjon for kjøperne i området, og førte til at prisene tok seg opp, og med økt fiske i området som et resultat.

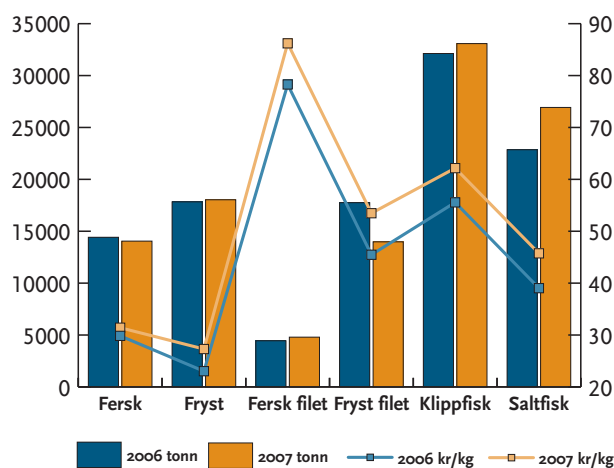


Diagram 9: Eksportutvikling hovedprodukter torsk 2006-2007 (tonn og kroner pr. kg) (Kilde: Eksportutvalget for fisk, mengde er produktvekt og eksportpris er FOB norsk grense)

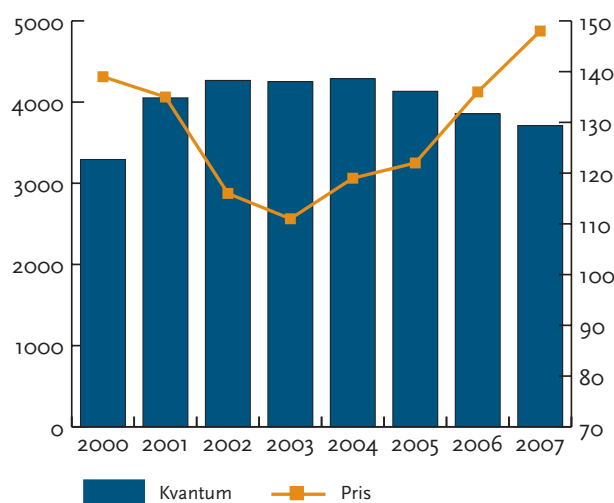


Diagram 10: Eksportutvikling tørrfisk torsk 2000-2007 (tonn og kroner pr. kg) (Kilde: Eksportutvalget for fisk, mengde er produktvekt og eksportverdi oppgis FOB (fritt ombord – angitt utskipningshavn) for mengde/pris.)

### Markedet for torsk

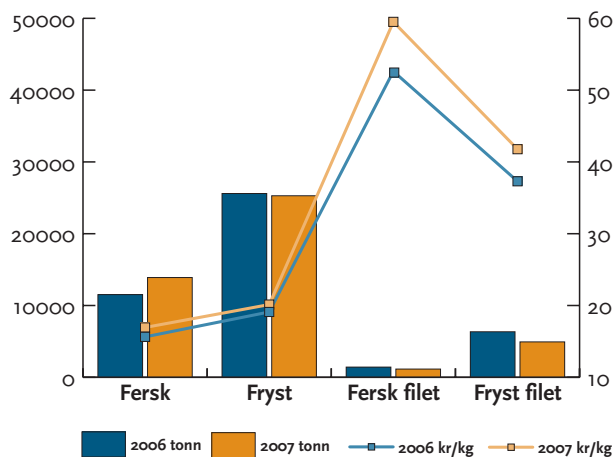
Eksporten av torskeprodukter fra Norge økte med 13.000 tonn fra 2006 til 2007, etter en volummessig nedgang året før. Totalkvantumet i 2007 ble 122.600 tonn. Totalverdien økte med 745 millioner til vel 6,2 milliarder kroner. Gjennomsnittsprisen for alle torskeprodukter var kr 60,64 i 2007, hele 12,5 prosent økning fra året før.

Klippfisk, saltfisk og tørrfisk utgjorde 52 prosent av den samlede torskeeksporten, målt i produktvekt. Det ble eksportert vel 32.000 tonn klippfisk av torsk, på linje med året før. Prismessig var det en økning på 12 prosent til kr 62,20 pr. kg. Eksportert volum saltfisk økte med 18 prosent til 27.000 tonn, fulgt av en prisøkning på 17 prosent til kr 45,70 pr. kg. Det ble eksportert 3.700 tonn tørrfisk, en nedgang på 4 prosent fra året før, men prisen økte med 11,7 prosent til kr 148,00 pr. kg.

Fryst torsk hadde en fortsatt nedgang i eksportert volum i 2007. De frysede produktene utgjorde til sammen 26 prosent av den totale torskeeksporten, mot 29 prosent året før. Eksportert mengde fryst hel torsk økte med 1 prosent til vel 18.000 tonn, mot en nedgang året før. Ferske produkter av torsk var stabil, etter en nedgang på 8% året før. De utgjorde vel 18 prosent av den totale torskeeksporten. Eksportert volum fersk filet er stabil på 4.400 tonn med en prisøkning på 13% til 88,60 kr.

### Hyse (*Melanogrammus aeglefinus*)

Den norske hysekvoten nord for 62° N utgjorde 74.050 tonn i 2007. Av dette var 28.780 tonn avsatt til trålerne og 45.911 tonn eller 62 % til den konvensjonelle flåten. Kvoten til sistnevnte gruppe var igjen inndelt med 33.974 tonn til fartøy under 28 meter og 8.264 tonn til fartøy over denne grensen. Åpen gruppe hadde et kvantum på 3.673 tonn.



**Diagram 11:** Eksportutvikling hovedprodukter hyse 2006-2007 (tonn og kroner pr. kg) (Kilde: Eksportutvalget for fisk, mengde er produktvekt og eksportpris er FOB norsk grense)

For fartøy under 15 meter faktisk lengde var det i 2007 et fritt fiske etter hyse. Fartøy 15 til 28 meter faktisk lengde var fra årets begynnelse regulert med romslige maksimalkvoter. Fisket utviklet seg svakere enn ventet. 14. juni fikk fartøy med faktisk lengde 15 til 28 meter også fritt fiske etter hyse. Fartøy over 28 meter fikk fire tillegg på kvoten. Tilleggene ble gitt som følge av at en ønsket å legge til rette for at den norske totalkvoten av hyse skulle bli oppfisket.

Fartøy i åpen gruppe hadde i 2007 fritt fiske etter hyse. Pr. uke 52 var det landet 991 tonn, det gjensto således 2.682 tonn av gruppeknoten i 2007.

Samtlige konvensjonelle fartøy i lukket gruppe har hadde et garantert kvantum dersom fisket hadde blitt stoppet. Det var også innført bifangstordning hvis den garanterte kvoten var blitt oppfisket, denne var på 25 %, dette gjaldt også når fartøyet hadde fisket opp kvota.

Trålerne fisket som vanlig innenfor fartøykvoter.

Det fremgår av tabell 35 at den norske totalkvoten av hyse nord for 62° N ikke ble oppfisket, det ble en rest på vel 5.500 tonn. Trål fisket sin tildelte kvote. En kan også se av tabellen at konvensjonell hadde igjen av kvoten. Her ser en at det sto 5.400 tonn igjen, til tross for at autolineflåten fisket langt mer enn sin tildelte kvote.

Omsetningen av hyse i Norges Råfisklags distrikt utgjorde 79.005 tonn i 2007. Dette var 13.000 tonn mer enn året før. Økningen skyldtes i stor grad økte landinger fra utenlandske fartøy. 27.700 tonn hyse ble landet av utenlandske fartøy, mot 19.200 tonn året før.

Når det gjelder reguleringene i Øst-Finnmark vises det til reguleringene for torsk.

Minsteprisene for hyse lå stabilt på kr 12,50 for hyse m/8 hg snørefanget, hyse m/8 hg andre redskaper kr 10,50 og hyse u/8 hg kr 6,50 nesten hele året. Den 17. desember ble det økning med 25 øre på hyse m/8 hg snørefanget og hyse m/8 hg andre redskaper, mens hyse u/8 hg beholdt prisen på kr 6,50.

Det tradisjonelle fløylinefisket etter hyse i Øst-Finnmark har de senere årene vært sterkt hindret av stengte felt på grunn av store innslag av hyse under minstemål. Gjeldende minstemål for hyse er 44 cm nord for 64° N med adgang til å ha inntil 15 prosent i antall under minstemål i de enkelte fangster. Tidligere år har mye småhyse ført til at områder av varierende størrelse i Øst-Finnmark i lengre tid har vært stengt for fiske etter hyse med fløyline. For å stimulere til et hyse-linefiske ble innblandingen av hyse under minstemålet i fisket med line i området økt fra 15 prosent til 30 prosent.

**Tabell 32: Kvantums- og verdiutvikling for hyse 1998-2007 (tonn og millioner kroner)**

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kvantum	67.399	47.825	45.208	55.260	53.678	53.905	59.812	61.098	66.100	79.005
Verdi	537	473	470	621	517	344	368	437	597	749

**Tabell 33: Minsteprisutvikling for hyse vinter 2000-2007 (kroner pr. kg)**

Art/størrelse	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Hyse over 8 hg, snørefanget	13,90	15,50	15,50	11,00	8,50	9,50	10,50	12,50
Hyse over 8 hg	12,60	14,30	14,30	10,00	7,50	7,75	8,25	10,50

**Tabell 34: Gjennomsnittlig oppnådd pris for fersk og ombordfryst hyse sløyd uten hode 2000-2007 (kroner pr. kg)**

Art/størrelse	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Hyse over 8 hg	15,19	16,34	14,54	9,67	9,49	11,56	14,84	15,29

**Tabell 35: Den norske hysekvoten 2007 – landinger i tonn fordelt på fartøygrupper (Kilde: Fiskeridirektoratet, foreløpige tall)**

Fartøygrupper	Kvot	Fangst	Landet i NR's distrikt	Forskningsfangst	RestKvot
Trål:	28.139	28.780	18.078	794	153
Konvensjonelle fartøy:					
- Konvensjonelle fartøy over 28 m	8.264	15.042			
- Konvensjonelle fartøy under 28 m	33.974	24.709			
- Åpen gruppe	3.673	991			
- Sum åpen gruppe og konvensjonell under 28 m	45.911	40.742	31.808	249	5.418
<b>Sum alle fartøy:</b>	<b>74.050</b>	<b>69.522</b>	<b>49.886</b>	<b>1.043</b>	<b>5.571</b>

**Tabell 36: Distriktsvis omsetning av hyse 2003-2007 (tusen tonn rund vekt og millioner kroner)**

Område	Kvantum					Verdi				
	2003	2004	2005	2006	2007	2003	2004	2005	2006	2007
Øst-Finnmark	18,5	18,5	21,7	18,8	24,1	111,8	105,7	140,3	147,3	200,5
Vest-Finnmark	9,1	10,3	8,4	10,5	11,7	57,4	57,6	52,4	79,8	88,4
Troms	12,4	16,5	15,8	20,4	22,3	81,7	114,1	131,3	227,1	249,3
Vesterålen	7,7	8,5	8,4	8,7	12,0	52,4	55,7	68,6	86,0	133,7
Lofoten/Salten	5,1	5,0	6,0	5,6	6,8	32,5	28,1	38,6	40,6	59,5
Øvrige områder	1,1	1,0	0,9	2,1	2,1	7,9	6,9	5,6	16,6	18,0
<b>Sum</b>	<b>53,9</b>	<b>59,8</b>	<b>61,1</b>	<b>66,1</b>	<b>79,0</b>	<b>343,7</b>	<b>368,1</b>	<b>436,8</b>	<b>597,4</b>	<b>749,4</b>

### Markedet for hyse

Eksporten av hyseprodukter hadde en marginal økning fra 2006 til 2007, til vel 45 tusen tonn. Gjennomsnittlig eksportpris økte med 3 prosent til kr 22,50 pr. kg. Prisøkningen fikk innvirkning i alle produktgruppene av hyse. Den største volumøkningen hadde fersk hyse. En økning på 2.400 tonn til nesten 14.000 tonn, fulgt av en prisøkning på 8 prosent. Eksportert volum fersk hysefilet gikk tilbake, men prisen økte med 13 prosent til kr 59,50 pr. kg.

### Sei (*Pollachius virens*)

Det fremgår av tabell 39 at gjennomsnittsprisen for sei av stor og mellomstor størrelse gikk ned fra 2006 til 2007. Til tross for dette viser en gjennomsnittsbetraktning for all sei omsatt gjennom Norges Råfisklag en prisøkning

når vi sammenlikner de to årene. Årsaken til dette er at andelen notfanget sei ble kraftig redusert fra 2006 til 2007. Faktisk hele kvantumsreduksjonen av sei fra 137.000 til 111.500 tonn skyldes redusert kvantum fra seinotflåten. I og med at denne flåten i all hovedsak fanger sei av liten størrelse, fører dette til at andelen stor/mellomstor sei var langt høyere i 2007 enn i 2006. Dette er forklaringen på økt gjennomsnittspris på totalkvantumet av sei til tross for reduksjon i gjennomsnittsprisene etter størrelse, slik det fremgår av tabell 39.

Den norske seikvoten nord for 62 ° N var 201.975 tonn i 2007. Av totalkvoten i 2007 ble 50.231 tonn avsatt til not, 74.342 tonn til trål og 76.352 tonn til fartøy som drifter med konvensjonelle redskaper. Av totalkvantumet ble det

avsatt 250 tonn som agnkvote samt 800 tonn til forsknings- og undervisningskvote.

For fartøy under 28 meter i lukket gruppe som fisker med konvensjonelle redskaper, ble det fra årets begynnelse gitt fritt fiske under ei gruppekvote på 57.264 tonn. Pr uke 52 var det registrert fanget 40.922 tonn, som var 3.652 tonn over kvantumet året før. Fartøy i åpen gruppe kunne fiske 10.689 tonn, ved årets slutt hadde denne gruppen fisket 7.253 tonn slik at det gjensto 3.436 tonn av gruppeknoten.

Konvensjonelle fartøy over 28 meter kunne fiske inntil 8.399 tonn, herav var 750 tonn avsatt til bifangst. Det var ved årets slutt fisket 7.844 tonn, et kvantum som er 500 tonn over fjorårets.

Av trålnernes kvote på 74.342 tonn var det avsatt 1.000 tonn til dekning av bifangst. Trålknoten var for øvrig fordelt med 59.474 tonn til fartøy med tillatelse til torsketral og 13.868 tonn til fartøy med tillatelse til seitrål. 80.187 tonn trålsei er registrert på seddel i 2007.

Totalkvantum sei omsatt gjennom Norges Råfisklag nådde i 2007 opp i 111.538 tonn. I følge oversikt fra Fiskeridirektoratet ble 177.975 tonn tatt av seiknoten på 200.925 tonn nord for 62° N. Det ble en rest på 23.-24.000 tonn av kvota, avhengig av korrigerings for kvanta tatt på forsknings- og agnkvote. Notfartøyene hadde en rest på 8.500 tonn, konvensjonelle fartøy u/28 meter hadde også en rest, denne kom på 16.300 tonn. Rest hadde også fartøy i åpen gruppe på 3.400 tonn. Fartøy o/28 meter tok nesten sitt kvantum. Trål fisket over sitt kvantum med 5.800 tonn.

### Omsetning

Totalt ble det i 2007 gjennom Norges Råfisklag omsatt 111.538 tonn sei rund vekt, inkludert 4.960 tonn fra utenlandske fartøy. Kvantumet gikk ned fra 137.019 tonn i 2006. Samlet verdi av sei i 2007 var 555 millioner kroner - en nedgang i verdi på 70 millioner fra 2006.

### Seinot

I 2007 var det til sammen 85 fartøy som hadde fangst i Norges Råfisklag sitt distrikt. De første notfartøyene startet det ordinære fisket på Møre, med første innmelding den 20. mars. Hovedtyngden av flåten startet fisket i slutten av april.

Seinotfisket i nord foregikk i 2007 stort sett på de tradisjonelle feltene, men med dårligere tilgjengelighet enn i 2006. Seien sto dypt og fartøyene var plaget med at det var mye sild på seinotfeltene. Det ble også mye notslitasje fordi seien sto nært bunnen.

Det ble ikke nødvendig å innføre dirigering i seinotfisket i nord i 2007.

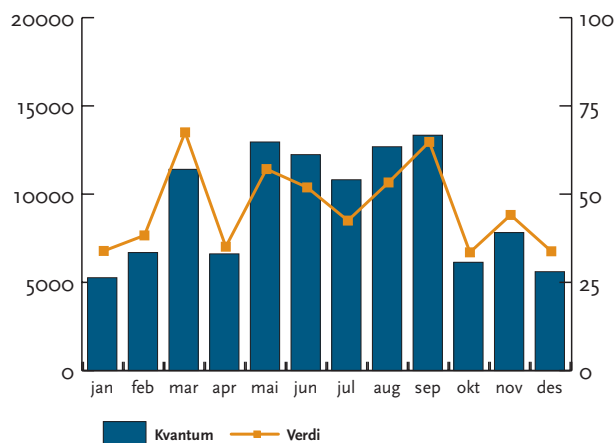


Diagram 12: Omsetning av sei i kvantum og verdi, månedsfordelt 2007 (tonn rund vekt og millioner kroner)

På grunn av økt kapasitet på kjøpersiden ble det ikke satt inn russiske oppkjøpsfartøy i nord. Med en rolig fisketakt og til dels stor interesse fra kjøpersiden gikk det mange meldinger ut til flåten om kjøpere som ønsket sei. De fleste av anleggene hadde ikke stopp i ferien slik at gjennomføringen av fisket gled godt også i denne perioden.

Landanleggene i sør tok stort sett bare i mot sløyd fisk. For å avhjelpe den delen av flåten som ikke hadde sløymaskiner ble det satt inn et russisk oppkjøpsfartøy, dette fartøyet ble lagt i Trøndelag hvor det også er langt mellom kjøperne. Oppkjøpsfartøyet kjøpte 700 tonn sei. Til sammen ble det levert 4.800 tonn notsei på Møre/Trøndelag. Det ble i perioden 4. mai – 8. juli gjennomført dirigering/regulering av seinotfisket i sør for å fordele fangstene på den begrensede mottakskapasiteten.

Reguleringsregimet i seinotfisket startet med maksimalkvoter. Etter flere økninger ble maksimalkvotene opphevet fra 10. september.

Totalt ble det i Råfisklagets distrikt levert 33.800 tonn notsei i 2007, mot 66.500 tonn i 2006. Verdien av seinotfisket i 2007 utgjorde 117 millioner kroner, mot 214 millioner kroner i 2006. Dermed er 2007-sesongen mer lik de andre årene på 2000-tallet. Gjennomsnittsprisen for all omsatt notsei, omregnet til pris for rund vekt sei, gikk opp til kr 3,47 pr. kg i 2007, fra kr 3,27 pr. kg i 2006. Det ble stående igjen 8.500 tonn av notkvota i 2007.

Nytt av året var at et norsk oppkjøpsfartøy som selv hadde rettigheter i seinotfisket, var i kjøp deler av sesongen. Dette fartøyet kjøpte et marginalt kvantum en kort periode i juni.

Til kjøper i Murmansk ble det levert 450 tonn notsei. Leveransene ble utført av to forskjellige fartøy med i alt fem turer/enkeltleveranser.

**Tabell 37: Kvantums- og verdiutvikling for sei 1998-2007 (tonn rund vekt og millioner kroner)**

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kvantum	126.068	123.956	106.521	103.836	109.093	115.400	109.172	101.103	137.019	111.538
Verdi	624	605	437	464	452	377	382	423	625	555

**Tabell 38: Minsteprisutvikling for sei vinter 2000-2007 (kroner pr. kg)**

Art/størrelse	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Over 2,3 kg	6,40	6,40	6,20	5,20	5,00	5,00	7,50	8,00
1,2 – 2,3 kg	5,35	5,20	5,20	4,30	4,30	4,30	5,20	5,90

**Tabell 39: Gjennomsnittlige oppnådde priser for fersk og ombordfryst sei sløyd uten hode 2000-2007 (kroner pr. kg)**

Art/størrelse	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Sei over 2,3 kg	6,54	6,55	6,28	5,27	5,39	6,74	8,90	8,42
Sei 1,2-2,3 kg	5,56	5,93	5,74	4,87	5,22	6,32	7,12	7,07

**Tabell 40: Distriktsvis omsetning av sei i kvantum og verdi 2003-2007 (tusen tonn rund vekt og millioner kroner)**

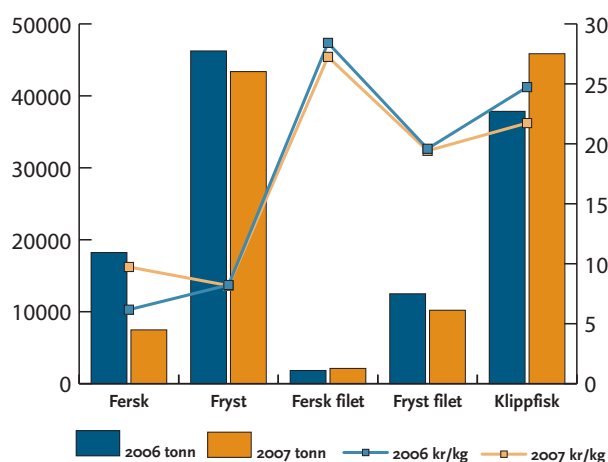
Område	Kvantum					Verdi				
	2003	2004	2005	2006	2007	2003	2004	2005	2006	2007
Øst-Finnmark	5,8	3,9	4,0	5,1	5,8	20,4	12,8	15,4	23,2	26,3
Vest-Finnmark	26,4	27,8	17,2	28,8	25,8	71,6	81,9	53,9	100,9	109,2
Troms	38,2	29,4	36,7	50,9	33,6	116,5	103,7	157,1	220,8	162,2
Vesterålen	14,4	14,3	16,4	19,9	18,9	57,0	60,0	83,7	114,4	109,7
Lofoten/Salten	18,3	21,0	15,1	18,6	16,3	66,3	76,8	65,0	101,9	91,5
Øvrige områder	12,3	12,8	11,7	13,7	11,1	45,3	47,0	48,1	64,2	56,0
<b>Sum</b>	<b>115,4</b>	<b>109,2</b>	<b>101,1</b>	<b>137,0</b>	<b>111,5</b>	<b>377,1</b>	<b>382,2</b>	<b>423,2</b>	<b>625,4</b>	<b>554,9</b>

I tillegg til de foran nevnte 33.800 tonn, ble det levert 7.900 tonn notsei til kjøpere utenom Råfisklagets distrikt.

#### Markedet for sei

Etter økning i eksportert volum sei i 2006, gikk sei-eksporten ned med 7,5 prosent i 2007 og endte på 112 tusen tonn. Gjennomsnittsprisen økte med 4,5 prosent til kr 15,70 pr. kg. Den totale eksporten av fryst sei utgjorde 48 prosent av den totale seieksporten i 2007, en marginal nedgang fra året før. Alle frysede produkter av sei gikk tilbake. Det største produktet i 2006, fryst hel sei, gikk tilbake med vel 6 prosent til vel 43.000 tonn, og hadde en marginal prisnedgang til kr 8,20 pr kilo. Alle produkter av fersk sei utgjorde vel 8 prosent av den totale seieksporten, noe som er en halvering fra året før. Fersk hel sei hadde en prisoppgang på 58 prosent. Dette skyldes nedgang i leveranser til russiske kjøpefartøy, som registreres som fersk sei både på sluttседdel og eksportdokumenter. 2007 representerte en sterkere vridning mot konvensjonelle produkter, og denne gruppen utgjorde nesten 44 prosent av eksportert volum sei, mot nesten 35 prosent året før. En fortsatt økning på 21 prosent gjorde klippfisk til det største enkeltproduktet av sei, med nesten 46 tusen

tonn. Saltfisk sei hadde en nedgang på 39 prosent til vel 2 tusen tonn. Klippfisk sei hadde en prisnedgang på 12 prosent til kr 21,73 pr. kg, etter en periode med prisoppgang. Saltfisk gikk ned 9 prosent til kr 13,68 pr. kg.



**Diagram 13: Eksportutvikling hovedprodukter sei 2006-2007 (tonn og kroner pr. kg)** (Kilde: Eksportutvalget for fisk, mengde er produktvekt og eksportpris er FOB norsk grense)

## Reker (*Pandalus borealis*)

Det ble fisket og landet i Norge av norske og utenlandske fartøy til sammen 35.100 tonn reker i 2007. Av dette ble det i Norges Råfisklags distrikt landet ca. 20.900 tonn, inklusive 3.500 tonn fra utenlandske fartøy. Dette er en nedgang med 10.600 tonn fra 31.500 tonn i 2006.

I Råfisklagets distrikt var det 63 ulike fartøy, fordelt på 16 frysetrålere og 47 ferskrekfartøy, som landet reker i 2007. Dette var en nedgang med tre frysetrålere fra 2006.

Hovedsesongen var perioden fra april til september, hvor det ble landet 17.000 tonn. Prisene varierte over året fra kr 11,30 til 13,50 pr. kg. Gjennomsnittsprisen på reker til pilling var kr 12,58 pr. kg. Dette er en oppgang med kr 3,21 pr. kg fra 2006.

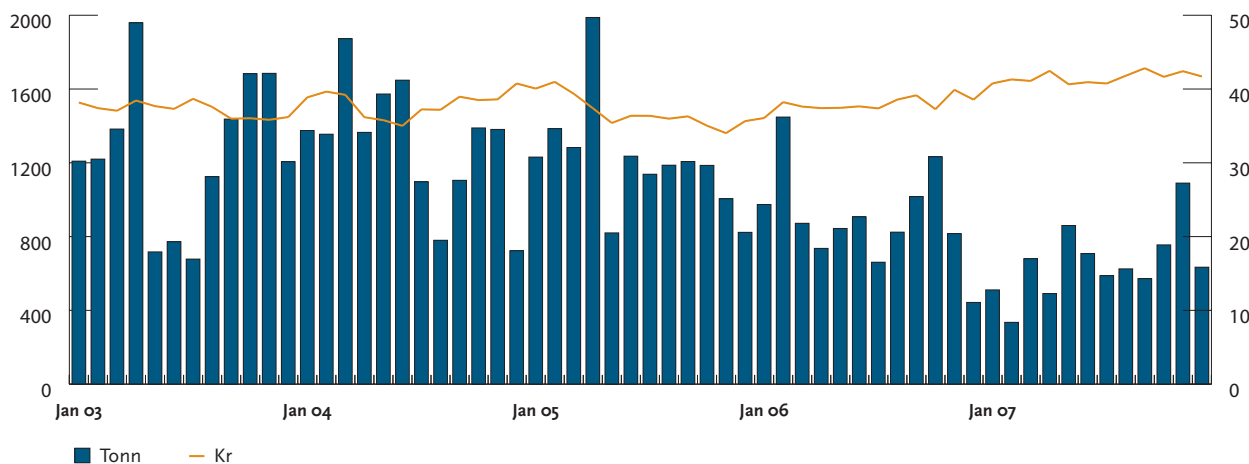
Ombordfrysede reker fra norske fartøy ble også i 2007 omsatt gjennom obligatoriske auksjoner, innført i 2001. Det ble gjennomført 40 slike auksjoner i 2007. Fangstene ble solgt til fire forskjellige kjøpere. Av disse var det to kjøpere som produserte størsteparten av kvantumet. En kjøper videresolgte direkte til Island.

**Tabell 41:** Deltakelse i rekefisket fordelt etter fartøys registreringssted 2003-2007

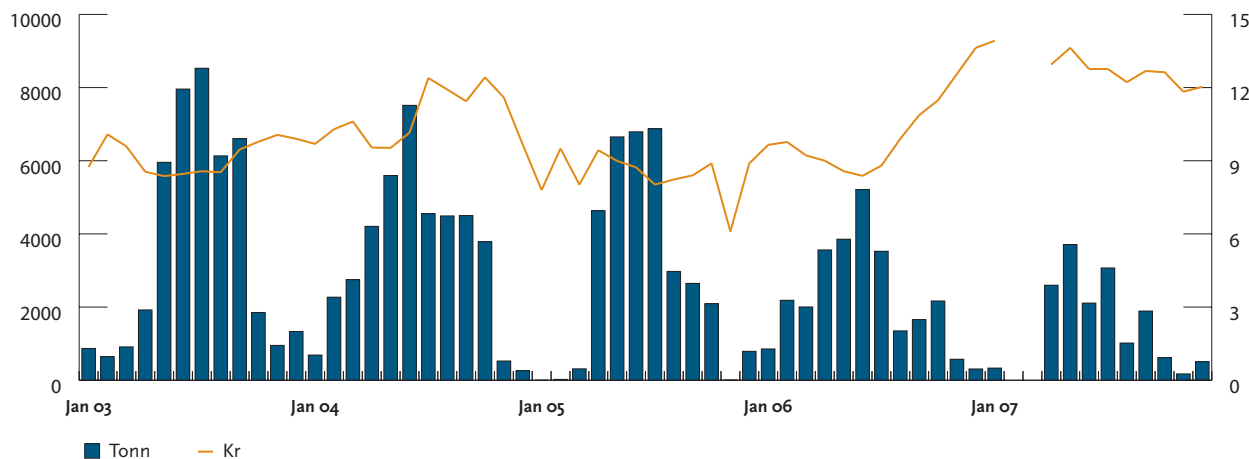
	2003	2004	2005	2006	2007
Finnmark	7	7	3	4	3
Troms	46	41	25	19	19
Nordland	31	35	33	24	22
Trøndelag	5	8	6	6	7
Møre	23	22	21	14	12
<b>I alt</b>	<b>112</b>	<b>113</b>	<b>88</b>	<b>67</b>	<b>63</b>

**Tabell 42:** Norske og utenlandske landinger av reker fordelt på fangstfelt i 2006 og 2007 (kvantum i tonn)

	2006		2007	
	Norske	Utenlandske	Norske	Utenlandske
Kyst Varanger	642		338	
Kyst øvrig	548		1.334	1.200
Barentshavet	3.313		1.332	
Gåsbanken	1.440		943	
Hopen	18.713	1.335	5.195	1.163
Svalbard	4.994	676	7.759	1.025
Canada				
Grønland	380		640	94
<b>Totalt</b>	<b>30.030</b>	<b>2.011</b>	<b>17.541</b>	<b>3.482</b>



**Diagram 14:** Norsk eksport av frysede pillede reker pr. måned. Kvantum og gjennomsnittspriser FOB 2003-2007 (tonn og kroner pr. kg)



**Diagram 15:** Frysede reker til pilling pr. måned. Kvantum og gjennomsnittspriser 2003-2007 (tonn og kroner pr. kg)





Kvantumet av ferske reker til pilling, totalt i Norges Råfisklags distrikt, gikk opp fra 32 tonn i 2006 til 165 tonn i 2007. Bare et fåtall fartøy startet fersk-rekefiske i 2007.

Norges Råfisklags arbeidsutvalget vedtok i 2007 å øke minsteprisen for kokte reker til konsum. Ny minstepris er kr 42,00/37,00 pr. kg. Gjeldende minsteprisliste for ferske råreker til pilling og kokte reker til konsum er av 1. juni 2007.

**Eksport – ferdigvaremarkedet/Informasjonsutvalget for reker**  
Prisutviklingen for fryste pillede reker målt som gjennomsnittlig eksportverdi økte med kr 3,63 eller 10 % i forhold til 2006. Samtidig falt eksporten av fryste pillede reker tilbake med 2926 tonn til totalt 7848 tonn til samlet eksportverdi kr 326 mill. Det var tilbakegang i eksporten i alle de tre hovedmarkedene og den tollfrie importkvoten til EU ble ikke fullt utnyttet. For ombordfryste kokte skallreker er det også en positiv prisutvikling som særlig er relatert til sterk etterspørsel i Russland og Ukraina.

Representantskapets ekstrabevilgning til markedsføring av reker på 2 millioner kroner ble brukt til en større butikkampanje i Sverige høsten 2007. Eksportutvalget for fisk gjennomførte denne kampanjen i tett samarbeid med Norway Prawns as og tilbakemeldingene fra markedet er positive. Det er i tillegg gitt betydelig støtte til markedsføring og produktutvikling til de gjenværende produsentene og eksportørene i Råfisklagets distrikt gjennom Informasjonsutvalget for reker som nå finansieres med 4 øre pr kg reker landet av norske fiskere.

For å bidra til å trekke flere kjøpere med på rekeauksjonen er det gjennomført et møte mellom Norges Råfisklag, representanter fra havrekeflåten og pilleindustrien på Island. For ferskrekeflåten er "Veiledning i fangst-behandling av reker" gitt en oppgradering og ajourføring i forhold til nye regler fra Mattilsynet og det er gjennomført opptrykk av nytt opplag og distribusjon av dette våren 2007.

Etterspørselen etter miljødokumentasjon for reker fisket i Barentshavet/Svalbardsonen ble forsterket i 2007.

Det er utarbeidet oppdatert miljødokumentasjon med basis i rekedelen i fisheries.no samt forberedt særskilt miljødokumentasjon for bruk ved evt. miljøsertifisering etter standardene til Krav og Friend of the sea. Rekefisket på Oregon, New-Foundland og Grønland er eller vil bli sertifisert etter MSC-standard i nær fremtid og presset for å kunne levere miljøsertifiserte reker fra norske produsenter vil trolig øke.

### Blåkveite (*Reinhardtius hippoglossoides*)

Ifølge ICES har blåkveitebestanden nord for 62° N ligget på et lavt nivå de siste 25 årene der det samlede fangstnivået i samme periode har variert mellom 15.000 og 25.000 tonn. Den siste bestandsberegningen viser at gytebestanden har økt fram til 2004, men etter det har det vært en liten nedgang i gytebestanden. Protokollen fra kvoteforhandlingene med Russland ga i likhet med tidligere år kun adgang til å gjennomføre et begrenset norsk kystfiske i tradisjonelt omfang, men totalfangsten burde ikke overstige 13.000 tonn. Utover det begrensede kystfisket var det bare tillatt med bifangst av blåkveite begrenset til 7 prosent om bord til enhver tid, ved avslutning av fisket og av landet fangst. I tillegg var det satt en begrensning for trålerne at levert kvantum blåkveite på årsbasis ikke kunne overstige 4 prosent av kvotene for torsk, hyse og sei, men likevel begrenset til maksimalt 40 tonn året sett under ett.

Direktefisket etter blåkveite var som vanlig forbeholdt fartøy under 28 meter som fisker med konvensjonelle redskaper, og var videre begrenset til et fiske sør for 71°30' N. Fisket var i utgangspunktet inndelt i to tre-ukers perioder, en i juni og en i august. Den siste perioden ble utvidet med ei uke. Fisket skjedde innenfor samme maksimalkvoter som tidligere, på 10, 12 eller 14 tonn avhengig av fartøylengde. Hvert fartøy hadde bare adgang til å fiske i en av de to periodene. Som tidligere måtte deltakende fartøy være skriftlig påmeldt til Norges Råfisklag eller Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag før fisket startet.

**Tabell 43:** Norsk eksport av reker. Gjennomsnittlig eksportverdi 2003-2007 (kroner pr. kg) (Kilde: Eksportutvalget for fisk)

Produkt/market	2003	2004	2005	2006	2007
Fryste pillede reker	37,06	37,82	37,05	37,91	41,54
Pillede reker i lake	55,49	61,68	61,23	59,06	59,44
Fryste kokte reker m/skall/Danmark	29,20	31,88	31,36	31,05	36,59
Ferske kokte reker m/skall/Sverige	46,80	42,90	53,01	54,70	49,97

**Tabell 44:** Kvantums- og verdiutvikling for blåkveite 1998-2007 (tonn og millioner kroner)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kvantum	6.582	12.153	10.473	11.392	6.808	8.023	10.482	10.361	7.939	7.345
Verdi	97	154	166	184	79	109	173	174	147	117

Totalt 681 fartøy var påmeldt til Norges Råfisklag, men herav deltok bare 426 fartøy. I første periode deltok 260 fartøy og i andre periode deltok 166 fartøy. Til sammen 3.400 tonn blåkveite ble omsatt fra direktefisket. Som vanlig var ca. 2/3 av dette tatt i første periode. Både deltakelse og fangst var langt lavere enn i 2006, da til sammen 555 fartøy deltok og landet 4.300 tonn.

I begge periodene foregikk det beste fisket på Tromsøflaket. I første periode var det et meget godt linefiske på Tromsøflaket helt nord mot grensen på 71°30'N, med fangster helt opp mot i overkant av 200 kg på stampen. Også fra Mehamnleira var det rapportert om gode linefangster. I vest var linefisket dårligere enn året før, noe flåten til dels kompenserte med mer bruk i havet, men her bedret fisket seg mot slutten av første periode. Garnflåten hadde større problemer, og flere garnbåter brøt av sitt fiske før kvoten var tatt. I 2. periode var det sviakt i fisket utenfor Vesterålen de to første ukene av august, noe mange hevdet hadde sammenheng med seismikk-skyting i området før fisket startet. Utenfor Senja og videre på Fugløybanken/Tromsøflaket var fisket på det normale og kanskje noe bedre enn under augustfisket året før. Men vær- og strømforholdene var vanskelige, og dette var også bakgrunnen for at fiskeperioden ble forlenget med ei uke. Normalt tas ca. 70 % av kvantumet under direktefisket på line, så også i 2007, mens resterende i all hovedsak dreier seg om garn, samt at noen få båter har fått til et blåkveitefiske med snurrevad.

Gjennomsnittsprisen på blåkveite omsatt under direktefisket økte med kr 2,30 pr. kg fra 2005 til 2006, basis sløyd/hodekappet vekt, i 2006 var denne kr 22,88 pr. kg. Situasjonen foran direktefisket i 2007 var derimot svekket med store lager fryst blåkveite, og dette gjorde sitt til at minsteprisene måtte reduseres med kr 1,- pr kg for de to største størrelsene i forkant av sesongen. Gjennomsnittsprisen ble lavere enn i 2005, og endte på kr 20,10 pr kg basis sløyd u/hode.

Totalt ble det landet 7.300 tonn blåkveite i Råfisklagets distrikt til verdi 117 millioner kroner i 2007, inklusive 1.000 tonn fra utenlandske fartøy.

**Tabell 45:** Minsteprisutvikling for blåkveite vinter 2000-2007 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Blåkveite, minst 2 kg	16,00	18,50	18,00	16,25	16,25	19,00	20,00	22,00

**Tabell 46:** Gjennomsnittlig oppnådd pris for fersk og ombordfryst blåkveite sløyd uten hode 2000-2007 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Blåkveite, minst 2 kg	19,90	20,46	16,55	17,51	20,81	21,42	23,32	21,75

## Diverse fiskeslag

### Kvitlaks

Fisket etter kvitlaks (vassild) i 2007 ble kraftig redusert sammenlignet med 2006 og tidligere år. Årsaken til dette var at det på høsten 2006 ble innført kvoteregulering på kvitlaks. For sesongen 2007, nord for 62° N, innførte Fiskeridirektoratet en totalkvote på 12.000 tonn, samt en periodekvote på 3.000 tonn som kunne fiskes etter 1. juni. Båtkvoten ble fastsatt til 700 tonn. Båtkvoten ble regulert fra 700 tonn til 1.000 tonn fra og med 10. juli 2007.

I 2006 hadde man et rekordår både i kvantum og verdi i Råfisklagets distrikt. Kvantumet gikk ned fra 18.711 tonn i 2006 til 10.294 tonn i 2007, en reduksjon på hele 8.416 tonn. Verdien gikk ned fra 52,1 millioner kroner i 2006 til 37,7 millioner kroner i 2007.

Av Norges totale omsetning av kvitlaks utgjør omsetningen i Norges Råfisklags distrikt ca. 90 prosent. Hovedsesongen for fiske etter kvitlaks foregår på våren (mars/mai) utenfor kysten av Trøndelag og Helgeland.

I 2007 deltok 15 fartøy i kvitlaksfiske, mot 14 fartøy i 2006. I Råfisklagets distrikt var det fire kjøpere som kjøpte kvitlaks i 2007. To kjøpere er på Nordmøre, en er i Nord-Trøndelag og en er på Helgeland.

### Breiflabb

Fisket etter breiflabb utgjør en viktig del av inntekstgrunnlaget for mange som driver kystnært fiske. Tallene viser at det i 2007 ble landet 3.410 tonn med breiflabb til en verdi av 80 millioner kroner. De tilsvarende tall for 2006 var 3.120 tonn til en verdi av 74 millioner kroner. Kvantumet breiflabb gjorde da et stort sprang fra 2005 da det ble registrert omsatt 1.888 tonn. Utviklingen i breiflabbfisket har svingt mye de siste 15-20 åra. I begynnelsen av 90-tallet var det et meget godt fiske på Nordmøre og Trøndelag som imidlertid dabbet fort av. 1997 ble det kun landet 205 tonn i hele Råfisklagets distrikt.

Hoveddelen av breiflabben blir landet fra Lofoten og sørover med sone 5 som den største med 839 tonn.

### Ikke- kvotebelagte arter

Fisket etter ikke-kvotebelagte arter har stor betydning for mange fiskere. Fra Lofoten og sørover utgjorde fisket etter breiflabb, lyr, taskekrabbe, lysing og pigghå en førstehandsverdi i 2007 på 166 millioner kroner. Det meste av dette er fisket av den mindre mobile delen av kystflåten og utgjør for mange en vesentlig del av driftsgrunnlaget.

### Suspensjon av minsteprisene

Norges Råfisklag har de siste åra valgt å suspendere minsteprisen i kortere perioder for arter som er blitt utsatt

for dramatiske fall i ferskmarkedet. Minsteprisen på lysing har for eksempel vært suspendert i en måneds tid fire somre på rad.

I tillegg til lysing har suspensjon av minsteprisen også vært benyttet på lyr, pigghå og senest høsten 2007 på kveite. Alternativet til en suspensjon ville vært å sette ned minsteprisen, men i et sterkt fallende marked kan det være meget problematisk å vite på hvilket nivå prisen bør settes. Noen få kritiske røster har hevdet at en suspensjon kan bidra til å forlenge et markedsproblem fordi den gir mulighet til at enkelte kan selge for billig.

**Tabell 47:** Kvantums- og verdiutvikling for kvitlaks, breiflabb og noen andre fiskeslag 1998-2007 (tonn og millioner kroner)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kvitlaks, kvantum	4.716	5.846	4.479	7.344	5.837	7.475	10.806	15.401	18.711	10.294
Kvitlaks, verdi	17	18	13	27	20	23	30	40	52	38
Breiflabb, kvantum	358	671	1.441	2.173	1.285	1.432	1.933	1.888	3.121	3.408
Breiflabb, verdi	6	13	36	62	33	32	44	43	74	82
Uer, kvantum	16.331	15.437	13.892	11.981	8.591	6.867	6.254	6.293	6.248	7.190
Uer, verdi	105	100	93	84	58	46	47	53	56	54
Lange, kvantum	6.448	6.283	5.097	4.112	4.726	5.385	5.309	3.593	4.234	4.675
Lange, verdi	66	66	57	59	58	55	61	35	45	46
Brosme, kvantum	8.021	9.967	8.866	7.605	6.758	6.203	5.511	3.732	4.794	5.431
Brosme, verdi	60	74	62	59	51	41	35	22	32	40
Steinbit, kvantum	5.747	4.306	2.452	1.758	1.951	1.609	1.870	2.006	2.430	3.270
Steinbit, verdi	33	25	14	12	13	10	13	14	18	28

**Tabell 48:** Minsteprisutvikling vinter og årlig gjennomsnittlig pris for kvitlaks, breiflabb og noen andre fiskeslag 2000-2007 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kvitlaks samfengt til konsum, minstepris	2,60	3,00						
Kvitlaks over 400 gr til konsum, minstepris			3,50	3,25	3,25	3,55	3,55	3,60
Kvitlaks under 400 gr til konsum, minstepris			3,00	2,75	2,75	2,50	2,60	2,70
Kvitlaks alle størrelser, gj.snitt oppnådd	2,93	3,70	3,45	3,09	2,88	2,70	2,80	3,67
Breiflabb-haler over 1,0 kg, minstepris	42,00	50,00	60,00	60,00	58,00	58,00	58,00	58,00
Breiflabb-haler under 1,0 kg, minstepris	32,00	40,00	45,00	45,00	40,00	40,00	40,00	40,00
Breiflabb-haler over 1,0 kg, gj.snitt oppnådd	65,90	73,06	70,93	60,99	61,57	62,87	63,93	64,95
Breiflabb-haler under 1,0 kg, gj.snitt oppnådd	40,60	46,73	48,06	45,48	44,56	40,73	42,55	44,87
Uer, rund minst 7 hg, minstepris	6,80	6,80	6,80	6,30	6,50	7,50	8,00	9,00
Uer, rund alle størrelser, gj.snitt oppnådd	7,24	7,73	7,27	6,85	7,87	9,06	10,03	8,98
Kvitlange over 2,0 kg, minstepris	12,50	13,50	15,50	11,50	11,00	9,50	9,00	10,00
Kvitlange 0,7-2,0 kg, minstepris	8,75	9,25	10,50	8,50	8,00	7,00	6,50	7,25
Kvitlange over 2,0 kg, gj.msnitt oppnådd	16,06	20,69	18,26	15,39	16,87	13,92	15,18	13,86
Kvitlange 0,7-2,0 kg, gj.snitt oppnådd	15,60	19,02	14,38	11,84	12,85	11,87	12,94	14,35
Brosme over 2,0 kg, minstepris	9,70	10,20	9,25	8,60	8,60	8,40	7,75	8,50
Brosme 1,0-2,0 kg, minstepris	7,70	7,95	7,25	6,50	6,50	6,30	5,75	6,50
Brosme over 2,0 kg, gj.snitt oppnådd	10,52	11,76	11,19	9,62	10,16	8,29	9,09	9,90
Brosme 1,0-2,0 kg, gj.snitt oppnådd	9,61	10,74	10,71	9,56	8,63	8,33	9,75	10,76
Flekksteinbit minst 3,0 kg, minstepris	9,50	9,50	10,00	10,00	10,00	12,00	12,00	12,00
Gråsteinbit minst 1,0 kg, minstepris	7,00	7,00	9,00	9,00	9,00	11,00	11,00	11,00
Flekksteinbit minst 3,0 kg, gj.snitt oppnådd	10,90	12,17	12,15	12,17	12,63	13,08	15,42	15,55
Gråsteinbit minst 1,0 kg, gj.snitt oppnådd	8,12	8,43	9,64	9,50	10,67	11,13	11,56	10,82

Ved suspensjonene for minsteprisen på lysing har vi i etterkant undersøkt hvilke priser fiskeren faktisk fikk ved levering. Gjennomgangen viser at kjøperne ikke betalte "skampriser" til fisker og at prisene økte i perioden. De fleste kjøperne var allerede før utgangen av suspensjonsperioden tilbake til minsteprisnivå eller høyere. Ut fra dette kan vi for lysingens del konkludere at suspensjonen har virket etter hensikten, men det er ikke gitt at løsningen med suspensjonen blir valgt ved eventuelle framtidige fall i ferskmarkedet.

## Kongekrabbe (*Paralithodes camtschaticus*)

### Kvotebelagt fiske i Øst-Finnmark

I 2007 var kvoten i det norske kongekrabbefisket i Øst-Finnmark totalt 282.000 krabber, det samme som i 2006. Totalkvoten ble fordelt med 277.000 krabber til ordinær fangst og 5.000 krabber til fritidsfiske og turistfiske. Fartøykvotene ble fastsatt til 1.260 krabber pr. fartøy i gruppe I og 630 krabber pr. fartøy i gruppe II. Det er kun hannkrabber som fanges i Øst-Finnmark, hunnkrabbene settes ut igjen. Viktigste fangstredskap er teiner. Fisket foregår i området fra Sværholt og østover til den russiske grensen.

I 2007 foregikk det norske kongekrabbefisket i Øst-Finnmark i perioden fra og med 10. september til over nyttår, helt frem til 31. januar 2008. Fra norske fartøy som deltok i det kvotebelagte fisket, ble det i Øst-Finnmark i beretningsåret fram til 31. desember 2007 totalt landet 1.067 tonn utilvirket fersk kongekrabbe. Tilsvarende kvantum i 2006 var 1.002 tonn. I kvantumet for 2007 inngår et kvantum på 112 tonn som er en del av det kvotebelagte fisket for 2006 som var første sesong der fangst-perioden gikk ut januar i det påfølgende år. I det kvote-belagte fisket i 2007, med sesongstart 10. september, ble det frem til 31. desember 2007 landet 949 tonn, og fra 1. januar til og med 31. januar 2008 landet 71 tonn kongekrabbe.

### Fiske på russisk kvote

Den russiske kvoten i russisk sone var uendret fra 2006 til 2007 og ble opprettholdt på 3 millioner kongekrabber. Av fartøy som fisket på russisk kvote i russisk sone, ble det i tillegg i Råfisklagets distrikt landet vel 400 tonn tilvirket krabbe, noe som tilsvarer mellom 650 og 700 tonn rund krabbe. Tilsvarende for 2006 var rundt 1.100 tonn rund krabbe.

**Tabell 49:** Kvantums- og verdiutvikling for kongekrabbe 1998-2007 (tonn og millioner kroner)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kvantum	124	202	211	478	652	1.218	1.466	1.571	1.733	1.627
Verdi	5	10	23	40	67	93	100	100	119	98

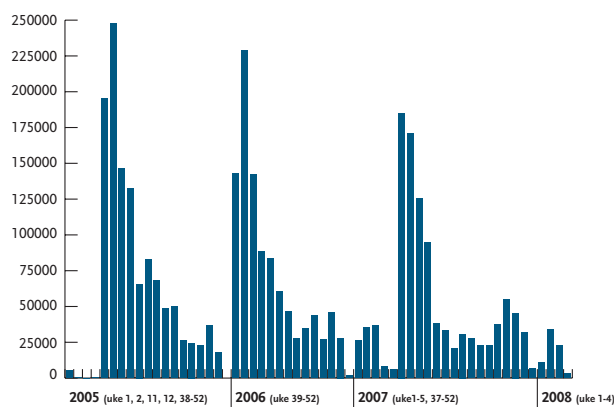
## Pris og marked

I 2007-sesongen, fra og med 10. september og til og med 31. januar, oppnådde norske fartøy i Øst-Finnmark i gjennomsnitt en pris på kr 51,34 pr. kg kongekrabbe. Dette er en økning på 1,92 kr pr. kg, eller 3,9 prosent fra 2006. Totalverdien for kongekrabbe landet av norske fartøy i sesongen 2007 endte på 52,3 millioner kroner, mot 55 millioner kroner i 2006. Dette utgjør en verdinedgang på 2,7 millioner kroner, eller 4,9 prosent fra 2006. Verdinedgangen er en konsekvens av nedgang i landet kvantum fra norske fiskere. Nedgangen i landet kvantum skyldes fangstsammensetningen der en større andel krabbe var under 3,7 kg.

Gjennomsnittsverdi pr kg fryst kongekrabbe på eksportstatistikken falt fra 119,30 i 2006-sesongen (sept.-jan.) til 110,70 i 2007 (sept.-des.). Årsaken til dette er sannsynligvis et betydelig volum krabbe fra vestfisket med en annen kvalitet samt mindre andel stor krabbe i det ordinære øst-fisket. Negativ valutautvikling for norsk eksport av kongekrabbe bidro også til å svekke konkurranseevnen. Den generelle prisutviklingen i hovedmarkedene i USA og Japan var for øvrig preget av reduserte tilførsler og prisstigning bl.a. pga. forbedret kontroll med kongekrabbefisket i russisk sone i Stillehavet.

Under prisforhandlingene i forkant av sesongen 2007 ble to-prissystemet, som ble innført før 2006 sesongen, videreført. Det ble også enighet om en økning i minsteprisen for krabbe over 3,7 kg, og uendret pris for krabbe under 3,7 kg.

Fangstutviklingen i Øst-Finnmark fremgår av diagram 16.



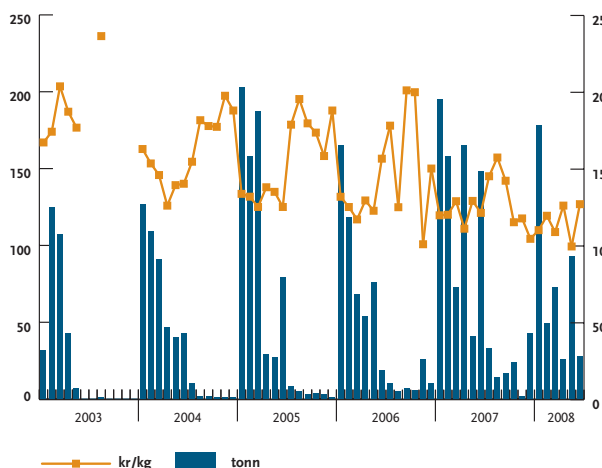
**Diagram 16:** Fangstutvikling i kvantum pr. uke til og med januar 2008 under det kvotebelagte norske kongekrabbefisket i Øst-Finnmark sesongene 2005-2007 (kg)

**Tabell 50: Minsteprisutvikling for kongekrabbe landet under kvotebelagt kongekrabbefiske i Øst-Finnmark sesongene 2000-2007 (kroner pr. kg)**

Art	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kongekrabbe	70,00	80,00	78,00	74,50/ 69,50	69,50/ 61,00	58,50/Suspendert	Over 3,7 kg: 52,00 Under 3,7 kg: 44,00	Over 3,7 kg: 56,00 Under 3,7 kg: 44,00

**Tabell 51: Gjennomsnittlig oppnådd pris for kongekrabbe i Øst-Finnmark 2000-2007 (kroner pr. kg)**

Art	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kongekrabbe	108,98	79,16	76,24	71,54	63,19	58,30	49,42	51,34



**Diagram 17: Eksport av fryst kongekrabbe pr. måned i kvantum og med oppnådd pris pr. kg (tonn og kroner)**

### Kongekrabbefisket vest for 26° Ø

Fisket vest for 26° Ø har ikke vært regulert, men har vært underlagt et utkastforbud som betyr at det har vært forbudt å gjenutsette levende eller levedyktig kongekrabbe. I 2007 var det et oppsving for dette fisket, og det ble landet 162 tonn til en verdi av 3,3 millioner kr. Tilsvarende tall for 2006 var 6,7 tonn, til en verdi av 365 tusen kr. Gjennomsnittvekta for krabbe fanget vest for 26°Ø var i 2007 på 1,2 kg.

### Taskekrabbe (*Cancer pagurus*)

Taskekrabbefisket i 2007 førte til nok et rekordår både i kvantum og verdi i Råfisklagets distrikt. Fiskere fra Nordmøre i sør til Lofoten i nord brakte på land hele 7.024 tonn krabbe til en førstehåndsverdi av 56 millioner kroner. I forhold til 2006-sesongen, som også var et rekordår, innebærer dette en økning i kvantum med hele 1.941 tonn eller 38 prosent og en økning i verdi med hele 17 millioner kroner, det vil si 44 prosent. Dette er de høyeste registreringer Norges Råfisklag har hatt for taskekrabbe siden denne krabben ble underlagt salgslagets omsetning i 1973.

Av tabell 53 fremgår det at landet kvantum taskekrabbe i 2007, sammenlignet med i 2006, økte i alle områder. Økningen i prosent fra 2006 til 2007 var størst i Nord-

Trøndelag med en økning på 393 tonn eller 96 prosent. Verdien i samme område økte med 3,2 millioner kroner eller 110 prosent. Ellers var det i 2007 også et meget godt krabbefiske i områdene Salten/Lofoten og Helgeland. Totalt hadde Salten/Lofoten og Helgeland en omsetning på nesten 3.500 tonn til en verdi av 27,2 millioner kroner. Dette utgjorde en økning med hele 1.166 tonn og en verdiøkning med vel 9,6 millioner kroner.

For andre år på rad, har Nordland (Salten/Helgeland) passert Sør-Trøndelag som det største taskekrabbefylket både i kvantum og verdi.

Deltakelsen i taskekrabbefisket har økt betydelig de siste årene, fra 177 båter og 228 fiskere i 2000 til 472 båter og 566 fiskere i 2007. Økningen i antall båter fra 2006 til 2007 utgjorde 121 båter eller 34 prosent. Antall fiskere økte med 106 eller 23 prosent i samme tidsrom.

Fisket i Sør-Trøndelag begynte på Hitra i midten av mai. Fisket i de andre områdene i Sør-Trøndelag begynte i juni og juli. I løpet av juli var samtlige mottak i gang. Fisket ble avsluttet i uke 50.

Antall krabbekjøpere har vært stabilt de siste årene. To nye mindre kjøpere kom til på Nordmøre, og en tok ikke i mot i Lofoten. I 2007 var det tre kjøper på Nordmøre, fire kjøpere i Sør-Trøndelag, en kjøper i Nord-Trøndelag og en kjøper i Salten. I tillegg til disse kjøperne var det 23 mottaksstasjoner for taskekrabbe. Den største kjøperen i Sør-Trøndelag tar i mot omtrent 60 prosent av all taskekrabbe som blir omsatt i Råfisklagets distrikt.

Taskekrabbefisket foregår i et stort distrikt med en spredt mottaksstruktur og en sentralisert produksjon. Dette gjør næringen svært avhengig av føringsmidler. Det gikk med 3 millioner kroner til føring av taskekrabbe i 2007. Dette ble delvis finansiert av inntrukket egenandel fra fiskere med kr 0,25 pr. kg krabbe. Trekket ble gjort for fiskere som leverte til mottaksstasjoner, med lang og kostnads-krevende transport til produksjonsanlegg. Resten ble dekket opp med offentlige midler.



**Tabell 52: Kvantums- og verdiutvikling for taskekrabbe 1998-2007 (tonn og millioner kroner)**

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kvantum	2.134	2.003	2.188	2.715	3.313	3.782	4.034	4.473	5.083	7.024
Verdi	13	12	15	20	25	29	30	33	39	56

**Tabell 53: Kvantums- og verdiutvikling for taskekrabbe fordelt på de viktigste fangstområder 2003-2007 (tonn og tusen kroner)**

Område	Kvantum					Verdi				
	2003	2004	2005	2006	2007	2003	2004	2005	2006	2007
Salten/Lofoten	134	391	652	926	1.493	1.014	2.970	4.884	7.047	11.696
Helgeland	791	1.112	1.180	1.384	1.983	5.846	8.031	8.488	10.484	15.470
Nord-Trøndelag	434	289	416	409	802	2.997	2.025	2.795	2.922	6.148
Sør-Trøndelag	2.123	2.016	1.949	2.020	2.317	16.613	15.412	15.186	16.049	19.144
Nordmøre	285	225	276	343	428	2.022	1.657	2.027	2.591	3.305

**Tabell 54: Minsteprisutvikling for taskekrabbe 2000-2007 (kroner pr. kg)**

Art/størrelse	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Taskekrabbe til konsum	12,50	13,70	14,00	14,00				
Taskekrabbe til fabrikk	5,60	6,10	6,50	6,40				
Taskekrabbe til konsum (samfengt)	6,00	6,50	7,00	6,90				
Taskekrabbe samfengt, minst 10 % konsum					7,50	7,65	8,00	8,35
Taskekrabbe samfengt, mindre enn 10 % konsum					7,00	7,00	7,35	7,65

**Tabell 55: Gjennomsnittlig oppnådd pris for taskekrabbe 2000-2007 (kroner pr. kg)**

Art/størrelse	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Taskekrabbe, alle anvendelser	6,64	7,29	7,45	7,54	7,44	7,47	7,69	7,94

Minsteprisene i 2007 var kr 8,35 pr. kg for samfengt krabbe med minst 10 prosent konsumandel, en økning med 35 øre pr. kg fra 2006. Pris for samfengt krabbe med mindre enn 10 prosent konsumandel var kr. 7,65 pr kg, en økning med 30 øre pr. kg fra 2006.

Etterspørselen etter taskekrabbe har vært stigende både i Norge og i eksportmarkedene. I 2007 ble det eksportert totalt 1.914 tonn, mot 1.711 tonn i 2006. Dette er en økning på 12 prosent. Eksportverdien økte i samme tidsrom fra 73,8 til 85,5 millioner kroner, en økning på 16 prosent. Av dette gikk 163 tonn som levende krabbe til Sverige - på nivå med 168 tonn i 2006. Gjennomsnittlig eksportpris for levende krabbe til Sverige gikk opp fra kr 44,66 pr. kg i 2006 til kr 46,48 pr. kg i 2007.

Av fryste krabbeprodukter ble det i 2007 eksportert 1.723 tonn til en verdi av 76,8 millioner kroner, mot 1.515 tonn til en verdi av 65,0 millioner kroner i 2006. Gjennomsnittsprisen for fryste krabbeprodukter gikk opp fra kr 42,96 pr. kg i 2006 til kr 44,62 pr. kg i 2007.

De viktigste markedene for fryste krabbeprodukter er EU, herunder Frankrike, Storbritannia, Irland, Sverige og Kina. I Norge blir det hovedsakelig omsatt ferdig rensede skjell og klør, samt noe hel kokt krabbe.

### Vågekval (*Balaenoptera acutorostrata*)

Den norske vågekvalkvoten i 2007 utgjorde 1.052 kval som fordelte seg til følgende fangstfelt; Norsk økonomisk sone, fiskevernsonen ved Svalbard og internasjonalt farvann - 900 kval, herav kunne inntil 165 kval fanges langs norskekysten i EW-området. I fiskerisonen ved Jan Mayen kunne det fanges inntil 152 kval. I alt hadde 32 fangstskuter konsesjon og 29 fartøy tok del i fangsten. På grunn av en svak fangstutvikling tidlig i sesongen, åpnet Fiskeridirektoratet etter hvert for fri fangst innenfor totalkvoten. Råfisklaget foretok en markedsundersøkelse før sesongstart hvor man fikk avklart at 11 kjøpere var interessert i kjøp av til sammen 730 tonn kvalkjøtt. Det var ikke interesse for kjøp av spekk. Råfisklaget bestemte på dette grunnlaget å iverksette kvote pr. fangsttur for hvert enkelt fartøy. Fartøy som leverte til eget anlegg var unntatt fra regulering.

Minsteprisen ble i forkant av 2007-sesongen fastsatt til kr 29,50 pr. kilo for kjøtt til konsum.

Fangsten startet 1. april. Fangsten på kysten i EW-området ble stoppet 28. juli med unntak av for fire fartøy som fikk fortsette fangsten på grunn av et svakt fangstresultat. På slutten av sesongen ønsket kjøperne kjøtt av små kval, som det fantes mest av på kysten. Kjøperne viste liten og ingen interesse av kjøtt fra fjerne farvann. Ved sesongslutt



**Tabell 56: Kvantums- og verdiutvikling for vågekvalkjøtt og –spekk/finner 1998-2007**

Norges Råfisklag:	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kvantum kjøtt (tonn)	754	697	607	692	725	753	615	743	620	622
Kvantum spekk (tonn)	198	148	77	250	51	3	0	0	9	0
Sum kvantum (tonn)	952	845	684	942	776	756	615	743	629	622
Verdi kjøtt (tusen kr)	22.421	19.775	18.454	21.170	22.178	22.148	18.117	21.604	18.787	19.790
Verdi spekk (tusen kr)	595	445	211	1.479	5	3	0	0	45	0
<b>Sum verdi (tusen kr)</b>	<b>23.016</b>	<b>20.220</b>	<b>18.665</b>	<b>22.649</b>	<b>22.183</b>	<b>22.151</b>	<b>18.117</b>	<b>21.604</b>	<b>18.832</b>	<b>19.790</b>
Nasjonal kvote (stk)	671	753	655	549	671	711	670	796	1.052	1.052
Nasjonal fangst (stk)	625	589	487	552	634	647	543	639	545	593
Landinger Norges Råfisklag (stk)	507	491	419	459	538	544	483	573	495	499

**Tabell 57: Minsteprisutvikling for kvalkjøtt sesongen 2000-2007 (kroner pr. kg)**

Art/størrelse	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kvalkjøtt til konsum	27,50	30,00	29,00	29,25	29,00	29,00	30,00/29,00*	29,50

\* Minsteprisen for kvalkjøtt ble i 2006 satt til kr 30,00 t.o.m. 7. mai og kr 29,00 f. o. m. 8. mai og ut sesongen.

**Tabell 58: Nasjonale tall for fangst og omsetning av vågekvalkjøtt og – spekk/finner 1998-2007**

Norge totalt:	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Nasjonal kvote (stk)	671	753	655	549	671	711	670	796	1.052	1.052
Nasjonal fangst (stk)	625	589	487	552	634	647	543	639	545	593
Fartøy i fangst (stk)	34	34	32	34	35	34	34	32	28	29
Kvantum kjøtt (tonn)	912	839	713	837	911	894	704	834	690	763
Gjennomsnittspris kjøtt pr. kg (kr)	29,32	28,39	30,10	30,74	30,31	29,40	29,41	29,05	30,11	31,60
Kvantum spekk (tonn)	225	157	92	304	63	3	0	0	9	0
Gjennomsnittspris spekk pr. kg (kr)	2,62	2,92	2,37	5,52	0,10	0,98	0	0	5,00	0
Av forannevnte kvantum kjøtt ble det omsatt gjennom Norges Råfisklag (tonn)	754	697	607	692	725	753	615	743	620	622

31. august var det fanget 175 kval på kysten. Dette dreide seg om små kval med god kjøttkvalitet omsatt til gode priser. Ser vi hele sesongen under ett, viste kvaliteten og behandlingen av kvalkjøttet fra fanger en bedring i forhold til tidligere år.

#### Markedsrådet for hval

I 2007 ble det inntrukket 50 øre fra fanger og 50 øre fra kjøper for hvert kilo kvalkjøtt som ble omsatt i Norges Råfisklags distrikt. Disse midlene bidro sammen med midler fra fangere utenfor lagets distrikt til en frivillig felles ordning for innenlands generisk markedsføring av kvalkjøtt. Reklameutvalget for småkvalkjøtt skiftet i 2007 navn til Markedsrådet for hval.

#### Krill fra Sørishavet

I 2006 startet et norsk fartøy fangsting etter krill i Sørishavet. Krill er et rekelignende krepsdyr som kommer inn under salgslagenes enerett til omsetning. Siden fartøyet var registrert i Råfisklagets distrikt, kom denne fangstingen av krill inn som en del av Råfisklagets totale omsetning.

Krillen produseres til mel og olje og blir landet i Sør-Amerika. Krillen kan blant annet brukes til fiskefôr og som ingrediens i kosttilskudd, kosmetikk og medisiner. I 2006 ble det fanget 9.000 tonn krill til en førstehandsverdi av 3 millioner kroner, mens tallene for 2007 viser en fangst på 53.000 tonn til en verdi av 17 millioner kroner. I løpet av 2008 kan det bli to norske fartøy som vil drive med fangsting av krill i Sørishavet.

#### Rognkjeks (*Cyclopterus lumpus*)

Omsetningen av rognkjeksrogn kommer fra et fiske i området fra Finnmark til Lofoten. Fisket foregår fra midten av mars, med tidligst oppstart i vest og med avslutning i månedsskiftet juni/juli i Øst-Finnmark. I 1997 var totalproduksjonen av rognkjeksrogn på Island, Grønland, Newfoundland og i Norge langt større enn det markedet etterspurte, og dette resulterte i flere år med dårlig etterspørsel. Årene 2001-2004 var igjen preget av god etterspørsel, og det norske fisket omregnet i tønner rogn á 105 kg netto rognvekt tok seg opp fra 1.700 tønner i 1998 til vel 6.900 tønner i 2002, for deretter å avta årlig

Tabell 59: Kvantums- og verdiutvikling for rognkjeksrogn 2000-2007 (tusen liter og tusen kroner)

	2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007	
	Util- virket	Til- virket	Util- virket	Til- virket	Util- virket	Til- virket	Util- virket	Til- virket	Util- virket	Til- virket	Util- virket	Til- virket	Util- virket	Til- virket	Util- virket	Til- virket
Øst-Finnmark	106,7		219,2		182,8		109,8	0,5	36,4		47,7		36,4		9,3	
Vest-Finnmark	36,4	10,1	111,5	15,1	155,6	13,7	109,2	18,4	54,0	2,8	64,1	17,5	54,0	2,8	31,4	1,4
Troms	126,6	0,4	270,2	4,7	395,5	4,9	274,2	12,7	191,1	24,7	211,1	22,6	191,1	24,7	209,9	13,1
Vesterålen	36,2		63,0		58,9		59,0		5,8	0,8	44,1	2,6	5,8	0,8	46,4	1,4
Lofoten	20,8	13,7	18,5	70,1	20,4	51,9	19,7	79,3	12,8	16,8	12,1	20,6	12,8	16,8	6,0	5,7
<b>Kvantum</b>	<b>326,7</b>	<b>24,2</b>	<b>682,4</b>	<b>89,9</b>	<b>813,2</b>	<b>70,5</b>	<b>571,9</b>	<b>110,9</b>	<b>300,1</b>	<b>45,1</b>	<b>379,1</b>	<b>63,3</b>	<b>300,1</b>	<b>45,1</b>	<b>303,0</b>	<b>21,5</b>
<b>Verdi</b>	<b>8.596</b>	<b>947</b>	<b>18.580</b>	<b>3.708</b>	<b>23.754</b>	<b>3.239</b>	<b>18.665</b>	<b>6.444</b>	<b>8.033</b>	<b>1.523</b>	<b>12.183</b>	<b>3.010</b>	<b>8.033</b>	<b>1.523</b>	<b>7.592</b>	<b>779</b>
<b>Omregnet til tønner</b>	<b>2.513</b>	<b>230</b>	<b>5.249</b>	<b>856</b>	<b>6.255</b>	<b>672</b>	<b>4.399</b>	<b>1.056</b>	<b>3.913</b>	<b>1.128</b>	<b>2.916</b>	<b>602</b>	<b>2.308</b>	<b>429</b>	<b>2.331</b>	<b>205</b>
<b>Sum omregnet til tønner</b>		<b>2.743</b>		<b>6.105</b>		<b>6.927</b>		<b>5.455</b>		<b>5.041</b>		<b>3.518</b>		<b>2.737</b>		<b>2.536</b>
<b>Sum kvantum</b>		<b>350,9</b>		<b>772,3</b>		<b>883,7</b>		<b>682,8</b>		<b>627,1</b>		<b>442,4</b>		<b>345,2</b>		<b>324,5</b>
<b>Sum verdi</b>		<b>9.542</b>		<b>22.287</b>		<b>26.993</b>		<b>25.109</b>		<b>26.497</b>		<b>18.203</b>		<b>9.556</b>		<b>8.370</b>
	<b>Liter</b>	<b>Tønne</b>	<b>Liter</b>	<b>Tønne</b>	<b>Liter</b>	<b>Tønne</b>	<b>Liter</b>	<b>Tønne</b>	<b>Liter</b>	<b>Tønne</b>	<b>Liter</b>	<b>Tønne</b>	<b>Kg</b>	<b>Tønne</b>	<b>Kg</b>	<b>Tønne</b>
Gj.snittspris	26,31	4.117	27,23	4.332	29,21	4.820	32,64	6.102	36,63	6.969	32,14	5.001	26,77	3.561	25,05	3.802

ned til 3.600 tønner i 2005, 2.700 tønner i 2006 og videre til 2.500 tønner i 2007. Deltakelsen i fisket gikk ned fra 730 fartøy i 2003 til 583 fartøy i 2004, og videre til 400 i 2005, 260 i 2006 og til 231 fartøy i 2007. Av kvantumet på 2.500 tønner i 2006 var 200 tønner sjølprodusert. Verdien av kvantumet i 2007 utgjorde 8,4 millioner kroner.

Det norske fisket har fra 1997 til 2004 vært regulert med kvoter på 2.000 liter pr. fartøy. Denne kvoten ble i 2005 redusert til 1.800 liter, men ble i 2006 igjen oppjustert til 2.000 kg, og ble da for første gang regnet i kg i stedet for liter. 2.000 kg var kvoten også i 2007.

Gjennomsnittlig oppnådd pris til fisker for rognkjeksrogn økte hvert år fra 2000 og fram til 2004. I 2000 ble gjennomsnittsprisen for rårogn kr 26,31 pr. liter. Den gikk opp til 36,63 pr. liter i 2004, men i 2005 ble den redusert til kr 32,14 pr. liter og gikk i 2006 ytterligere ned til kr 26,77 pr. kg. I 2007 var gjennomsnittsprisen for rårogn helt nede i kr 25,05 pr. kg, det vil si at praktisk talt alt ble omsatt til minsteprisen som var kr 25,- pr. kg. Oppnådd gjennomsnittspris på sjølprodusert rognkjeksrogn gikk ned fra en toppnotering på nær kr 7.000,- pr. tønne i 2004 til kr 5.000,- pr. tønne i 2005 og videre til kr 3.560 pr. tønne i 2006, men tok seg opp til kr 3.800 pr. tønne i 2007. Minsteprisen for sjølprodusert rogn var kr 3.500,- pr. tønne i 2007.

Det årlige markedet er estimert til 30.000-35.000 tønner rognkjeksrogn. I 2004 ble det totalt fisket rognkjeks for produksjon av 45.000 tønner, noe som førte til store lager ved inngangen til 2005-sesongen. Dette førte til usikkerhet i markedet. Norge, Island, Grønland og Newfoundland ble enige om å begrense fangsten for produksjon av ca. 30.000 tønner i de tre etterfølgende årene. Resultatet

endte på dette nivået i 2005 og 2006, men produksjonen falt helt ned til 22.000 tønner i 2007, først og fremst på grunn av svikt i fiskeriene ved Newfoundland.

De dårlige markedsforholdene gjorde at Norges Råfisklag har sett seg nødt til å senke minsteprisen for rognkjeksrogn både i 2005, 2006 og 2007.

## Biprodukter

Norges Råfisklag merket også i 2007 en stor interesse for lever fra hermetikkindustrien og trandamperiene. Interessen for fryst lever tok seg også opp mot slutten av året. Råfisklaget har utarbeidet en veiledning for sortering av torskelever til blokkfrysing og ferskpakking. Med en bedre kvalitet, er det mulig å oppnå høyere priser til fisker. Det er spesielt viktig at torskelever som pakkes for ferskmarkedet har høy kvalitet.

Kvantumsmessig ble 2007 et bra år. Kaviarfabrikkene viste ikke den helt store interessen for innkjøp. For eksport av sukkersaltet rogn ble det i 2007 en nedgang i kvantum med 135 tonn og eksportprisen økte med kr 1,21 pr. kg i forhold til eksporten i 2006.

Kaviarfabrikkene ønsket i større grad rogn som var marinert i tønner. I Lofoten var det to fabrikker som kjøpte fersk rogn fra produsenter og som gjennomførte slik marinerings.

## Sjølproduksjon av fisk

I 2007 leverte 474 fiskere til sammen 1.599 tonn (omregnet rundvekt) sjølprodusert tørrfisk til en verdi av 18,5 millioner kroner. Av dette utgjorde torsk 60 prosent, sei 36 prosent og annen fisk 4 prosent. Gjennomsnittsprisen for tørrfisk fra sjølprodusentene økte med 13 prosent for torsk og 12 prosent for sei sammenlignet med omsetningen i 2006.

**Tabell 60: Kvantums- og prisutvikling for torskelever 1998-2007 (tonn og kroner)**

Kvantum og pris	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kvantum torskelever totalt	6.487	3.776	3.579	4.597	6.255	5.328	3.592	4.454	5.600	6.063
Gjennomsnittspris pr. kg	2,92	2,96	2,81	3,47	2,81	2,08	1,69	3,52	4,30	4,68
Minstepris pr. kg (vinter)	2,75	2,75	2,50	2,50	2,50	2,00	1,00	3,00	4,00	4,50
Kvantum torskelever på auksjon				250	331	221	110	218	161	250
Gjennomsnittspris pr. kg på auksjon				8,25	4,27	3,89	9,11	10,04	7,41	9,68

**Tabell 61: Kvantums- og prisutvikling for torskerogn 1998-2007 (tonn og kroner)**

Kvantum og pris	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kvantum torskerogn totalt	4.345	2.400	2.284	2.668	3.464	3.255	3.298	3.081	3.360	3.833
Gjennomsnittspris pr. kg	10,60	11,65	12,09	18,47	20,40	9,64	8,53	10,26	11,08	12,19
Minstepris pr. kg (vinter)	11,50	11,75	12,00	13,00	19,50	10,00	8,50	10,00	11,00	12,00
Kvantum torskerogn på auksjon				154	204	94	86	108	78	103
Gjennomsnittspris pr. kg på auksjon				53,69	32,54	11,11	14,40	15,08	17,93	22,74

**Tabell 62: Kontrollomfang i perioden 2000-2007**

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kontrollrunder	127	69	186	196	262	143	156	173
Tineprøver Fisk	64	37	33	14	5	0	1	0
Tineprøver Reker	35	137	140	65	62	62	41	25
Omsetningskontroller	7	7	3	7	3	5	7	2

## Kontrollordninger

Salgslagets kontrollplikt og kontrollansvar er nedfelt i råfisklovens § 7, Lov om saltvannsfiske § 45 a jfr. §§ 7 og 11 i samme lov, forskrift om salgslagenes kontrollplikt og Norges Råfisklags egne forretningsregler. Kontrollen omfatter henholdsvis innkjøps-/salgskontroll hos registrerte kjøpere i Råfisklagets distrikt, kvote-/bifangstkontroll samt kontroll med salgslagets egne bestemmelser.

I beretningsåret utgjorde kontrollavdelingen 7 årsverk. Det benyttes også personellressurser fra IT og økonomiavdelingen til blant annet kvotekontroll. I tillegg til dette brukes det personellressurser ved regionkontorene til kontroll. Totalt ble det benyttet ca. 9 årsverk til kontroll i 2006.

### Kontrollavdelingen i Tromsø

Viktige oppgaver i den sentrale kontrollavdelingen er vanlig ressurskontroll, veiledning og kvalitetsfremmende tiltak. Avdelingen har også ansvaret for gjennomføringen av kvotekontrollen for alle fartøy registrert i Råfisklagets distrikt. All saksbehandling i forbindelse med kvotekontrollen gjøres ved kontoret i Tromsø.

Ved gjennomføring av ressurskontrollen er det blant annet viktig å påse at landet fangst blir korrekt registrert på slutt-seddel. Det gjennomføres også større omsetningskontroller, hvor vi ser på bedriftenes kjøp og salg av fisk.

Avdelingen arbeider mye med forskjellige prosjekter for bedring av kvaliteten på fisk og fiskevarer som omsettes i lagets distrikt.

Kontrollavdelingen tilbyr også tjenester i form av tineprøver av ombordfryste reker og ombordfryst fisk, sistnevnte etter avtale med Råfisklagets auksjonsavdeling i Svolvær.

### Beretningsperioden

I beretningsperioden har kontrollavdelingen hatt et nært og godt samarbeid med flere andre kontrollinstanser. Ressurskontrollgruppe Nord har i den sammenheng fungert meget bra. Her møtes representanter fra Fiskeridirektoratet, Kystvakten og salgslagene tre ganger i året, hvor kontrollplaner utveksles og ideer for felles kontroller diskuteres. Gruppen er også en arena for diskusjon og avklaring av forhold som sørger for likebehandling i det aktuelle kontrollområdet. Gruppen ledes av Fiskeridirektoratet sentralt.

I ressurskontrollen brukes systemet for strategisk risikovurdering. Dette blir gjort i samarbeid med Fiskeridirektoratet og baseres på felles prinsipper. Gjennom dette systemet er det nå utarbeidet en felles nasjonal plan for strategisk risikovurdering av ressurskontrollen.

Kontrollavdelingen har i 2007 brukt ekstra ressurser på arbeid med forsøk på heving av kvaliteten på fisk som landes og omsettes gjennom Råfisklaget. Avdelingen har

vært innvollvert i flere prosjekter bla. Skreikampanjen, Røst prosjektet, kvalinformasjon og generell kvalitetsinformasjon til næringsaktørene i form av kurs/møter.

Ellers har avdelingen arbeidet med generell ressurskontroll både på egen hånd og i samarbeid med Fiskeridirektoratet. Her har vi fulgt de vanlige fiskerisesongene fra nord til sør. Et viktig fokus har vært rett bruk av sluttседdel både med hensyn til krav til utfylling og innsending, men også at det er korrekte opplysninger på seddelen.

## Styrets markedsmidler

Styrets setter årlig av bevilgninger til markedstiltak. Frem til medio 2007 ble disse bevilgningene håndtert av Markedsutvalget, styrets fagorgan innen markedstiltak. En omorganisering resulterte i at Markedsutvalget ikke lengre består som selvstendig utvalg. Nå håndteres markedsbevilgningene administrativt samtidig som styrets arbeidsutvalg bidrar til overordnede prioriteringer og får referert bevilgninger og avslag. Bevilgningene brukes til markedsføring, kvalitetstiltak og produktutvikling med sikte på å fremme salget og øke verdien av produkter av hvitfisk og andre arter som vi har omsetningsretten til. Profilerings av Norges Råfisklag er også en del av utvalgets arbeidsområder.

Av saker som ble støttet i 2007 kan nevnes:

- Markedskampanje for kvalitetsmerket SKREI®
- Kvalitetsarbeid i forbindelse med kvalitetsmerket SKREI®
- Markedsprosjekter sammen med sjømatleverandør i forbrukermarkedet
- Profilerings av sjømat på arrangementer rettet mot ungdom.
- NM for fiskediskansatte

Råfisklagets medvirkning i markedsprosjekter bidrar til et nært samarbeid med bedrifter og organisasjoner i næringen. På svært mange områder har alle aktørene i verdikjeden felles visjoner og mål. Det er viktig for Råfisklaget å arbeide med markedsprosjekter. Det totalbeløp som bevilges hvert år, er beskjedent i den store sammenhengen, men kan ha stor betydning for gjennomføringen av enkeltprosjekter. I tillegg er virksomheten med på å sette fokus på markedsarbeid, og det bidrar til markedskunnskap internt i laget. Råfisklaget viser ansvar for hele verdikjeden.

## Økonomi

### Oppgjør gjennom laget

Det har i 2007 vært foretatt oppgjør for fangster til en verdi av omlag 5,1 milliarder kroner til norske fiskere som har levert fangst i Norges Råfisklags distrikt. Totalt ble det foretatt ca. 210.000 oppgjør.



Tromsdalen (TUIL) fotball støttes av Norges Råfisklag. Eirik André Yndestad i aksjon. Foto: Thor E. Kalsaas

Med innsendte sluttседler som grunnlag, garanterer Norges Råfisklag oppgjør for alle leveranser fra norske fiskere. Oppgjørstiden til fisker er 15 dager etter at fangsten er levert. Dette bidrar til å sikre økonomi og likviditet for fiskerne, og reduserer behovet for å ta ut forskudd på fangstoppgjør hos fiskekjøper.

Oppgjørsordningen for fiskerne har høy prioritet i Norges Råfisklag. Det satses store ressurser på å opprettholde nøyaktighet, punktlighet og service for fiskerne gjennom denne rutinen. Oppgjørsordningen er en unik tjeneste. Kommer fiskekjøperen i økonomiske vanskeligheter, unngår fiskerne gjennom oppgjørsordningen risikoen for å bli påført et økonomisk tap. Dette viser hvilket økonomisk sikkerhetssystem fiskerne har gjennom Norges Råfisklag. Sammen med Råfisklagskortet er denne tjenesten i dag det beste og mest fleksible oppgjørssystemet for norske fiskere.

Gjennom oppgjørsordningen sikres fiskerne like leveringsvilkår og kjøperne like konkurransevilkår. Som det eneste salgslaget i Norge er det adgang til å få utbetalt forskudd i form av kontanter, varer og lignende direkte fra fiskekjøperen, som kan trekke inntil 25 prosent av sluttседdelens verdi til dekning av sitt tilgodehavende. En annen løsning er at kjøperen sender inn transport-erklæring for mellomværendet - underskrevet av fisker - til Råfisklaget som da overfører betaling til kjøper etter



*Flakstad ILs lillejenter er støttet med drakter fra Norges Råfisklag.*

hvert som sluttsedlene kommer inn. Dette sikrer kjøperen betaling for et eventuelt tilgodehavende uansett hvor fangsten leveres.

Når det gjelder forskuddsbehovet som fiskerne har under fisket, så tilbyr Råfisklaget en unik løsning til de fiskerne som har Råfisklagskortet. Denne fungerer slik at straks sluttseddelen er registrert og godkjent hos Råfisklaget utløses det automatisk en kredittramme på fiskers konto tilsvarende oppgjøret. Denne rammen kan disponeres fram til oppgjøret overføres til konto 15 dager etter sluttseddeldato. Ved bruk av denne løsningen må fiskeren betale renter for de dagene kreditten benyttes, men det er likevel et godt og rimelig tilbud. Dette tilbudet gir fiskeren mulighet til å disponere fangstens verdi 3 dager etter at fangsten er levert!

Som en tilleggstjeneste under oppgjørsordningen er det utviklet et opplegg med betalingsformidling der fisker selv kan bestemme at oppgjøret skal fordeles til ulike kontoer og betalingsmottakere. Eksempel på dette er at noen fiskere overfører et fast beløp til egen skattetrekkkonto etter bortfall av ordningen med sikringstrekk. Mange fiskere inngår avtaler med leverandører av redskap, bunkers, proviant, etc., om at betaling kan foretas ved trekk i oppgjøret fra Råfisklaget. Dette gir fiskeren større kredittmulighet i driftssituasjonen.

Etter innføringen av den nye landingsforskriften utsteder kjøperen en sluttseddel pr. leveranse som innsendes daglig til salgslaget. For å redusere bilags- og transaksjonsmengden produserer Råfisklaget en ukentlig samleavregning som kan benyttes som regnskapsbilag, og en ukentlig samlekvittering for banktransaksjonene.

Råfisklaget har satset på å utvikle elektroniske løsninger for effektivt å kunne håndtere den store informasjonsmengden som er knyttet til omsetningen, og denne satsingen har gitt store gevinster samtidig som det er etablert en teknologisk plattform for fremtiden med mulighet for utvikling av nye tjenester og effektive rutiner.

Råfisklagets har over flere år stimulert kjøperne gjennom et økonomisk bidrag til installasjon av elektroniske systemer for behandling og overføring av sluttsedler, og ved utgangen av 2007 ble nesten alt av sluttseddelmassen innsendt elektronisk. Målsettingen vil være at samtlige sedler kommer inn over nettet.

Råfisklaget tilbyr kjøperne en løsning med E-faktura. Dette er blitt godt mottatt, og ved utgangen av 2007 benyttet ca.80 prosent av kjøperne denne løsningen der data fra faktura overføres elektronisk og kan, noe avhengig av den tekniske løsningen, oppdatere kjøperens systemer automatisk.

### Strukturavgift

I henhold til forskrift datert 30. juni 2004 om strukturavgift og strukturfond for kapasitetstilpasning av fiskeflåten har Fiskeri- og kystdepartementet med hjemmel i Lov om saltvannsfiske pålagt salgslagene å kreve inn strukturavgiften.

Strukturavgiften fastsettes av Stortinget. Avgiftssatsen for perioden 1. januar til 31. desember 2007 var 0,05 prosent av brutto fangstverdi fratrukket lagsavgift til salgslaget (trekkgrunnlag I).

Strukturavgiften trekkes på fiskers avregning for levert fangst, og blir overført terminvis til Fiskeridirektoratet.

### Kontrollavgift

Stortinget godkjente i desember 2004 innføring av særskilt kontrollavgift for alle leveranser av fisk, fiskeprodukter, med videre. Fiskeri- og kystdepartementet fastsatte gjennom forskrift at innkreving av avgiften skulle iverksettes fra 1. januar 2005, og at salgslagene skulle foreta innkrevingen gjennom trekk i fiskers avregning for førstehåndsomsatte fangster.

Avgiftssatsen for perioden 1. januar til 31. desember 2007 var 0,2 prosent av trekkgrunnlag I på avregningen, og avgiften innbetales terminvis til Fiskeridirektoratet.

### Matproduksjonsavgift

Etter henvendelse fra Mattilsynet påtok Råfisklaget og de øvrige fiskesalgslagene i Norge seg oppgaven med innkreving av matproduksjonsavgift fra kjøpere. Avgiften erstattet den tidligere landingsavgiften som kjøperne betalte til Fiskeridirektoratet.

Matproduksjonsavgiften ble iverksatt fra 1. januar 2004, men salgslagene startet rutinemessig innkreving 1. januar 2005.

### Eiendomsdrift

Gjennom sitt heleide datterselskap Fiskernes Hus AS forvaltes sentrale eiendommer i Tromsø og Svolvær. I Tromsø eies bygningene Sjøgata 41/43, Stortorget 2 og Sjøgata 39, som fremstår som et samlet kvartal på ca. 15.000 kvm. Lokalene leies ut til en rekke virksomheter, og der også Råfisklaget har sitt hovedkontor.

I Svolvær eies bygget Fiskergata 22 på ca. 3.000 kvm. Leietakere er i stor grad offentlig virksomhet, og lagets regionkontor har sine lokaler der.

Eiendommene forvaltes godt, og kontinuerlig vedlikehold gjør at bygningene fremstår som attraktive, moderne og konkurransedyktige på markedet.

Fiskernes Hus AS ønsker å være en langsiktig og seriøs eiendomsforvalter.

Fiskernes Hus AS har 25 prosent eierandel i Samvirkegården i Tromsø. Sammen med den andre eieren, Coop Nord (75 prosent), er det startet et utviklingsprosjekt der planen er å oppføre et nytt bygg på et av de mest sentrale og attraktive områdene i Tromsø sentrum. Dersom alt går etter planen, vil det nye bygget kunne stå ferdig i 2011. Norge Råfisklag har bidratt og deltatt aktivt i planarbeidet for etablering av et nasjonalt kyst- og sjømatcenter i bygget.

### Kapitalforvaltning

Styret har godkjent lagets strategi og retningslinjer for kapitalforvaltningen der det er definert hvilke rammer og risiko porteføljen skal følge. Et mål for forvaltningen er å oppnå god avkastning gjennom moderat risiko. Dette oppnås ved å sette sammen porteføljen i ulike aktivaklasser og bruk av flere forvaltere, og det søkes å benytte instrumenter som svinger ulikt.

Den aktive porteføljen – handelsporteføljen – er definert som langsiktig likviditet. Utenom denne er kortsiktig likviditet og strategiske plasseringer i form av anleggsaksjer.

Den aktive kapitalforvaltningen foretas av tre eksterne forvaltere i tillegg til egen forvaltning av en mindre andel av porteføljen. Alle forvalterne følger samme retningslinjer, og resultatene blir kontinuerlig sammenlignet. Dersom en forvalter oppnår svakere resultater over tid, vil denne bli skiftet ut med annen forvalter.

Til hvert styremøte fremlegges rapport om kapitalforvaltningen med oversikt over resultat og rammer, samtidig som det gis en vurdering av utsiktene fremover på finansmarkedet.

Porteføljen består i dag av aksjer/aksjefond og obligasjoner/obligasjonsfond i inn- og utland, pengemarkeds-plasseringer og eiendomsfond. Sammensetningen pr. 31.12.2007 fremgår av diagram 18.

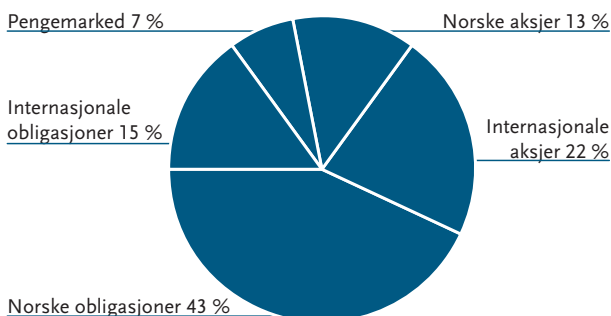


Diagram 18: Norges Råfisklags plasseringer

## Informasjonsteknologi

2007 har vært et år delt mellom systemutvikling i langsiktige prosjekter, integrering av system og konsolidering av siste års vesentlige moderniseringer av den tekniske infrastrukturen. Alle delene er viktige slik at vi kan gi våre kunder nye og gode tjenester samtidig som vi holder høy stabilitet, sikkerhet og effektivitet på systemene.

### Elektronisk faktura – PDF og XML

Vi kunne fra og med 2007 tilby fiskekjøperne elektronisk faktura. Det betyr at de kan få faktura for sine kjøp tilsendt elektronisk som lesbart pdf-dokument eventuelt med tillegg av et maskinlesbart xml-dokument for de som ønsker direkte innlesning i sitt økonomisystem.

### Sporing

Verdikjedesporing tok for alvor av i fiskerinæringa i 2007. Det ble startet en rekke prosjekter med målsetting om å etablere sporbarhet gjennom flere ledd i næringa. Som deltaker i det nasjonale prosjektet "Dokumentasjon av lovlig fanget fisk og innføring av verdikjedesporing – hvitfisk fersk filet" har vi levert sporingmeldinger basert på sluttseddelen i tråd med TraceCore-formatet. I første omgang sender vi disse meldingene til kjøperen av den aktuelle fangsten. Fiskekjøperen skal dernest ta vare på denne sporinginformasjonen i den videre behandling av fangsten over til neste ledd.

### Elektronisk auksjon og tilskuddsbehandling

Dette er to større utviklingsprosjekt som har pågått i 2007 med målsetting om å bli satt i drift i 2008. Vi har utført et stort arbeid på analyse, design og implementering av disse funksjonene og de første testene var i gang ved utløpet av året.

### Videreutvikling på nettstedet

Vårt nettsted – [www.rafisklaget.no](http://www.rafisklaget.no) – er under kontinuerlig utvikling og har etter hvert blitt en sentral informasjonskilde for våre kunder – både innen forretningsdrift og forvaltning. Det er nå drøyt 1.000 brukere registrert med egen innlogging på de lukkede delene av nettstedet. Disse får stadig flere forretningsdokumenter og oversikter tilknyttet sin aktivitet tilgjengelig via nettstedet.

## Råfisklagskortet

Råfisklagskortet er et internasjonalt betalingskort med fordeler for fiskere gjennom rabattavtaler, og med en moderne og avansert funksjonalitet som gjør at Råfisklaget kan tilby fiskerne et komplett oppgjørstilbud. Når sluttseddel er innsendt og godkjent, utløses

automatisk en kreditt på Råfisklagskontoen tilsvarende utbetalingsbeløpet. Denne kreditt kan fisker disponere mot en rentegodtgjørelse. Fisker vil dermed ha verdien på sluttseddelen tilgjengelig nesten 14 dager før endelig oppgjør finner sted.

I løpet av 2007 ble det forhandlet ny avtale med Telenor. Denne avtalen kommer i tillegg til avtalen med Telenor Mobil. Den nye avtalen omfatter hjemmetelefoni, online ADSL og rabatter på privatabonnement. Avtalen trer i kraft i løpet av 2008.

Markedsrenten hadde en markant økning i løpet av 2007, som også førte til en økning i rentesatsen på Råfisklagskontoene. Ved inngangen av året var rentesatsen 2,75 prosent og ved utgangen 4,75 prosent.

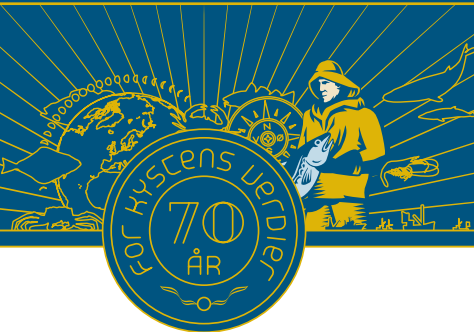
Selvstendig næringsdrivende med Råfisklagskortet fikk tilbud om pensjonssparing i Danica Pensjon. Inntil 4 prosent av siste års lønn kan settes av til pensjonssparing, beløpet trekkes fra næringsinntekten og medfører skatteinnsparinger. Det ble sendt DM (direct mail) til samtlige kortinnehavere om tilbudet.

Samlet innestående på Råfisklagskontoene var 301 millioner kroner pr. 31.12.2007. Gjennomsnittlig samlet innestående var ca. 330 millioner kroner i løpet av året. Antall konti var ca. 2.200, av disse var 83 nye av året. En del konti ble avsluttet som følge av at innehaverne gikk over i andre yrker, ble pensjonerte eller hadde relasjoner i andre banker hvor de pliktet å få oppgjøret inn til disse bankene.



## Valg og oppnevninger til tillitsvern

I henhold til gitte fullmakter har styret i beretningsåret 2007 foretatt valg og oppnevninger til tillitsvern i selskaper og utvalg hvor Norges Råfisklag har representasjonsrett. En oversikt over Råfisklagets representasjon i styrer, råd og utvalg med tilknytning til fiskerinæringa er satt opp bak i beretningen.



# Statistikk (Ingen priser eller verdier for ulike år er korrigert for inflasjon)

**Tabell 63: Totalomsetning Norges Råfisklags distrikt i kvantum rund vekt og verdi 2000-2007 (tonn og 1000 kr)**

Varesort	2000		2001		2002		2003	
	Tonn	1000 kr	Tonn	1000 kr	Tonn	1000 kr	Tonn	1000 kr
Torsk	296.168	3.668.469	301.060	3.869.025	313.887	3.643.233	252.218	2.550.933
Hyse	45.208	469.769	55.260	621.460	53.678	516.550	53.905	343.763
Sei	106.521	436.981	103.836	463.807	109.093	451.624	115.400	377.194
Lange	5.097	56.832	4.112	58.550	4.726	57.784	5.385	55.467
Brosme	8.866	62.066	7.605	59.164	6.758	51.154	6.203	41.219
Lyr	1.547	11.403	1.188	8.835	1.440	11.103	1.615	12.706
Bleike	26	203	24	227	26	177	16	88
Kveite	401	15.367	377	15.341	415	16.886	465	18.405
Blåkveite	10.473	166.471	11.392	184.014	6.808	79.447	8.023	108.672
Flyndre	2.077	17.426	1.188	10.491	1.110	10.240	1.621	15.695
Skate	60	141	90	168	113	226	58	134
Steinbit	2.452	14.032	1.758	11.950	1.951	12.703	1.609	9.936
Breiflabb	1.441	36.234	2.173	61.960	1.285	33.017	1.432	32.169
Uer	13.892	93.000	11.981	84.485	8.591	57.582	6.867	45.823
Isgalt	52	253	46	172	17	50	22	82
Kvitlaks	4.479	13.120	7.344	27.143	5.837	19.696	7.475	22.974
Piggvar	1	41	3	64	1	30	2	49
Pigghå	765	5.079	397	3.154	326	2.493	411	3.127
Ål	5	128	9	256	8	219	6	168
Diverse fisk	4.470	12.140	7.061	20.817	4.265	9.119	4.030	7.094
<b>FISK I ALT</b>	<b>504.000</b>	<b>5.079.155</b>	<b>516.905</b>	<b>5.501.082</b>	<b>520.335</b>	<b>4.973.330</b>	<b>466.764</b>	<b>3.645.699</b>
Biprodukter	10.759	64.949	11.853	107.423	14.392	134.555	12.203	80.051
Skalldyr og bløtdyr	81.330	1.045.451	56.296	648.535	63.469	661.656	55.524	604.333
Småkval (vågekval)	684	18.665	942	22.649	776	22.183	756	22.151
<b>TOTAL OMSETNING</b>		<b>6.208.220</b>		<b>6.279.690</b>		<b>5.791.723</b>		<b>4.352.234</b>
<b>INKLUDERT I TALLENE OVER</b>								
Sjøtilvirket tørrfisk	2.320	22.037	2.429	23.689	2.090	19.037	2.842	23.736
Sjøtilvirket saltfisk	3.496	31.958	1.511	14.765	1.937	20.185	47	461

\* Krill fisket i Sørishavet av fartøy hjemmehørende i Råfisklagets distrikt utgjorde av skalldyr og bløtdyr ca. 9.000 tonn til verdi 3 millioner kroner i 2006 og 53.000 tonn til verdi 17 millioner kroner i 2007.

**Tabell 64: Minstepriser for utvalgte fiskesorter sløyd uten hode 2000-2007 (kroner pr. kg)**

Sortering	2000				2001				2002				2003			
	Vinter	Vår	Som.	Høst	Vinter	Vår	Som.	Høst	Vinter	Vår	Som.	Høst	Vinter	Vår	Som.	Høst
Torsk	over 5 kg															
	over 2,5 kg*	19,00	19,00	19,00	19,00	20,00	20,00	20,00	20,00	19,00	17,25	17,25	16,00	15,00	15,00	15,00
	1,0-2,5 kg	15,60	15,60	15,60	15,60	15,60	15,60	15,60	15,60	15,60	14,75	14,75	13,50	13,00	13,00	13,00
Hyse	over 8 hg	12,60	12,60	13,00	13,40	14,30	14,30	14,30	14,30	14,30	13,50	13,50	11,25	10,00	8,00	8,00
Sei	over 2,3 kg	6,40	6,40	6,00	6,20	6,40	6,40	5,90	6,00	6,20	6,00	6,00	5,60	5,20	5,00	5,00
	1,2-2,3 kg	5,35	5,35	5,00	5,00	5,20	5,20	4,70	4,80	5,20	5,00	5,00	4,70	4,30	4,30	4,30
Brosme	over 2,0 kg	9,50	9,50	9,50	9,50	10,00	10,00	9,50	9,50	10,50	10,50	10,50	9,25	8,60	8,60	8,60

\* Fra mai 2007 ble det opprettet egen minstepris for torsk over 5,0 kg. I denne tabellen er derfor minsteprisen for torsk over 2,5 kg fra og med vår 2007 begrenset til torsk 2,5-5,0 kg.



2004		2005		2006		2007		Varesort
Tonn	1000 kr	Tonn	1000 kr	Tonn	10,300 kr	Tonn	1000 kr	
256.980	2.883.549	262.852	3.213.124	258.110	3.508.943	271.283	4.175.131	Torsk
59.812	368.113	61.098	436.882	66.100	597.428	79.005	749.387	Hyse
109.172	382.051	101.103	423.237	137.019	625.417	111.538	554.914	Sei
5.309	61.020	3.593	34.740	4.234	45.153	4.675	46.243	Lange
5.511	35.433	3.732	21.940	4.794	32.425	5.431	40.178	Brosme
1.529	12.913	1.452	12.978	1.769	18.010	1.474	16.610	Lyr
10	58	11	62	17	93	12	71	Bleike
559	22.157	712	28.511	1.024	41.878	1.221	49.663	Kveite
10.482	173.318	10.361	174.345	7.939	146.605	7.345	116.888	Blåkveite
1.465	15.523	1.713	17.389	1.363	13.650	1.415	14.098	Flyndre
68	165	77	182	90	208	117	366	Skate
1.870	12.503	2.006	14.001	2.430	18.396	3.270	27.599	Steinbit
1.933	43.888	1.888	43.251	3.121	73.821	3.408	81.798	Breiflabb
6.254	46.545	6.293	52.853	6.248	56.369	7.190	54.131	Uer
69	270	37	115	36	114	29	137	Isgalt
10.806	29.678	15.401	40.418	18.711	52.169	10.294	37.686	Kvitlaks
3	72	3	73	3	79	4	104	Piggvar
387	3.268	651	4.804	467	3.814	286	2.178	Pigghå
4	108	1	34	1	45	2	64	Ål
6.174	9.757	5.166	9.788	6.395	11.047	3.998	9.896	Diverse fisk
<b>478.396</b>	<b>4.100.389</b>	<b>478.149</b>	<b>4.528.726</b>	<b>519.870</b>	<b>5.245.663</b>	<b>511.997</b>	<b>5.977.141</b>	<b>FISK I ALT</b>
10.436	74.535	12.422	77.459	14.884	91.028	15.327	102.458	Biprodukter
51.061	658.355	47.336	539.574	40.463*	516.291*	83.117*	486.892*	Skalldyr og bløtdyr
615	18.116	743	21.604	629	18.832	622	19.790	Småkval (vågekval)
	<b>4.851.396</b>		<b>5.167.364</b>		<b>5.871.815*</b>		<b>6.586.280*</b>	<b>TOTAL OMSETNING</b>
<b>INKLUDERT I TALLENE OVER</b>								
2.406	23.468	1.757	17.548	1.668	17.753	1.583	18.521	Sjøtilvirket tørrfisk
378	3.998	342	3.293	59	720	17	272	Sjøtilvirket saltfisk

2004				2005				2006				2007				Sortering
Vinter	Vår	Som.	Høst	Vinter	Vår	Som.	Høst	Vinter	Vår	Som.	Høst	Vinter	Vår	Som.	Høst	
													25,00	25,00	25,00	over 5 kg
17,00	17,00	17,00	17,00	18,25	18,50	18,50	18,75	19,25	19,25	19,25	20,00	21,50	22,00	22,00	22,00	over 2,5 kg*
14,00	14,00	14,00	14,00	15,00	15,25	15,25	15,75	16,25	17,00	17,00	17,50	18,50	19,00	19,00	19,00	1,0–2,5 kg
7,50	7,50	7,50	7,75	7,75	7,75	7,75	8,25	8,25	9,00	9,00	9,75	10,50	10,50	10,50	10,50	over 8 hg
5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,50	5,50	6,25	7,50	8,00	8,00	8,00	8,00	7,50	7,50	7,50	over 2,3 kg
4,30	4,30	4,30	4,30	4,30	4,60	4,60	4,60	5,20	5,60	5,60	5,60	5,90	5,50	5,50	5,50	1,2–2,3 kg
8,60	8,40	8,40	8,40	8,40	8,00	8,00	7,75	7,75	7,75	7,75	8,00	8,50	8,50	8,50	8,50	over 2,0 kg

**Tabell 65:** Totalomsetning 1940-2007 (Kvantum er oppgitt i sløyd/hodekappet vekt og i verditallene er pristilskudd som ble gitt for 1994 inkludert)

	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949
Kvantum tonn	208.141	203.368	181.752	144.451	149.952	111.861	226.004	303.505	248.103	237.769
Verdi 1000 kr	29.527	59.410	60.820	54.491	57.983	45.774	77.199	116.961	102.144	107.327
	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959
Kvantum tonn	261.045	297.534	301.299	279.541	247.434	286.916	346.492	278.645	318.946	341.413
Verdi 1000 kr	125.656	180.709	192.021	178.802	173.556	213.641	239.725	215.494	247.452	273.215
	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Kvantum tonn	315.484	330.191	306.506	324.486	310.337	360.782	383.017	341.307	351.677	384.675
Verdi 1000 kr	267.257	297.981	275.018	295.158	290.757	391.963	426.017	387.485	408.878	419.671
	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979
Kvantum tonn	406.245	412.057	425.131	387.232	371.311	336.073	383.579	410.303	378.704	377.650
Verdi 1000 kr	484.040	637.643	695.534	742.950	973.655	814.717	1.168.632	1.408.011	1.382.418	1.444.953
	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
Kvantum tonn	348.926	391.888	403.551	373.718	378.615	348.597	315.285	344.107	318.025	279.965
Verdi 1000 kr	1.625.268	1.977.684	1.987.888	2.032.106	2.138.646	2.285.741	2.672.478	3.082.595	2.504.406	2.223.209
	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Kvantum tonn	236.361	278.751	336.632	387.268	446.273	456.286	445.620	541.376	497.111	467.795
Verdi 1000 kr	2.366.686	3.082.242	3.421.003	3.445.158	4.081.976	4.594.394	4.193.683	4.850.308	6.065.452	6.559.644
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007		
Kvantum tonn	433.842	421.796	432.419	386.968	386.068	385.991	410.745*	400.946*		
Verdi 1000 kr	6.208.220	6.279.506	5.791.724	4.352.234	4.851.396	5.167.364	5.871.815*	6.586.280*		

\* Krill fisket i Sørishavet av fartøy hjemmehørende i Råfisklagets distrikt utgjorde av skalldyr og bløtdyr ca. 9.000 tonn til verdi 3 millioner kroner i 2006 og 53.000 tonn til verdi 17 millioner kroner i 2007.

**Tabell 66:** Gjennomsnittlig oppnådde priser for alle størrelser av fersk og ombordfryst torsk, hyse og sei sløyd uten hode 2000-2007 (kroner pr. kg)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Torsk	18,54	19,52	17,43	15,01	16,86	18,42	20,52	23,07
Hyse	14,26	15,63	13,54	8,66	8,60	10,40	13,46	13,29
Sei	5,99	6,28	5,99	5,03	5,26	6,47	8,01	7,63



Norges Råfisklags informasjonsmagasin kom ut i fire utgaver i 2007. "På første hånd" så dagens lys med første utgave i 2006. Magasinet er et resultat av Råfisklagets ønske om å nå ut med mer informasjon til sine kunder.

## Representanter fra Norges Råfisklag i styrer, råd og utvalg med tilknytning til fiskerinæringen pr. 31.12.2007

### Styret

#### Fiskeribladet AS:

Jan Erik Larsen, styreleder  
Alf-Erik Veipe  
1. vara Johnny Caspersen  
2. vara Lena Pettersen

#### Fiskernes Hus AS:

Tommy Nygård, styreleder  
Alf-Erik Veipe  
Kurt Ludvigsen  
Lena Pettersen, daglig leder  
1. vara Brita Åsheim Rasmussen

#### Marinvest AS:

Einar Frismo, styreleder  
Hilmar Blikø, nestleder  
Benedicte Nielsen  
1. vara Svein Ove Haugland  
2. vara Kurt Ludvigsen

#### Måsøy Næringsutvikling AS:

Tommy Nygård

#### Nofima AS:

Trygve Myrvang

#### Samvirkegården AS:

Alf-Erik Veipe  
Vara Tommy Nygård

#### Sjøgata 41/43 ANS:

Alf-Erik Veipe, styreleder  
Kurt Ludvigsen  
Lena Pettersen

#### Støttefondene for mottaksstasjoner:

Finnmark: Willy Andreassen  
Troms: Robert Hansen  
Nordland: Jan Andersen  
Trøndelag: Hilmar Blikø

### Råd/utvalg

#### Arbeidsmiljøutvalget:

Alf-Erik Veipe  
Lena Pettersen  
Tove Isaksen  
Kjell-Arne Pedersen

#### Eksportutvalget for fisk:

Medlemmer av markedsgrupper:  
Norge: Lise Mangseth  
Konvensjonell sektor: Lise Mangseth  
Hvitfisk: Benedicte Nielsen  
Reker: Tor-Edgar Ripman

#### Fiskernes Ulykkeskasse:

Ingvald Olsen (samarbeidsutvalget)  
Hilmar Blikø (styret)

#### Fiskesalgslagenes Samarbeidsråd:

Robert Hansen  
Vara Hilmar Blikø  
Trygve Myrvang  
Vara Svein Ove Haugland

#### Informasjonsutvalget for reker:

Trygve Myrvang, leder  
Johnny Caspersen

#### Kontrollkomiteen for garantiordningen:

Alf-Erik Veipe  
Vara Svein Ove Haugland

#### Krabbeutvalget:

Idar Gustad  
Hilmar Blikø  
Ingvald Olsen

#### Norges Råfisklags Pensjonskasse:

Thor Wold, styreleder  
Jan Magne Flaot  
Alf-Erik Veipe, daglig leder  
Vara Ole G. Koch  
Vara Eldbjørg Olsen

#### Norges Råfisklags Hjelpesfond:

Thor E. Kalsaas, leder  
Hermod Lorentsen  
Einar Tønsberg  
1. vara Arvid Ahlquist  
2. vara Jarle Schjølberg  
3. vara Marit Ovesen

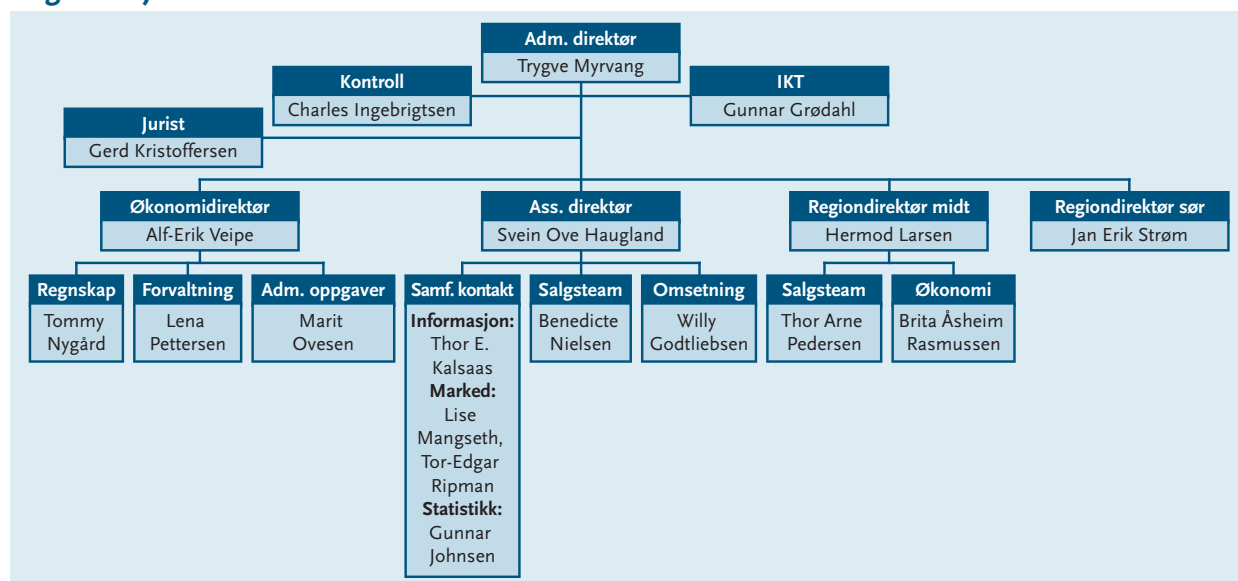
#### Markedsrådet for hval:

Lise Mangseth  
Vara Hermod Larsen

#### Samvirkeutvalget:

Gerd Kristoffersen

## Organisasjonskart



Norges Råfisklag er et av seks fiskesalgslag som i medhold av råfiskloven organiserer førstehåndsomsetning av fisk i Norge. Fem av salgslagene, med Norges Råfisklag som det største, ivaretar omsetningen av torsk, fisk, skalldyr, bløtdyr og småkval. Langs norskekysten fra grensen mot Russland i nordøst har salgslagene geografisk ansvar i følgende rekkefølge; Norges Råfisklag, Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag, Vest-Norges Fiskesalslag, Rogaland Fiskesalgslag og Skagerakfisk. Omsetningen av pelagiske fiskearter (sild, makrell, lodde mv.) er samlet under det landsdekkende Norges Sildesalgslag.

Norges Råfisklags distrikt strekker seg fra og med Finnmark til og med Nordmøre. Salgslaget har hovedkontor i Tromsø og regionkontorer i Kristiansund og Svolvær. I 2007 ble det i Norges Råfisklags distrikt omsatt 596.000 tonn fangst (rund vekt) til en samlet verdi på 6,6 milliarder kroner.



NORGES RÅFISKLAG  
POSTBOKS 6162  
9291 TROMSØ  
TELEFON 77 66 01 00  
TELEFAX 77 68 69 89  
FIRMAPOST@RAFISKLAGET.NO  
ORGANISASJONSNUMMER 938 469 148

[www.rafisklaget.no](http://www.rafisklaget.no)